

ALMANYA'DA TÜRKİYE VE 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ ALGISI

M. ERKUT AYVAZ, BÜNYAMİN KESKİN

ALMANYA'DA TÜRKİYE VE 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ ALGISI

M. ERKUT AYVAZ, BÜNYAMİN KESKİN

Katkıda Bulunan:
MERAL BARIŞ

COPYRIGHT © 2017

Bu yayının tüm hakları SETA Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı'na aittir. SETA'nın izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama, vd.) yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

Uygulama: Hasan Suat Olgun

Baskı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş., İstanbul

SETA | SİYASET, EKONOMİ VE TOPLUM ARAŞTIRMALARI VAKFI

Nenehatun Cd. No: 66 GOP Çankaya 06700 Ankara TÜRKİYE

Tel: +90 312 551 21 00 | Faks: +90 312 551 21 90

www.setav.org | info@setav.org | @setavakfi

SETA | İstanbul

Defterdar Mh. Savaklar Cd. Ayvansaray Kavşağı No: 41-43

Eyüp İstanbul TÜRKİYE

Tel: +90 212 395 11 00 | Faks: +90 212 395 11 11

SETA | Washington D.C.

1025 Connecticut Avenue, N.W., Suite 1106

Washington D.C., 20036 USA

Tel: 202-223-9885 | Faks: 202-223-6099

www.setadc.org | info@setadc.org | @setadc

SETA | Kahire

21 Fahmi Street Bab al Luq Abdeen Flat No: 19 Cairo EGYPT

Tel: 00202 279 56866 | 00202 279 56985 | @setakahire

İÇİNDEKİLER

ÖZET	7
GİRİŞ	9
ALMANYA SİYASETİ VE MEDYASINDA 15 TEMMUZ ALGISI	10
ALMANYA'DA 15 TEMMUZ'UN TOPLUMSAL ALGISI	15
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	31
EKLER	34

YAZARLAR HAKKINDA

M. ERKUT AYVAZ

Erlangen-Nürnberg Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Hukuku bölümlerinden 2011 yılında mezun oldu. Alman DAAD bursu vesilesiyle ABD'nin North Carolina eyaletinde bulunan Duke University Siyaset Bilimi departmanında 2012/2013 arası bir yıllık master eğitimi aldı. ABD dönüşü Almanya Erlangen-Nürnberg Üniversitesi Siyaset Bilimi master programında uluslararası hukuk, insan hakları, Ortadoğu siyaseti ve özel ilgi alanı olarak da Türkiye siyaseti, sekülerizm, sivil-asker ilişkileri, askerî vesayet ve Türk düşünce dünyası üzerine yoğunlaşma fırsatı elde etmiştir. 2014 yılında master tezini bitirmesini müteakip mezun oldu. *Star*, *Yeni Şafak*, ve *Daily Sabah* gazetelerinde yayımlanmış yazıları bulunmaktadır. SETA Ankara'da Siyaset Araştırmaları biriminde araştırma asistanı olarak görev yapmaktadır.

BÜNYAMİN KESKİN

Almanya Bremen'de Uluslararası Siyaset Yönetimi Bölümü lisans mezunu olan Bünyamin Keskin, 2011-2012 yıllarında İstanbul Bilgi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde bir dönem özel öğrenci statüsünde yer aldı. İngiltere Durham Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler ve Orta Doğu Araştırmaları'nda yüksek lisansını tamamladı. Almanya genelinde faaliyetlerini sürdürmekte olan CARE Center of Arts, Research and Education Derneği'nin yönetim kurulunda yer alan Keskin, Almanya'da birtakım Türk sivil toplum kuruluşlarında farklı görevler aldı. Kısa dönem Bremen Eyalet Başbakanlığı Basın Danışmanlığında görev yaptı. SETA Dış Politika Direktörlüğü'nde araştırma asistanı olarak görev yapmaktadır.

ÖZET

15 Temmuz darbe girişimi Türkiye’de olduğu gibi Almanya’daki Türk toplumunda da tepkiyle karşılanmış, darbe sonrası Almanya’da yaşanan gelişmeler ise kapsamlı bir şekilde ele alınmamıştır. Bu bağlamda özellikle darbe girişimi karşısında Alman siyaseti ve medyasının nasıl bir tepki verdiği sorusu tam anlamıyla açıklığa kavuşturulamayarak net bir değerlendirme ortaya konmamıştır.

Bu analizde ele alınan temel konulardan biri öncelikle Alman siyaseti ve medyasının 15 Temmuz darbe girişimine yönelik tutumu olmuştur. Bununla birlikte çalışmada Almanya’nın Köln kentinde darbe karşıtı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtı mitinglerde gerçekleştirilen mülakatlarda elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. Darbe karşıtı mitinge Almanya’daki Türklerin katıldığını, buna misilleme olarak ise Almanların “Erdoğan karşıtı” olarak tanımladıkları mitinglerin organize edildiğini belirtmek gerekmektedir. Tüm bu etkinliklere SETA olarak katılım sağlanmış ve önemli bulgular elde edilmiştir.

Çalışmanın saha ayağında üç ayrı mülakat aşaması gerçekleştirilmiş ve burada elde edilen bulgular üç ayrı kategoride değerlendirilmiştir:

- Almanya’daki Türk ve Müslüman STK’lar ile mülakatlar
- Almanya’da Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi katılımcıları ile mülakatlar
- Almanya’da Cumhurbaşkanı Erdoğan’a karşı düzenlenen eylemin katılımcıları ile mülakatlar

Çalışmada öncelikle öne çıkan husus Almanya siyaseti ve medyasının 15 Temmuz darbe girişimi süresince ve sonrasında darbe girişimine yönelik son derece isteksiz bir şekilde tepki koymuş olmalarıdır. Bu çerçevede çeşitli Alman siyasetçi ve medya mensuplarının görüş ve değerlendirmeleri dikkate alınmış, farklı siyasi görüşlere mensup olunsu dahi benzer yaklaşım ve pozisyonların öne çıktığına şahit olunmuştur. Bunun yanı sıra Almanya’daki gazete, kişi ve kurumların 15 Temmuz bağlamında medya ve sosyal medyayı kullanımına da odaklanılarak oldukça kapsamlı bir veri tabanı (Ek 2, 3, 4) oluşturulmuştur. Çalışmanın ampirik bölümünde ise gerçekleştirilen nitel görüşmeler neticesinde önemli bulgular elde edilmiştir.

**15 Temmuz darbe girişimine yönelik Alman siyaseti ve medyasının tutumu
Almanya’da Türkler tarafından organize edilen mitinglerle birlikte bu analizde değerlendirmeye tabi tutulmuştur.**

Almanya'daki STK temsilcileri Almanya'da yaşayan Türklerin farklı siyasi görüşlere sahip olsalar da 15 Temmuz sonrasında ortak görüş ve hareket içerisinde olduklarını vurgulamıştır. Bununla birlikte STK temsilcileri Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) Almanya'daki yapılanmasına da işaret ederek bu kuruluşların bilinçli bir şekilde İslami ve Türk isimleri tercih etmediklerini belirtmiştir. Aynı zamanda sık sık Almanya'da yaşayan Türkler üzerinde ciddi baskıların olduğu ve Türklerden Almanya'ya yönelik sadakatlerini belirtmelerinin istendiği ifade edilmiştir.

Köln'deki darbe karşıtı mitinge katılan Türklerle de kapsamlı görüşmeler yapılmış ve katılımcıların 15 Temmuz darbe girişimine yönelik son derece geniş bilgi sahibi oldukları ve Türkiye siyasetini yakından takip ettiklerine şahit olunmuştur. Katılımcılar darbe bildirisinin okunmasının ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yapmış olduğu çağrının Almanya'daki Türkleri de harekete geçirdiğini vurgulamışlardır. Darbenin başarısız olmasını ise öncelikli olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın insanları sokağa davet etmesiyle ilişkilendiren katılımcılar FETÖ'nün Almanya'da son derece faal olduğuna da işaret etmişlerdir.

Darbe karşıtı mitinge misilleme olarak Alman siyasi partilerinin gençlik yapılanmalarınca düzenlenen ve temelde Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtlığı motivasyonunu taşıyan eylemde ise herhangi bir darbe girişimi konu edilmemiş ve hedef alınmamıştır. Eylemin tek gerçekleştirilme amacı Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtlığı olarak öne çıkmıştır. İlgili mitinge katılan ve kapsamlı görüşmelerin gerçekleştirildiği eylemlerin çoğunun Türkiye ve Türkiye'deki güncel olaylar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları dikkat çekmiştir. Bunun yanı sıra söz konusu eylemciler FETÖ'yü terör örgütü olarak kabul etmediklerini belirtmiş, aynı şekilde PKK'yı da bir terör örgütü olarak tanımlamama eğiliminde olmuşlardır. Ayrıca eylemciler 15 Temmuz darbe girişiminin faili olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı işaret etmiş ve bunun bir kurgu olduğunu düşündüklerini söylemişlerdir. Son olarak eylemcilerin büyük bir kısmının belirli şartlar altında darbelere destek verebileceklerini ifade etmeleri dikkat çekmiştir.

KISALTMALAR

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AfD	Alternative für Deutschland (Almanya için Alternatif)
CDU	Christlich Demokratische Union Deutschlands (Hristiyan Demokrat Birliği)
CSU	Christlich-Soziale Union in Bayern (Hristiyan Sosyal Birliği)
DKDP	Darbeye Karşı Demokrasi Platformu
FAZ	Frankfurter Allgemeine Zeitung
FETÖ	Fetullahçı Terör Örgütü
OHAL	Olağanüstü hal
PKK	Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PYD	Partiya Yekitiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi-PKK'nın Suriye kolu)
SPD	Sozialdemokratische Partei Deutschland (Almanya Sosyal Demokrat Partisi)
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SWR	Südwestrundfunk (Güneybatı Yayıncılık, TV-radyo kamusal yayın grubu)
SZ	Süddeutsche Zeitung
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TOMA	Toplumsal Olaylara Müdahale Aracı
TSİ	Türkiye saati ile
TSK	Türk Silahlı Kuvvetleri
UETD	Union of European Turkish Democrats (Avrupalı Türk Demokratlar Birliği)
WDR	Westdeutscher Rundfunk (Batı Alman Yayıncılık, Köln merkezli kamusal TV-radyo yayın grubu)

GİRİŞ

Türkiye özellikle Suriye krizi, mülteci meselesi ve ülke içindeki terör sorunları gibi yakın geçmişinde karşı karşıya kaldığı meydan okumalarla mücadele ederken dünya siyasetinde eleştiri ve çeşitli saldırılara maruz kalmıştır. 2013 yılındaki Gezi Parkı Şiddet Eylemleri ve 17-25 Aralık yargı darbe girişimi göz önünde bulundurulduğunda bu tarz sorunların tamamıyla ülke içi dinamikler tarafından tetiklenmediği görülmüştür. Son olarak FETÖ'nün 15 Temmuz tarihinde gerçekleştirdiği başarısız darbe girişimi de bu çerçevede değerlendirilmekte ve bu girişimin iç yankıları kadar dış etkileri de önem arz etmektedir. 15 Temmuz darbe girişimi¹ yalnızca Türkiye'de geniş yankı uyandırmadı başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın farklı bölgelerinde de çeşitli tepkilere yol açtı. Bu bağlamda Türklerin bilhassa yoğun olarak yaşadığı ülkelerin başında gelen Almanya Federal Cumhuriyeti'nde de darbe karşıtı tutum oluşmuş ancak basında yeterli ilgiyi görmemiştir.

Bu analiz 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında birçok krizde doğrudan veya dolaylı olarak etkisi olduğu düşünülen Almanya üzerine odaklanmıştır. Darbe girişiminin Almanya'da yaşayan Türklerdeki yankısı ana araştırma konularından biri olurken diğer taraftan Alman toplumunun bu olaya yaklaşımına da yoğunlaşmaya gayret edilmiştir.

Çalışmanın ilk kısmında 15 Temmuz darbe girişimine yönelik Alman siyaseti ve medyasının tepkilerine odaklanılmış, buna göre başta Almanya gündemini belirleyen siyasi söylemler üzerinde durulmuştur. Devamında ise olayın medyaya nasıl yansıdığına bakılırken yakın geçmişte Türkiye'de yaşanan olaylara yönelik Almanya'nın tavrı da göz önünde bulundurulmuştur. Bununla beraber Türkiye'nin yurt dışında en çok vatandaşı bulunan ülke olan Almanya'nın topraklarında yaşayan Türklere yönelik genel yaklaşımları araştırmaya yol göstermiştir.

Çalışmanın ana omurgasını saha araştırması ve bulguları oluşturmaktadır. Almanya içerisinde Türklerin yoğun bir şekilde yaşadığı Kuzey Ren-Vestfalya eyaleti bu noktada öne çıkmaktadır. Bu eyalete bağlı Köln kentinde çok sayıda Türk ve İslami STK'lar bulunmaktadır. Ayrıca bu kentte Darbeye Karşı Demokrasi Platformu (DKDP) tarafından darbe girişimine karşı büyük bir miting düzenlenmiştir.

Köln'de bulunan STK'lar ile derinlemesine görüşmeler yapılmış ve Türklerin Almanya'daki sorunları ve gözlemleri hakkında bilgi alınmıştır. Bu çerçevede SETA olarak Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi adı verilen etkinliğe katılım sağlanmış, aynı gün kentte düzenlenen ve doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı hedef alan eylemde de gözlemler yapılarak kapsamlı mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Özellikle Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı düzenlenen eylemde yapılan görüşmeler Alman toplumunun bu olaya ve Türklere karşı olan tutumunu anlamakta yardımcı olmaktadır. Düzenlenen etkinliklerin (sosyal) medya yansımaları da göz önünde bulundurulmuş, bu şekilde Alman medyası ve toplumunun Türklere ve Türkiye'ye yönelik tutumları ve oluşturulan algılar somut bir şekilde anlaşılmasına çalışılmıştır.

Almanya'da Türkiye ve 15 Temmuz Darbe Girişimi Algısı başlıklı bu analizin ek kısmı özellikle geniş kapsamlı tutularak, farklı görseller yardımıyla çalışma içerisinde aktarılan bulguların daha kolay anlaşılması amaçlanmıştır.

1. Nebi Miş, "Millet FETÖ'yü Bitirdi", *Star Açık Görüş*, 24 Temmuz 2016.

ALMANYA SİYASETİ VE MEDYASINDA 15 TEMMUZ ALGISI

15 TEMMUZ'UN SİYASİ YANSIMALARI

Son zamanlarda Almanya-Türkiye ilişkileri Alman komedyen Böhmernann'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik hakareti ve Alman Parlamentosunun alt kanadı olan Alman Federal Meclisinin (Bundestag) 1915 olayları ile ilgili takındığı rol sebebiyle bir kez daha olumsuz olarak etkilenmiş, bunu Alman siyasetçilerinin İn-cirlik Üssü'ndeki Alman askerlerini ziyaret etme talebine Türkiye'nin olumsuz cevap vermesi gibi olaylar takip etmiştir.

Böylesine gergin bir siyasi atmosferde Alman siyasetçilerinin 15 Temmuz darbe girişiminde nasıl bir tavır takındıkları ve hangi söylemin öne çıktığı sorusu da doğal olarak önem arz etmiştir. Bu çerçevede öncelikle Almanya Federal Hükümeti'nin darbe girişimine ilişkin resmi açıklaması daha sonra ise koalisyon hükümetinde yer alan partiler ve parti mensubu bazı siyasetçilerin açıklamaları öne çıkmıştır. Bununla birlikte Bundestag'taki diğer parti ve partili siyasetçilerin yanı sıra eyalet bazında siyaset yapan bazı yerel siyasetçilerin de darbe girişimine yönelik ilginç açıklamaları dikkat çekmiştir. Ancak bu bölümdeki temel odak Alman Federal Meclisi Bundestag² üyeleri olacaktır.

2. 2016 itibarıyla 630 milletvekilinin bulunduğu Bundestag'ta dört siyasal parti temsil edilmektedir. Yüzde 5'lik ulusal seçim barajını aşarak Bundestag'ta temsil edilmeye hak kazanan Hristiyan Demokrat Birliği (CDU ve federal bazda ortak hareket ettiği Bav-yera temsilcisi Hristiyan Sosyal Birliği CSU), Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD), Birlik90/Yeşiller (Bündnis90/Die Grünen) ve Sol Parti (Die Linke) olmak üzere toplamda dört parlamenter grup mevcuttur. Buna göre CDU/CSU'nun 310, SPD'nin 193, Sol Parti'nin 64 ve Yeşillerin 63 milletvekili bulunmaktadır. 2013'ten bu yana görevde olan 3. Merkel Kabinesi "büyük koalisyon" olarak CDU/CSU ile SPD'li bakanlardan oluşmaktadır. Detay için bkz. "Fraktionen", Deutscher Bundestag, 26 Eylül 2016, <http://www.bundestag.de/bundestag/fraktionen> (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016); Kadir Candan, "Koalisyon Kültürüne Dayalı Bir Parlamenter Sistem Örneği: Almanya Federal Cumhuriyeti", *Karşılaştırmalı Hükümet Sistemleri: Parlamenter Sistem*, ed. Havvana Yapıcı Kaya, (TBMM Araştırma Merkezi, Ankara: 2015), s. 39-107.

Darbe girişimine ilişkin Almanya tarafından ilk resmi açıklama 16 Temmuz Cumartesi günü Şansölye Angela Merkel'den gelmiştir. Daha öncesinde ise 15 Temmuz'u 16 Temmuz'a bağlayan gece saat (TSİ) 02.35'te Federal Hükümet Sözcüsü Steffen Seibert, Merkel'in Türkiye'deki gelişmelere ilişkin Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier ve Başbakan Yardımcısı Sigmar Gabriel ile sürekli iletişimde olduğunu ve seçilmiş hükümetin desteklendiğini Twitter hesabı üzerinden duyurmuştur.³

Seibert bir sonraki tweetinde ise "Türkiye'deki demokratik düzene saygı gösterilmesi gerekiyor. İnsanların hayatının korunması için her şey yapılmalıdır" söyleminde bulunmuştur.⁴ 16 Temmuz günü Merkel darbe girişimini kameralar karşısında kınadığını belirterek, "Tüm Alman hükümeti adına Türk askeri birliklerin, ülkesinin seçilmiş hükümetini ve seçilmiş Cumhurbaşkanı'nı zor kullanarak devirme girişimini en sert bir şekilde kınıyorum" demiştir. İlk andan itibaren ilgili Alman makamlarıyla konuya ilişkin irtibatta olduğunu ifade eden Merkel tankların sokaklarda olması ve kendi halkına yönelik hava saldırıları gerçekleştirilmesinin hukuksuzluk olduğunu belirtmiştir.⁵ 18 Temmuz Pazartesi günü ise Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı telefonla arayan Merkel'in darbe girişimi sonrası darbecilere yönelik başlatılan operasyonlarda hukukun üstünlüğü ve orantılılık ilkesine bağlı kalınması gerektiğine ilişkin açıklamaları ve sonraki günlerde de benzer kaygıları dillendirmesi öne çıkmıştır.⁶⁷ Son olarak 28 Ağustos'ta Merkel Alman Birinci Televizyon Kanalı ARD'ye verdiği röportajda, 15

3. Steffen Seibert, Twitter, 16 Temmuz 2016, <https://twitter.com/RegSprecher/status/754097088032608256>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

4. "Berlin'den Türk Hükümetine Destek", T24, 16 Temmuz 2016.

5. "Merkel: Unrecht Gegen Eigene Bevölkerung", Bundesregie-rung.de, 16 Temmuz 2016.

6. "Merkel: Hukukun Üstünlüğüne Bağlı Kalınmalı", Deutsche Welle Türkçe, 18 Temmuz 2016.

7. "Merkel zu Türkei: Putschisten Müssen Bestraft Werden, Aber 'Verhältnismäßig'", Sputnik Deutschland, 28 Temmuz 2016.

Temmuz darbe girişimini Federal Hükümet olarak kınamalarının doğru ve önemli olduğunu söylemiş, Türkiye ile görüşme ve sürekli bir araya gelmenin önemine vurgu yapmıştır. Merkel, “Bizim darbeyi kınamamızın doğru ve önemli olduğuna inanıyorum. Türkiye yönetimi de bunu haklı olarak bekliyor. Düşünün biz burada Alman Federal Meclisinin alanındayız ve bizim kendi ordumuz Meclisi bombalasa” diyerek empati çağrısında bulunmuştur. Merkel ayrıca, “Birbirinizle konuşmak yerine birbiriniz hakkında konuşursanız bu diplomaside çoğu zaman iyi sonuçlar vermez” sözleriyle Türkiye ile olan ilişkilerin devamlılığı ve gerekliliğine işaret etmiştir.⁸

Benzer tondaki bir başka açıklama aynı gün hükümet ortağı SPD'nin Genel Başkanı, Başbakan Yardımcısı ve Ekonomi Bakanı Sigmar Gabriel'den gelmiştir. Gabriel, federal hükümetin 15 Temmuz darbe girişimine daha hızlı bir şekilde tepki vermesi gerektiğini belirterek Almanya'nın Türkiye'ye olan “duygusal desteği”ni çok daha güçlü şekilde göstermemiş olmasından duyduğu pişmanlığı dile getirmiştir.⁹

Cumhurbaşkanı Joachim Gauck da darbe girişimi sonrası 16 Temmuz günü darbeyi kınayan bir açıklama yapmış, hem Türkiye hem de Almanya'daki Türk vatandaşlarının yanında olduğunu belirtmiş ancak hukuk ilkelerinin ihlal edilmemesi gerektiğine de işaret etmiştir.¹⁰

Hükümetin diğer önde gelen üyelerinden de 15 Temmuz darbe girişiminin ilk anından itibaren bazı açıklamalar gelmiş ancak bunlar darbecilerden ziyade Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı hedef almaya yönelik ortaya çıkmıştır. Örneğin 20 Temmuz günü Washington'da bulunduğu sırada bir açıklama yapan SPD'li Almanya Dışişleri Bakanı Frank-

Walter Steinmeier, Türkiye'yi hukuk devleti ilkelerine bağlı olmaya çağırmış, Türkiye'de üniversite profesörlerine yurt dışı yasağı getirilmesi ve yayın kuruluşlarının kapatılmasını Almanya'nın kaygı ile izlediğini belirtmiştir.¹¹

16 Temmuz günü bir ilginç açıklama da Almanya'nın ilk kadın Savunma Bakanı olan CDU'lu Ursula von der Leyen'den gelmiştir. Başına yansıdığı kadarıyla Savunma Bakanı, darbe girişimi ile ilgili bir görüş beyan etmekten ziyade İncirlik Üssü'nde bulunan 240 Alman askerinin durumuna ilişkin bir açıklama yapmıştır. Von der Leyen'e göre en önemlisi, “İncirlik'te yer alan askerlerin darbe girişimi esnasında zarar görmemesi” olmuştur.¹²

Alman siyasetçilerin 15 Temmuz darbe girişimine yönelik açıklamalarında “ama”lı değerlendirmeler öne çıkmıştır.

Darbe girişimi sonrasında CDU'lu Federal İşçileri Bakanı Thomas de Maiziere Türkiye'de yaşanan darbe girişiminden Almanya'da yaşayan Türklerin de etkilendiğini ve bu konuya ilişkin bir tavırlarının olmasını anlayışla karşıladığını belirtmiştir. Ancak darbeye karşı tepki gösterilirken şiddet ve tehdit unsurlarının olmaması gerektiği özellikle vurgulanmıştır.¹³

Federal hükümette bakanlık seviyesindeki tek Türk kökenli siyasetçi olan Göç ve Uyumdan Sorumlu Devlet Bakanı SPD'li Aydan Özoğuz, Ankara'nın Almanya'daki Türk kökenliler üzerinde nüfuz oluşturma çabalarının arttığı endişesini dile getirerek buradaki Türklerin si-

8. “Kanzlerin im ARD-Sommerinterview. Merkel Lässt K-Frage Offen”, ARD, 28 Ağustos 2016.

9. “Başbakan Yardımcısı Gabriel: 15 Temmuz'da Daha Hızlı Tepki Vermeliydik”, Deutsche Welle Türkçe, 28 Ağustos 2016.

10. “Gauck Ermahnt Türkei: Rechtsstaatliche Grundsätze Einhalten”, T-Online, 16 Temmuz 2016.

11. “Merkel ve Steinmeier'den Türkiye Açıklaması”, Deutsche Welle Türkçe, 20 Temmuz 2016.

12. “Putschversuch in der Türkei Gescheitert”, info.arte.tv, 16 Temmuz 2016.

13. “Bundesregierung -Keine Hinweise auf Steuerung von Demos aus Ankara”, MSN, 22 Temmuz 2016, <http://www.msn.com/de-de/nachrichten/other/bundesregierung-keine-hinweise-auf-steuerung-von-demos-aus-ankara/ar-BBuET08>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

yasete alet edilmesi ile ilgili kaygı duyduğunu ifade etmiştir.¹⁴

31 Temmuz günü Köln'de gerçekleşen darbe karşıtı mitinge ilişkin açıklamalarda ise hükümet ortağı parti mensuplarının, Türkiye'deki sorunların Almanya'da icra edilmemesi yönünde görüş bildirmeleri genel bir eğilim olarak öne çıkmıştır.¹⁵

Benzer tondaki olumsuz ifadelerle beraber hükümeti Türkiye'ye karşı daha sert tavır almaya davet eden açıklamalar da dikkat çekmiştir. SPD'nin Bundestag Grubu Başkan Vekili Rolf Mützenich, Merkel'i Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik sert bir tutuma davet etmiş, benzer tonda olumsuz bir açıklama da Bundestag Dışişleri Komisyonu Başkanı CDU'lu Norbert Röttgen'den gelmiştir. Röttgen, "Yaşananlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın darbeyi devlet içindeki gücünü daha da genişletmek ve bu gücü kendisini kontrolden ve muhalefetten muaf tutarak güçlendirmek için kullanacağını gösteriyor" demiştir.¹⁶

1970'li yıllarda Almanya'ya göç eden Batı Trakyalı Türk bir ailenin kızı olarak 2013 seçimlerinde CDU'nun ilk Müslüman Bundestag Milletvekili adayı olarak tanınmış –ve seçilmiş– Cemile Giousouf ise, "Darbe gecesi Türk Parlamentosundaki tüm siyasal partilerin Erdoğan'ı desteklemiş olması şu an sonuç olarak Erdoğan'ın pozisyonunu güçlendirecektir" ifadelerini kullanmıştır.¹⁷ Giousouf genel olarak Türkiye'de darbecilere karşı yapılan muameleyi eleştirmiş, FETÖ'cü gazeteciler ve kamu çalışanlarını diğer "muhalifler"le eşit bir değerlendirmeye tabi tutarak örgüte karşı başlatılan mücadelede topyekun muhalif seslerin susturulması

olarak yorumlamıştır.¹⁸ Buna benzer "kaygı içermikli" açıklamalar 31 Temmuz'da gerçekleşen Köln'deki darbe karşıtı mitinge ilişkin bazı hükümet mensubu parti üyeleri tarafından da dile getirilmiş ve darbe girişiminin bir senaryo olduğu iddia edilmiştir.¹⁹

Hükümet ve hükümette yer alan partilerin mensuplarının yanı sıra muhalefet parti siyasetçilerinin de 15 Temmuz darbe girişimine yönelik açıklamalarında "ama"lı değerlendirmeler öne çıkmıştır. Buradaki eleştirilerin darbe girişimini gerçekleştirenlerden ziyade ağırlıklı olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yöneltilmesi dikkatlerden kaçmamıştır.

Yeşiller Partisi Eş Genel Başkanı ve Bundestag Milletvekili Cem Özdemir darbe girişiminin başarısızlığa uğratılmış olmasını olumlu karşılamış²⁰ ancak Erdoğan'ın şu an istediği gibi hareket edebildiğini dile getirmiştir.²¹

Bundestag'ta temsil edilen dördüncü büyük parti konumundaki Sol Parti'de (Die Linke) özellikle öne çıkan siyasetçi ise kuşkusuz Türkiye kökenli Sevim Dağdelen olmuştur. Bundestag'taki benzer bazı milletvekilleri gibi Dağdelen'in de –her ne kadar Almanya'da bir terör örgütü olarak kabul edilse de– PKK karşıtı olmayan bir pozisyonda hareket ettiği Türk kamuoyu tarafından ifade edilmektedir.²² 15 Temmuz darbe girişimine yönelik ise basın ve kişisel internet sitesindeki açıklamalarda öne çıkan hususlar, darbe girişimi sonrası gerçek darbenin Erdoğan tarafından yapıldığı ve Merkel liderliğindeki federal hükümetin artık Erdoğan

14. "Almanya'da 'Ankara'nın Nüfuzu' Endişesi", Deutsche Welle Türkçe, 29 Temmuz 2016.

15. Peter Tauber, "Kritik an Pro-Erdogan-Demo in Köln: 'Nicht auf dem Boden Unseres Grundgesetzes'", Spiegel Online, 30 Temmuz 2016, <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/erdogan-demo-in-koeln-peter-tauber-uebt-scharfe-kritik-a-1105505.html>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

16. "Alman Siyasetinde Erdoğan Tartışması", Deutsche Welle Türkçe, 18 Temmuz 2016.

17. Richard A. Fuchs, "Bundesregierung Verurteilt Putschversuch", Deutsche Welle, 16 Temmuz 2016.

18. Matthias Korfmann ile röportaj için bkz. "Giousouf: 'Türkei Entfernt Sich von der Staatengemeinschaft'", DerWesten, 18 Temmuz 2016.

19. "Jürgen Becker, Lale Akgün, Erry Stoklosa. Das Sagen Kölner Promis zur Erdogan-Demo", Kölner Stadt-Anzeiger, 30 Temmuz 2016.

20. "Erdogan Wird Jetzt Richtig Aufräumen", N-TV, 16 Temmuz 2016.

21. "Erdogan Nicht Mit Panzern Bekämpfen", Tagesschau, 16 Temmuz 2016.

22. "Türkiye'nin Terörü Desteklediği İddiasının Tutarsızlığı", Mustafa Yeneroğlu, <http://www.mustafayeneroglu.com/turkiyenin-teroru-des-tekleddigi-iddiasinin-tutarsizligi>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

ğan'a karşı açık pozisyon alması gerektiği yönünde olmuştur.²³

Sonuç olarak Şansölye Merkel ve bazı federal hükümet üyeleri darbe girişiminin ilk anında olmasa da püskürtülmeye başlandığından itibaren öncelikle sosyal medya vasıtasıyla darbeyi kınayan açıklamalar yapmıştır. Ancak özellikle 16 Temmuz'dan itibaren darbecilere yönelik Türk hükümetinin yürüttüğü mücadele sık sık eleştirilerek hukuk devleti ilkelerine atıfta bulunulmuştur. Darbe girişiminden bir buçuk ay sonra ise başta Merkel olmak üzere federal hükümetin en önemli iki mensubunun darbe girişimine yönelik empati çağrılarında bulunmaya başlamaları ise son derece dikkat çekmiş ve Alman devlet aklının yeniden rasyonel hareket etmeye başlaması olarak yorumlanmıştır.

Diğer taraftan federal hükümette yer alan parti mensuplarının esas odaklandıkları husus ise darbecilere yönelik muamele olmuştur. Muhafazakar ve sol partilerin söylemlerinde pek bir fark oluşmamış olsa da Merkel'in de mensup olduğu CDU'lu bakanlardan daha rasyonel ve Türkiye-Almanya ilişkilerine zarar vermeyecek mahiyette açıklamalar öne çıkmıştır. Federal hükümette yer almayan diğer Bundestag partileri temsilcilerinden bazıları darbe girişimini hem kınamış hem de gerçekliğinden kuşku duymamışken, bazıları ise darbecilere yönelik muameleyi şiddetli bir şekilde eleştirmiştir.

Türkiye'ye yöneltilen eleştirilerde hükümet veya devletten ziyade söylemlerde öne çıkan unsur bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan olmuştur. Eleştirilerin başında darbecilere yönelik müdahaleler gelmiştir. Bununla birlikte idam tartışmaları da Alman siyasetçileri tarafından tenkit edilmiş hatta bu konuya değinen çoğu siyasetçi AB müzakerelerinin sona ereceğini belirtmiştir. Köln'deki miting konusunu da eleştirel bir çerçevede ele alan Alman siya-

setçiler ülkelerindeki Türklerin elbette Türkiye'de yaşananlara karşı duyarlı olma haklarının bulunduğunu ifade etmişler ancak Türkiye Cumhuriyeti'nin sorunlarını Almanya'ya taşımanın yanlış olacağını ve hukuk dışına çıkıldığında ise gereken önlemlerin alınacağını vurgulamışlardır.

15 TEMMUZ'UN MEDYA YANSIMALARI

Batı medyası gerek 15 Temmuz gecesi izlediği yayın politikası gerekse sonrasında yapmış olduğu habercilikle Gezi Parkı Şiddet Eylemleri esnasındaki gibi bekle-gör yayın politikası izlemiştir.²⁴ 15-16 Temmuz gecesi Alman devlet televizyonu ARD'nin muhabiri Michael Schramm yapmış olduğu canlı bağlantıda girişimi doğrudan TSK ile ilişkilendirip adeta bu girişimi destekleyici ifadeler kullanmıştır. ARD'nin Tagesschau programında yayınlanan canlı bağlantıda Schramm şu ifadeleri kullanmıştır (Ek-3.2).

“Batı'ya yüzünü dönmüş askeriye Atatürk Türkiye'si'nin koruyucusu olarak sayılmaktaydı. İslamcı-muhafazakar AKP ise bu gelişmeyi tersine çevirerek 14 yılda askeriyeyi güçsüzleştirdi. Askeriyenin darbe yapmak için yeteri kadar güce sahip olup olmadığını görmek lazım.”

16 Temmuz sabahı ise sosyal medyada *Der Spiegel* dergisi Twitter hesabı üzerinden AK Parti eski milletvekili Feyzi İşbaşaran'ın “darbe girişiminin arkasında Erdoğan'ın olduğu” yönündeki manipülasyonunu paylaşmıştır²⁵ (Ek-3.2). Buna benzer bir şekilde *Süddeutsche Zeitung* (SZ) gazetesi Facebook hesabında FETÖ lideri Fetullah Gülen'in mazlum görüldüğü bir fotoğrafını paylaşarak Gülen'in, “Darbenin mizansen olma ihtimali var” sözlerine yer vermiştir (Ek-3.2). *Bild* gazetesinin Pazar günlerine özel çıkardığı *Bild am Sonntag*'ın 17 Temmuz 2016 tarihli sayısının kapığının tamamı darbe girişimi için ayrılmıştır.

23. Bkz. “Zeichen Setzen Gegen Erdogans Putsch”, Sevim Dağdelen kişisel internet sitesi, 17 Temmuz 2016; “Sevim Dagdelen: »Die Bundesregierung Muss Endlich Klare Kante Gegenüber Erdogan Zeigen.«”, *Junge Welt*, 18 Temmuz 2016.

24. M. Erkut Ayvaz, “Ein Gescheiterter Putschversuch und die Westliche Doppelmoral”, *The New Turkey*, 25 Temmuz 2016.

25. “AK Partili Feyzi İşbaşaran Partisinden İstifa Etti”, *Hürriyet*, 26 Aralık 2009.

Bir askerin silahını tutan bir vatandaşı gösteren kapakta “Askeri darbe bastırıldı”, “Askerlere kanlı intikam, çok sayıda ölü” gibi ifadelerle yer verilmiştir (Ek-2).

Batı medyası gerek 15 Temmuz gecesi izlediği yayın politikası gerekse sonrasında yapmış olduğu habercilikle Gezi Parkı Şiddet Eylemleri esnasındaki gibi bekle-gör yayın politikası izlemiştir.

SWR televizyonunun Twitter hesabında ise Türk kökenli olarak adlandırılan Baden-Württemberg Eyalet Parlamento Başkanı, Yeşiller Partisi mensubu Muhterem Aras’ın sözlerine yer verilmiştir. Aras SWR’ye yaptığı açıklamasında, “İnsanlar askerleri öldürdü, kafalarını kesti. Bunlar ‘İslam devleti’ nin kullandığı barbar yöntemlerinin aynısıdır” gibi gerçeklerle bağdaşmayan ifadeler kullanmıştır (Ek-3.2). 20 Temmuz tarihinde ise *Frankfurter Rundschau* gazetesinin sosyal medya hesabı üzerinden demokrasi nöbeti tutan vatandaşlar hedef alınmıştır. Yapılan haber paylaşımının başlığına, “Her akşam İstanbul’da Erdoğancılar ve ırkçılar halk eğlencesi için buluşuyor” yazılmıştır (Ek-3.2).

Alman devlet televizyonu ARD’nin Tagesschau programının Facebook hesabında “Erdoğan aktivistlerine açık bir mesaj” başlığıyla Avusturya Dışişleri Bakanı 30 yaşındaki Sebastian Kurz’un, “Türk iç siyasetiyle ilgilenmek isteyenlerin ülkemizi terk etmeleri serbesttir” sözleri paylaşılmıştır (Ek-4). Bunun dışında *Der Spiegel* dergisi internet kullanıcılarına yolladığı günlük e-postaların 22-23 Temmuz tarihli içeriklerinde doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı hedef almıştır.

İnternet yayını yapan farklı gazetelerdeki haberlere bakıldığında ise genel olarak yine Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın hedef alındığı tespit edilmiştir.²⁶ Örneğin Özlem Topçu “Erdoğan’ı

güçlendiren bir darbe” başlığıyla 16 Temmuz 2016 tarihinde *Die Zeit* gazetesinde bir yazı yazmıştır. Aynı tarihte gazetede yayımlanan bir röportajda ise darbe girişimi sonrası başlatılan operasyonlar eleştirilirken olaya genel bir çerçeve çizilmeye çalışılmıştır. *Die Zeit* gazetesinin internet sitesinde 17 Temmuz’da yer alan bir başka haber ise Çiğdem Akyol tarafından yazılmıştır. Burada girişim sonrasında Türkiye hukukunun tamamen Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın isteklerine göre şekilleneceği iddia edilmiştir. Aynı tarihte Michael Thumann tarafından kaleme alınan yorumda ise “Erdoğan’ın bu olaydan sonra aslında Türkiye’de bir birlik oluşturabileceği ama onun yerine kendi gücünü daha ileriye götüreceği” belirtilmiştir.

Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) gazetesi yazarı Rainer Hermann 16 Temmuz tarihinde yayımladığı yazısında girişimin neden başarısız olduğu hakkındaki düşüncelerini aktarırken, aynı gün sitede yer verilen haberler arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bu girişimi planladığı iddiasının bir komplo teorisi olduğu belirtilmiştir. Bunun dışında FAZ internet sitesinde darbe girişiminin zaman akışı da paylaşılmıştır. *Spiegel Online*’nın Ankara muhabiri Maximilian Popp’un yazarı olduğu haberde ise darbecilerin planına yer verilirken, *Süddeutsche Zeitung* (SZ) gazetesinden Bastian Brinkmann ve Deniz Aykanat darbeciler hakkında bir haber yapmıştır. *Bild* gazetesinin de üyesi olduğu yayın grubundan *Welt*’te ise Deniz Yücel bu olayın asıl kazananının Cumhurbaşkanı Erdoğan olduğunu ifade etmiştir.

Darbe girişiminin hafta sonuna denk gelmesiyle birlikte içerik açısından asıl yayına 18 Temmuz tarihinde başlayan günlük ve haftalık gazetelerin ilk sayfaları Alman medyasının 15 Temmuz’a yönelik bakış açısını ortaya koymaktadır. 18 Temmuz günü yayın yapan hemen hemen her gazetenin ilk sayfasında darbe girişiminden ziyade hükümetin atacağı adımlarla alakalı haberlere yer verilmiştir. Mercek altına alınan 15 gazetenin tamamının Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı hedef tahtasına oturttuğu görülmüş-

26. İlgili haberlerin ekran görüntüleri ve çevirileri Ek-3’te incelenebilir.

tür. Öyle ki gazetelerde “darbe sonrasında darbe”, “Erdoğan intikam alıyor”, “Erdoğan Türkiye’de ‘temizliğe’ devam ediyor” ve “Erdoğan darbesi” gibi manşetler yer almıştır (Ek-2).

19 Temmuz gününde ise bazı gazetelerde yine Cumhurbaşkanı Erdoğan hedef olurken Türkiye’de gündemde olan “idam cezası” mevzu-su ana konu haline gelmiştir. Bu konu etrafında Türkiye-Avrupa ilişkileri ve Türkiye’nin AB süreci hakkında dikkat çekici başlıklar atılmıştır. Cumhurbaşkanı’nın resminin üzerine “Diktatör böyle olunur” ibaresi konularak yayımlanan *Frankfurter Rundschau* gazetesi Erdoğan’ın gücünün arttığı ve artık geriye kalan son muhaliflerini de ortadan kaldıracığı iddiasını öne sürmüştür (Ek-2). Bunun dışında gazetelere bakıldığında genel itibarıyla Türk halkının idam cezası taleplerinin Avrupa’yı “endişelendirdiği” ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Alman medyasının 15 Temmuz ile ilgili sergilediği tutum darbe girişiminin kendisinden ziyade Batı’nın kendi siyasi çıkarlarına odaklanmıştır. Halk tarafından seçilmiş Cumhurbaşkanı hedef alınırken devlet aleyhinde faaliyet yürüten terör örgütleri ise masumlaştırılmaya çalışılmıştır.

ALMANYA’DA 15 TEMMUZ’UN TOPLUMSAL ALGISI

Almanya’da yaşayan Türklerin 15 Temmuz darbe girişimine ilişkin görüşlerini öğrenmek amacıyla Köln kenti örneklem olarak belirlenmiştir. Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi’ne katılım için Almanya ve Almanya’ya komşu ülkelerden gelen birçok Türk sebebiyle ülkenin dördüncü büyük şehri olan Köln kenti yüksek bir temsil örneği taşımaktadır. Her ne kadar “Erdoğan ve darbelere karşı miting” olarak takdim edilse de esasen Erdoğan karşıtlarının bir araya geldiği mitinglerin de aynı gün Köln’de gerçekleşiyor olması kenti daha da önemli kılmış, bu bağlamda oradaki katı-

lımcılarla da görüşmeler gerçekleştirilmiştir.²⁷ Üçüncü aşama olarak ise Almanya’daki Türk ve Müslüman STK ve derneklerinin genel merkezlerinin Köln kentinde bulunması bu şehrin örneklem seçilmesinde rol oynamıştır.

Köln’de üç ayrı aşamada gerçekleştirilen görüşmeler üç farklı kategoriye ayrılmaktadır:

1. Almanya’daki Türk ve Müslümanları temsil eden STK’lar ile görüşmeler
2. Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi’ne gelen Türk katılımcılarla gerçekleştirilen görüşmeler
3. Erdoğan karşıtı miting olarak tanımlayabileceğimiz Almanlar ve Türkiye karşıtı PKK sempaticileri grupların katıldığı mitingte gelen katılımcılarla gerçekleştirilen görüşmeler

Katılımcıların kimliklerine ilişkin herhangi bir bilgi kendilerinden talep edilmediği gibi çalışmanın metninde de anonim ifadelerin kullanılması tercih edilmiştir. Çalışmada görüşlerine yer verilen katılımcılar, görüşmelerin yapıldığı kategorilere göre kodlanmıştır.

Görüşme Kategorilerinin Analizlerde Kodlanması

- Almanya’da faal olan ve merkezi Köln’de bulunan Türk ve İslami STK’lar ile görüşmeler: STK
- Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi’ne gelen Türk katılımcılarla gerçekleşen görüşmeler: DK
- Erdoğan karşıtı miting olarak tanımlayabileceğimiz mitingte gelen Alman katılımcılarla gerçekleşen görüşmeler: EK

Analizde Almanya’da görüşülen ve öne çıkarılan katılımcılara dair ifadeler aktarılırken her birine bir numara verilmiş ve ilgili görüşme kategorinin kısaltması ile verilen numaradan oluşan bir adlandırma kullanılmıştır. Çalışmanın ilgili bölümlerinde görüşmelerin kodlaması detaylandırılmıştır.

27. Ek-1’de bulunan miting haritasında gerçekleşen farklı mitingler hakkında bilgiler mevcuttur.

TÜRK SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ 15 TEMMUZ'A YAKLAŞIMLARI

a) Almanya'nın 15 Temmuz Darbe Girişimine Yaklaşımı

Türk STK'larla yapılan görüşmelerde 15 Temmuz'da gerçekleşen darbe girişimine ilişkin Almanya'nın yaklaşımı ele alınmıştır. Darbe girişimi sonrası Almanya'da yaşayan Türklerin Almanya'dan beklentileri kendilerine ve ailelerinin geldiği ülkeye Almanya tarafından en üst düzeyde sahip çıkılmasıdır. STK temsilcileri bu hususun açık bir şekilde gerçekleşmediğini vurgulamışlardır.

"Darbe, Almanlar için hoş bir şey olmasa da Türkiye'deki darbe girişimine 'soft' yaklaşıldığını gördük. Darbeyi kınama bağlamında da çok çekimser ve 'ama'lı kınamalar..." (STK-2).

15 Temmuz darbe girişiminin önlenme şekline Alman hükümetinin olumsuz yaklaşımı Türkiye'deki mevcut "siyasi iktidara bakışı" ile ilişkilidir.

Bu sorun Türkiye'de iktidarda olan partinin ve devletin en üst mertebesini temsil eden Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Almanya ile fikirlerinin ve siyasi duruşunun örtüşmemesiyle açıklanmaktadır. Nitekim aşağıdaki alıntıdan da anlaşılacağı üzere "normal şartlar"da Almanya'nın tutumu bu tür durumlarda daha farklıdır:

"Alman siyasetinde Türkiye'deki siyasi iktidarın politikaları benimsenmediği için Türkiye'deki gelişmeler söz konusu olduğunda daha taraflı bir yaklaşım söz konusu. Almanya 15 Temmuz'u normal şartlarda demokrasi ve insan hakları bağlamında sahip olduğu kendi iddialarıyla uyumlu bir şekilde okumadı, tam tersine Türkiye'nin darbe sonrası mücadele yöntemini eleştirdi" (STK-3).

15 Temmuz darbe girişiminin önlenme şekline Alman hükümetinin olumsuz yaklaşımı Türkiye'deki mevcut "siyasi iktidara bakışı" ile açıklanmaktadır. Bunun yanı sıra Almanların gerçek anlamda darbe geçmişi olmadığı için Türkiye'yi anlamakta zorlanacağının da altı çizilmektedir. Bu kapsamda bir STK temsilcisinin vermiş olduğu Mısır örneği oldukça dikkat çekmektedir:

"Almanya'da şu an hiçbir insan darbeyi yaşamamıştır ve en fazla okumuştur ama bunlar farklıdır. En fazla bir de Mısır örneğine bakılabilir. Darbe sonrası darbeci Sisi (Alman Cumhurbaşkanı) Gauck tarafından 'Ehrengast' (onur konuğu) olarak en yüksek mertebede ağırlandı ve bazı sol gazeteler hariç kimse bunu konu etmedi" (STK-4).

Mısır'da darbe sonrası Sisi'nin Almanya'da Joachim Gauck tarafından üst düzey bir şekilde ağırlanması Türkiye'ye karşı takınılan tutumla kıyaslandığında Almanya'nın bu denli çifte standarda başvurmuş olduğu görülmektedir.²⁸ Bu tutumun sebebini ise bir STK temsilcisi şu şekilde ifade etmiştir:

"Önemli olan darbenin kime karşı yapıldığı yaklaşımıdır. Dolayısıyla Mursi yani İhvan'a karşı yapıldığı için bir meşrulaştırma söz konusu" (STK-4).

b) Almanya'da Cumhurbaşkanı Erdoğan Algısı

Alman kamuoyunda Cumhurbaşkanı Erdoğan Hitler'e benzetilerek olumsuz bir algı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bir STK temsilcisinin de belirttiği üzere darbe girişimi geçmişte Hitler'in devleti ele geçirmesi ile ilişkilendirilmekte ve böylelikle "Erdoğan'ın devleti ele geçirmesinden" bir darbeye daha ılımlı yaklaşılmaktadır:

"Şöyle de bir şey var; Adolf Hitler döneminde olduğu gibi yarı 'soft' bir darbe girişimi ile Hitler'in devleti ele geçirmesi ile bir değerlendirme paralelliği yapılmakta-

28. Ayvaz, "Ein Gescheiterter Putschversuch und die Westliche Doppelmentalität".

dır. Diğer taraftan Hitler'e karşı yani bir despota karşı yapılan bir darbe ile ilişkilendirilmesi söz konusu. Tabii bu biraz fazla abartılı olsa da sadece bir kişi (Wolfssohn söyledi TV'de) ama sosyal medyada bu kıyas kapalı kapılar ardında yapılır" (STK-2).

Bir başka STK temsilcisine göre Almanların 15 Temmuz darbe girişimine karşı tutumu ve Türkiye ile dayanışma içinde olmama eğilimleri bu durumla ilişkilidir:

"Alman kamuoyunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'zaten kötü biri olduğu' yönünde algılar yaygın. Darbe girişimi sonrasında 'Erdoğan madem kötü biri, o halde darbeyi kendisi tertiplemiş olabilir' şeklinde bir çıkarımda bulunanların sayısı oldukça fazlaydı" (STK-3).

Ayrıca Merkel'in mülteciler üzerinden yaptığı siyasetin kendi halkı tarafından destek bulmaması sebebiyle buna karşı olumsuz tutumun Türkiye ve Cumhurbaşkanı Erdoğan üzerinden geliştirildiği görülmektedir:

"Merkel'in mülteci politikasının da desteklenmediği ve bunun Cumhurbaşkanı Erdoğan üzerinden söylemselleştirilmesi bu sayıların doğru olabilirliğini teyit ediyor. Almanların yüzde 80'i Merkel'in bu (mülteci) politikasını desteklemiyor" (STK-4).

Türkiye ve Cumhurbaşkanına yönelik olumsuz algılar Türkiye-Almanya ilişkilerini de zedeleyen hatta "kırılma" noktası olarak görülen Gezi Parkı Şiddet Eylemleri sürecine vurgu yapılarak ele alınmaktadır:

"Gezi süreci kırılmaydı. O günden bu yana Alman kamuoyu Türkiye'ye karşı olumsuz bir pozisyon içerisinde" (STK-1).

Almanya'da Gezi Parkı Şiddet Eylemleri'yle birlikte temelleri atılan ve giderek artan bir Erdoğan karşıtlığından bahsedilmektedir. Bu sebeple 15 Temmuz darbe girişiminin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bizzat kendisinin kurgulmuş olabileceği yorumu dahi Alman medyasında yer almıştır. Almanya'nın yaklaşımı sadece Almanya'da yaşayan Türklerin kafasında soru işaretiye yol

açmakla kalmamış aynı zamanda çelişkili tavır ve insan haklarına karşı sergilediği çifte standart içeren yaklaşımıyla inandırıcılığını zedelemiştir.

c) 15 Temmuz Gecesi Almanya'daki Türklerin Davranışı

15 Temmuz gecesi sokaklara çıkarak darbe girişiminin engellenmesinde önemli bir işlev gören Türk halkının duruşunun Almanya'daki Türkler tarafından ilgi ile takip edildiği belirtilmelidir. Birçok STK temsilcisi Almanya'daki Türklerin o gece darbeye rağmen "inadına" Türkiye'ye gelme çabası içerisinde oldukları aşağıdaki ifadelerden anlaşılmaktadır:

"İnadına (uçak) bilet almaya gideni gördüm. Bilet bulamayıp ilk defa arabayla gideni gördüm. Bizim millet inatçı bir millet. Bu bağlamda milleti takdir ettim. Halk bu millete rağmen bir şeyin yapılamayacağını göstermiş oldu" (STK-4).

"Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısından sonra Avrupa'nın birçok şehrindeki konsolosluklar önünde halkımız toplandı. Essen'de 6 bin, Köln'de 5 bin insan toplandı. Sadece AK Parti'liler değil, MHP ve CHP'liler de çıktı, tam bir devletçi refleks oldu" (STK-1).

STK temsilcilerinin bu ifadelerinden de anlaşılacağı üzere 15 Temmuz gecesi Almanya'da yaşayan Türklerin, hareketliliğin başlamasından itibaren Türkiye'ye gelerek ülkeleri için bir şeyler yapma çabası içinde bulundukları görülmektedir.

d) Almanya'daki FETÖ Yapılanması

FETÖ temsilcilerinin Alman devleti ile olan yakın ilişkisi diğer STK'ları zaman zaman zor durumda bırakabilmektedir. Görüşmelerde STK temsilcileri FETÖ'den 15 Temmuz öncesi de oldukça rahatsız olduklarını belirtmişlerdir. STK temsilcilerine göre Almanya'da FETÖ'nün ve mensuplarının şeffaf olmadığı bilinen bir gerçektir. Bununla birlikte FETÖ'nün bir nevi misyonerlik faaliyetleri içerisinde hareket etmesinin örgüte yönelik önceden de bir güven so-

rununun yaşanmasına sebep olduğu anlaşılmaktadır. FETÖ'nün Almanya'daki imajının aslında olumsuz olmasına rağmen 15 Temmuz ile beraber "kurban" durumuna düştüğü dikkat çekmektedir:

"FETÖ'nün Almanya'daki imajı aslında 4-5 sene önce çok negatifti. Şeffaf olmadığıyla ilgili birçok olumsuz belgesel vardı. Örneğin yurtların vs. beyin yıkama yerleri olduğuna ilişkin Almanca belgeseller vardı. Ama şu an Gülençileri kurban durumuna soktular. Fakat ben eminim ki Almanlar da bunlardan ürküyor. Şu anda bu olumsuzluklar unutulmuş durumda ve Türkiye karışıklığına alan açılıyor" (STK-1).

Mülakatlarda Türk ve Müslüman gruplar üzerinde uygulanmak istenen baskıların yanı sıra bazı terörist gruplara karşı Alman devletinin sahiplenici tutumu altı çizilen hususlardır.

FETÖ'nün Almanya'daki ilerleyiş biçimi birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi taktiksel boyuttadır. Bir STK temsilcisinin de vurguladığı gibi FETÖ mensuplarının niyetleri anlaşılama-maktadır:

"Çok akıllı bir yapı. Örneğin bir tane Türkçe isimli bir dernekleri yok. Birbiriyle bağlantılı değiller. Camili bir yapı yok misal. Eğitime önem veren bir kurumuz görüntüsü veriyorlar" (STK-5).

Başka bir STK temsilcisi FETÖ mensuplarının çeşitli yöntemlerle Alman devlet sistemine dahil olma çabasını şu şekilde ifade etmiştir:

"Bunların Almanya'da da takiye yaparak devlet mekanizmalarına sızdığını biliyoruz. Afrika ve benzeri ülkelerde de bu böyledir. Almanların da bunu dikkate alması lazım, bu insanların devlet aidiyeti yok sadece cemaatleri var" (STK-4).

Sonuç itibarıyla FETÖ'nün Almanya yapılanması bir müddet daha ayakta kalmayı sürdürecektir.²⁹

f) Almanya Tarafından Türkler Üzerinde "Sadakat Testi Baskısı"

Almanya'daki baskıların muhataplarının "Müslümanlar ve Türkler" olduğunu ve bunun "son 6-7 aydır" devam ettiğini belirten bir STK temsilcisi, bunun sebebinin Türkiye'nin Almanya'da Türkler üzerinden Almanya'nın iç siyasetine müdahale ettiği algısının olduğunu ifade etmektedir:

"Alman kamuoyunda yıllardır çifte vatandaşlık tartışmaları, Türkiye'deki seçimlerde oy hakkı gibi konularda dile getirilen 'sadakatsizlik' ithamları son 6-7 aydır Müslümanlar ve Türkler üzerinden yeniden yoğunlaştı. Almanya'da yaşayan Türklerin Türkiye'nin iç politikasıyla ilgili meselelerle ilgilenmeleri Almanlarca doğru bulunmuyor. Türkiye'deki gelişmelere olan bu yoğun ilgi bir 'entegrasyon zaafiyeti' ya da 'tabiyet sorunu' olarak görülüyor. Bu ilginin doğal olduğu ve bu ikili aidiyetin zenginleştirici yanı görmezden geliniyor" (STK-3).

Görüşmelerde özellikle altı çizilen bir başka husus, Türk ve Müslüman gruplar üzerinde uygulanmak istenen baskıların yanı sıra bazı terörist gruplara karşı Alman devletinin sahiplenici tutumudur. Bu bağlamda PKK'ya yönelik imtiyazlı tutuma değinen STK'lar bunun Almanya'daki çoğu Türk için zor bir durum olduğunu vurgulamıştır. Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi öncesi Türk STK'lar üzerindeki mevcut baskının daha da arttığı ve böylelikle tedirginliğin hakim olduğu gözlemlenmiştir. Bir STK temsilcisi 31 Temmuz'da gerçekleşen Köln mitinginden sonraki günlerde Almanya'daki STK'ları daha da zor günlerin bekleyeceğini belirtmiştir. Nitekim Ağustos ayında aynı meydana gerçekleşen ve ne Alman siyaseti ne de medyası tarafından eleştirilen PKK mitingi bu tedirginliğin haklılığını gözler önüne sermiştir.

29. FETÖ'nün yurt dışındaki faaliyetlerinin önemi ile alakalı bkz. Burhanettin Duran, "Gülen Diasporası Neden Kritik?", *Sabah*, 13 Ağustos 2016.

ALMANYA'DA DARBE KARŞITI DEMOKRASİ MİTINGİ'NİN SONUÇLARI

Mitingin Yasal Dayanağı ve Yapay Engelleme Çabaları

Alman Anayasası'nın 8. maddesi "Toplanma Özgürlüğü" başlığı altında ülke çapında düzenlenecek miting, yürüyüş ve benzeri toplumsal olayları ele almaktadır.³⁰ DKDP ise katılımın yüksek olacağı beklentisi sebebiyle yetkili mercilerle ayrıntılı bir program akışı paylaşımında bulunmuştur.³¹ Köln polisi Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın canlı bağlantı ile mitinge katılanlara hitap etmesini platforma büyük ekranın konmasını yasaklayarak engellemiştir. Buna neden olarak ise konuşmanın meydana bulunanları galeyana getirip suç işlemlerine sevk edebileceği endişesi gösterilmiştir. Köln Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamanın ilgili kısımları aşağıdaki gibidir:

"Mitinge katılacak insanlara bakıldığında Türk Cumhurbaşkanının canlı olarak alana bağlanması, alanda bulunan kişileri aşırı duygulara sevk edip, miting saldırgan bir ortama çevirme ihtimali vardır. Böyle olumsuz şartların oluşması da mitinge katılanları suç işlemeye itebilir."

Bu yasağa karşı miting tertipleyenlerin avukatları tarafından acil kodlu idari mahkemesine başvuruda bulunulmuştur. Bu başvuruda Köln Emniyetinin ekran yasağının toplanma özgürlüğüne aykırı olduğu vurgulanmıştır. Mahkeme ise ekran konulmasına müsaade

etmiş ama Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın konuşmasını engelleme hususunda değişiklik yapmamıştır:

"Buna göre mahkememiz şu kanaate sahiptir ki toplanma kanunu yabancı ülkelerin hükümet yetkilileri veya devlet başkanlarının burada siyasi açıklama yapmalarına müsaade etme hakkı vermemektedir."

Bu kararın ardından yetkililer Bölge Yüksek İdari Mahkemesine Köln İdari Mahkemesinin kararına itiraz ederek başvuruda bulunmuştur. Köln Emniyet Müdürlüğü ise aynı mahkemeye dilekçe yollayarak başvurunun reddini talep etmiştir:

"Başvuru reddedilmiştir. [...] Karara göre etkinliği tertipleyenlerin dikkatine sunulmuştur ki Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan veya başka bir hükümet yetkilisinin platforma kurulacak olan ekrana canlı yayınla bağlanması yasaklanmıştır."

Bölge Yüksek İdari Mahkemesi kararının hemen akabinde Köln Emniyet Müdürü Mathies bir basın açıklaması yaparak, "Mahkeme kararının ardından mitinglerin düzenlenmesi daha da zorlaştı" şeklinde konuşmuştur.³² Bu şaşırtıcı kararların ardından Alman Anayasa Mahkemesine başvurulmuş, mahkeme oy birliğiyle canlı yayın bağlantısının yasaklanmasının Anayasa ihlali olmadığını belirtmiştir. Halbuki yapılacak canlı yayın bağlantısında konuşmanın içeriğini bilmeden böyle bir karar verilmesi hukuksuz sayılmaktadır.³³ Toplantı ve gösteri kanununun 15. maddesi hangi şartlarda yasak uygulanacağı konusunu işlemektedir. Bu maddede geçen hiçbir konu ise düzenlenen mitingde meydana gelmemiş, gelmesine ihtimal dahi verilmemiştir. Böylelikle yukarıdaki mahkeme kararlarından da anlaşılacağı gibi bu kararların tamamen siyasi nedenlerden dolayı verildiği görülmektedir.

30. Bu yasaya göre herhangi bir Alman vatandaşı belirli bir yerde toplanacağını duyurma ve bu toplantıyı gerçekleştirme özgürlüğüne sahip sayılmaktadır. Gerçekleşen toplantıya/miting'e ise isteyen her birey katılabilmektedir.

Alman Anayasası'nın 8. maddesinin ilgili kısmı:

1. Bütün Almanlar önceden bildirimde bulunmadan ve izin almaksızın sükunet içinde ve silahsız olarak toplanma hakkına sahiptir.
2. Açık havada yapılan toplantılar için bu hak yasayla veya bir yasa ya dayanarak sınırlandırılabilir.
3. maddede bahsedilen sınırlandırma ise "Toplantı ve Gösteri Kanunu" içerisinde düzenlenmektedir. Bu Kanun yapılacak gösterilerin içeriğini belirler. Yasaklarla ilgili düzenlemeler ise 15. maddede yer almaktadır.

31. Bu program Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın alanda toplanan insanlara görüntülü canlı bağlantı ile hitap etmesini de içermekteydi.

32. "POL-K: 160730-2-K Versammlungslage Schwieriger Nach Entscheidungen des OVG Münster", Presseportal, 30 Temmuz 2016, <http://www.presseportal.de/blaulicht/pm/12415/3391768>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

33. Christian Rath, "Pro Erdoğan Ohne Erdoğan", *taz.de*, 31 Temmuz 2016.

Saha Araştırmasının Bulguları

31 Temmuz 2016 tarihinde Almanya'nın en büyük dördüncü kenti olan Köln'de Türkler tarafından oldukça kalabalık bir miting gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 100 dernek ve STK'nın desteklediği ve DKDP'nin organize ettiği "Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi" Köln Deutzer Werft Meydanı'nda yapılmıştır. Mitingde 100 kadar STK ve derneğin temsil edileceği vurgulanmış ve bunlar arasında Atatürkçü Düşünce Derneği'nden ülkücü camiaya mensup derneklere kadar çeşitli STK'lar da yer almıştır.

Miting Almanya saatiyle saat 15.00'te (TSİ 16.00) İstiklal Marşı ve Alman Milli Marşı'nın okunmasıyla başlamış, 15 Temmuz gecesi gerçekleşen darbe girişiminde şehit olanların yanı sıra Paris, Münih ve Ansbach'taki saldırılarda hayatını kaybedenler için saygı duruşunda bulunulmasıyla devam etmiştir. Mitingde darbeyi kınayan, demokrasi ve demokratik kurumlara destek veren ortak bildiriler Türkçe ve Almanca okunmuştur. Bunun yanı sıra TBMM ortak deklarasyonu okunmuş ancak kalabalık tarafından ilgi ile takip edilmemiştir. Mitinge telekonferansla seslenmesi Alman Anayasa Mahkemesi tarafından engellenen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın mesajı da mitingde katılımcılarla paylaşılmıştır.

Alman medyası mitinge katılanların sayısının 40 bin olduğunu öne sürmesine rağmen organizasyonun gerçekleşmesini sağlayan yetkililer tarafından açıklanan katılımcı sayısı 80 ile 100 bin civarında olmuştur. Miting alanında ilk göze çarpan husus Alman polisi tarafından alınan aşırı güvenlik önlemleri olmuştur. Meydanın hemen yanında bulunan Severins Köprüsü'nün ayak kulelerinde keskin nişancıların mevcut olması katılımcılar tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Bunun yanı sıra Alman polisi miting alanının girişlerine konuşturduğu TOMA benzeri araçları ve hatta panzerleri dahi hazırda tutmuştur.

Köln'deki "Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi"ne gelen katılımcıların dünya görüşü ve siyasal yelpazedeki pozisyonlarına bakıldığında

her ne kadar AK Parti'li, MHP'li, Milli Görüşçü, ülkücü, milliyetçi, dindar ve genel olarak sağ eğilimli vatandaşlar ağırlıkta olsa da kendisini Atatürkçü olarak tanımlayan bir kitlenin katılımından da bahsetmek mümkündür. Benzer şekilde MHP ile anılmak istemeyen bazı ülkücülerin Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yönelik olumlu söylemleri dikkat çekmiştir.

Katılımcıların yaşları 21-58 aralığındadır. Yapılan görüşmelerin değerlendirilmesi için dört başlık belirlenmiştir. Bulguların değerlendirileceği bölümde katılımcıların temel motivasyonları ve 15 Temmuz darbe girişimi gecesi ve sonrasında süreci ilişkin yaklaşımları dikkate alınmıştır. Bununla birlikte genel olarak görüşme yapılan katılımcıların 15 Temmuz darbe girişimi başta olmak üzere Türk-Alman ilişkilerine yönelik tutumları da irdelenmeye çalışılmış ve önemli verilere ulaşılmıştır. Daha önce de bahsettiğimiz gibi değerlendirmede kullanılmak üzere bazı dikkat çekici alıntılar kodlanmıştır. Kullanılan kodlama ise şu şekildedir:

ŞEKİL 1: DARBE KARŞITI MİTING GÖRÜŞME KODLAMA ÖRNEĞİ

DK-C-YY

(Örnek: DK-E-32. Açıklama: DK=Darbe Karşıtı Miting, C=Cinsiyet, YY=Yaş)

a) 15 Temmuz Gecesi Darbe Karşıtı Eylemlere Katılım ve Katılım Motivasyonu

15 Temmuz darbe girişimi çoğu katılımcı tarafından ağırlıklı olarak televizyon ekranlarından öğrenilmiş diğer yandan genç katılımcılar ise daha çok sosyal medya araçlarından özellikle Facebook vasıtasıyla durumdan haberdar olmuşlardır. Benzer şekilde WhatsApp uygulaması veya doğrudan telefon üzerinden Türkiye'deki akrabalar ile iletişime geçilerek bir hareketliliğin olduğu idrak edilmiştir. Katılımcılardan biri darbe girişimini doğrudan polis olan bir akrabası vasıtasıyla öğrendiğini "Ben bilgiyi direkt devletten aldım" tanımlamasıyla aktarmıştır. Boğaziçi Köprüsü'nün askerler tarafından kapatıldığı haberleri

nin paylaşılması ve sonrasında ise TRT'de darbe bildirisinin okunmasıyla birlikte tehlikenin ciddiyetinin farkına varıldığı çoğu katılımcı tarafından teyit edilmiştir:

“Darbeden bir saat sonra TV’den öğrendim. TRT’de Tijen Hanımın yayını ve zoraki ifadesini gördüğümde şok oldum ama sonraki yayınlara baktığımda tam anlamıyla darbe olduğunu anladım. İlk gelen WhatsApp bilgisi ise İstanbul’daki yeğenlerimden geldi. Köprüdeydi onlar” (DK-E-58).

TRT binasının basılması ve sonrasında darbe bildirisinin okutulması anında yaşanan duygular ise üzüntü, şok, tedirginlik ve bir kısım insanda da korku olarak öne çıkmıştır. Bazı genç ve orta yaştaki katılımcılar darbe girişiminin gerçek olamayacağını düşünmüş ve bir katılımcı bunun “espri” olabileceği ihtimali üzerinde durmuştur:

“İnanamadım, karmakarışık duygular içerisindeydik. Ortam güzeldi; gülüyorduk, eğleniyorduk sonra birden buz kestik” (DK-E-24).

Diğer taraftan hüznün ve üzüntü yerine darbecilere karşı şiddetli bir kin ile karşı durma içgüdü ve refleksine sahip ağırlıklı muhafazakar gençlerin de hızlı bir şekilde harekete geçme istekleri vurgulanmıştır:

“İlk tepkim; bunun karşısında halkın durması gerekir. İlk cümlem; halk buna karşı sokağa çıkmalıdır. Erdoğan demeden dedim bunu” (DK-E-36).

İzin sezonu olması sebebiyle birçok insanın akraba ve yakın aile fertlerinin Türkiye’de bulunması tedirginliğin artmasında etkili olmuştur. Bununla birlikte bazı katılımcıların darbe ile ilgili ilk duyum aldıklarında hissettikleri “ülke geriye gidecek” endişesi de belirgin bir şekilde öne çıkmıştır:

“İlk önce babamlar bir gün önceden (karyolu ile) Türkiye’ye yola çıkmışlardı, darbe olduğu sırada sınıra yaklaşmışlardı. Onun haricinde eniştem var, Şırnak’ta astsubay. Ondan sonra, ‘Yine mi 20-30 yıl geriye gideceğiz’ düşüncesine kapıldım. Az çok geçmişimizi bildiğimiz için bu yönde düşündük” (DK-E-23).

Darbe bildirisinin okunması sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Türkiye’deki vatandaşları meydanlara ve havalimanlarına davet etmesi, sokaklara çıkmaları yönünde çağrıda bulunması, Almanya’da bulunan Türkleri de harekete geçirmiştir. Burada her ne kadar Türkiye’deki duruma benzer bir şekilde ilgili şehir meydanlarına akın etmek gibi bir durum yaşanmadıysa da Türklerin yoğun olarak yaşadığı ve bilhassa Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarının bulunduğu Alman büyük şehirlerinde eylemler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda çoğu katılımcı bulundukları şehirlerde ve yakınlarında konsolosluk bulunması durumunda oraya gittiklerini, konsolosluk önünde toplanarak miting düzenlediklerini ifade etmişlerdir. Bu eylemler ani bir şekilde “arkadaşlar arası WhatsApp grupları” üzerinden iletişime geçilerek organize edilmiş ve konsolosluk önündeki eylemlerin organizatörü olarak Avrupalı Türk Demokratlar Birliği (Union of European Turkish Democrats-UETD) gibi derneklere işaret edilmiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın çağrısına Almanya’da o gece sokağa çıkarak karşılık veren, kendisini “radikal muhafazakar” olarak tanımlayan Almanya’da doğmuş ve büyümüş Türklerden biri o an ailesine ziyarete geldiği şehirden 150 kilometre uzaklıktaki konsolosluk önündeki eyleme katılmak için yola çıktığını ifade etmiştir.

Bazı katılımcılar ise ilgili eylemlere katıldıklarını ancak sosyal medyadan ellerinden geldigince tepki koyduklarını, darbe karşıtı eylemlere bu şekilde iştirak ettiklerini belirtmişlerdir. Bu bağlamda üniversite mezunu ve kendisini MHP’li olmayan bir ülkücü olarak tanımlayan katılımcı Almanya’daki eylemlere katılmadığını ancak Türkiye’deki tanıdıklarını sokağa çıkmaya yönelik telkinlerle motive ettiğini vurgulamıştır.

Diğer taraftan Almanya’nın ve bilhassa Alman medyasının tutumuna kızıp sokağa çıkanlar da olmuştur:

“Almanya medyası darbe mağdurlarının ayınası olamadı ve bu yüzden biz buradaki insanlara ses olmaya çalıştık” (DK-E-36).

O gece eylemlere destek veren veya veremeyen katılımcıların 31 Temmuz 2016 tarihinde Köln’de gerçekleşen darbe karşıtı mitinge katılma motivasyonları da ilk geceki atmosfer ile ilişkilendirilmektedir:

“Şu an destek veriyoruz. O gece elimizden fazla bir şey gelmedi ama bugün buradayız” (DK-E-23).

Darbe bildirisinin okunması sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Türkiye’deki vatandaşları meydanlara ve havalimanlarına davet etmesi Almanya’daki Türkleri de harekete geçirmiştir.

Katılımcıların Almanya’nın çeşitli şehirlerindeki eylemlere katılmalarındaki temel motivasyon ise aşağıdaki üç husus etrafında özetlenebilir:

Öncelikle 15 Temmuz darbe girişiminin gerçekleştiği gece Almanya’da sokağa çıkan vatandaşların en temel motivasyonu Türkiye’deki darbeye yönelik içselleştirilen tepkisel tutum olmuştur:

“Darbeye olan tepkimden ve haksızlığa olan karşı durmamdan ötürü” (DK-E-37).

Bir diğer motivasyon faktörü Almanların tepkisizliğine karşı eylemlerin bir tepki mahiyeti taşıması olarak özetlenebilmektedir.

Üçüncü motivasyon kaynağı ise “çaresizlik” olarak bazı katılımcılar tarafından ifade edilmişse de “en azından bir şeyler yapmış olmak” olarak değerlendirilenlerin sayısı öne çıkmıştır:

“Çaresizlikten. Aile, arkadaş, ufak yeğenler, 70 yaşında sevdiğimiz amcalarımız tankın karşısına çıkmışken biz de en azından burada TV karşısında oturmaktansa direkt sokağa çıkalım ve Cumhurbaşkanımıza sahip çıkalım dedik” (DK-E-32).

Son olarak eylemlere yurt dışında yaşayan Türkler olarak katılmalarının önemini şu şekilde değerlendirenler olmuştur:

“Ben burada yaşayan demokrat Müslüman Türk olarak bu değerlerimi savunmaktan mesulüm. Bu değerler basit değerler değil ve bunları elimizden geldiğince savunmamız gerekiyordu” (DK-E-36).

Sonuç olarak Türkiye’deki katılım kadar olmasa da bilhassa Türklerin yoğun olduğu veya konsoloslukların bulunduğu büyük şehirlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın da çağrısının etkisiyle onlarca eylem düzenlenmiştir. Burada altı çizilmesi gereken husus Almanya’da dahi aniden veya kısa sürede organize edilerek toplumun mobilize olma becerisidir.

b) Katılımcıların Gözünden 15 Temmuz Darbe Girişiminin Başarısız Olmasının Sebepleri

Katılımcılara göre darbe girişiminin başarısızlık ile neticelenmesindeki en önemli etken Türkiye’de halkın Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın çağrısına karşılık vererek sokağa çıkması olmuştur. Ezici bir çoğunluk birinci sırada bu sebebi işaret ederken bazı -30 yaş üstü- katılımcıların 15 Temmuz darbe girişimi için “şartlar”ın mevcut olmadığını ileri sürmesi ve darbenin “sosyolojik bir desteği olmadığı”nı (DK-E-23) açıklaması dikkat çekmiştir.

Diğer taraftan halkın darbe bildirisinin ilk okunduğu anda dahi aslında çekingene bir şekilde sokağa çıkma eğiliminde olduğunu vurgulayan bir katılımcı bu tereddüt anının Erdoğan’ın Face-Time konuşması sonrası ortadan kalktığını belirtmiştir:

“Birinci etapta halkın sokağa çıkmasında bir tereddüt vardı ama Erdoğan bu tereddüdü kırdı. Ama sonuç itibarıyla darbeyi engelleyen halk oldu. Sokağa dökülen kesimden sadece muhafazakar kesim vardı bence. Zira halkın bir kesimi darbeyi direkt alkışladı” (DK-E-37).

Ancak katılımcılar tarafından genel olarak verilen cevaplar ve temel vurgu darbenin halkın sokağa çıkmasıyla bertaraf edilmesi yönünde olmuştur. Dolayısıyla genel kanı, “Eğer halk sokağa çıkıp kendini darbecilere karşı siper etme-

miş olsaydı darbe girişimi kuvvetle muhtemel başarıya ulaşmış olacaktı” ekseninde gelişmiştir. Diğer taraftan bir katılımcı kişisel sıralaması itibarıyla en son etken olarak sokağa çıkan halka işaret etmiş ancak darbenin öncelikle Erdoğan sayesinde ve aynı zamanda darbe girişiminden önceki süreçte FETÖ mensubu kişilerin devlet kadrolarından tasfiye edilmeleri sebebiyle başarısızlığa uğratıldığını vurgulamıştır. Darbe öncesi tasfiyelerin Cumhurbaşkanı Erdoğan’la ilişkilendirilmesi, darbenin başarısızlığa uğratılmasındaki temel sebeplerden biri olarak değerlendirilmiştir:

“Erdoğan birinci sebep. İkinci sebep ise Erdoğan’ın paralelcileri bürokrasiden temizlemesi ve son olarak millet. Ama Erdoğan olmasa idi halkın sokağa çıkacağını sanmıyorum” (DK-E-36).

Darbe girişimine karşı halkın sokağa çıkmasındaki zamanlamanın da önemine işaret eden bir katılımcı eğer halkın sokağa çıkmasında bir gecikme olsaydı farklı bir tablo ile karşılaşılacağı ihtimaline dikkat çekmiştir:

“Halkın tereddütsüz ve aniden bu darbeye karşı çıkmasıyla beraber hüsrana uğradı. Belki bir saat beklenilseydi daha farklı neticeler ortaya çıkabilirdi” (DK-E-36).

Az sayıdaki katılımcı TSK’nın çoğu mensubunun darbeye destek vermediği yani yalnızca küçük bir grup tarafından gerçekleştirilmeye çalışıldığı ve karşılık bulmadığı gerekçesiyle de darbenin başarılı olmadığı görüşünde olmuşlardır. Bu görüşteki bir katılımcı TSK’nın 1980’de tam kadro darbeye destek verdiğini belirtmiştir. Aynı şekilde halkın önemine de işaret eden, kendisini AK Parti’li olarak tanımlayan 58 yaşındaki katılımcı, çağın gerektirdiği bilinçlilik sebebiyle insanların 1980 darbesine kıyasla bu defa sokağa çıktığını belirtmiştir:

“Çoğu TSK mensubu darbeye iştirak etmediği ve vatani satmadığı için darbe başarısız oldu. Halk sokağa indiği için darbe başarısız oldu. 1980’de halk inmemişti. İletişim yoktu, insanlar da sokağa inememişti. Şu an bu çağda insanlar bilgilendirilerek sokağa indi” (DK-E-58).

Görüşmelerde ülkücü kökenli bir katılımcı da benzer şekilde TSK’nın çoğunluğunun darbe girişimiyle irtibatlandırılmaması gerektiğini ifade etmiştir:

“Halkın ve askeriyenin destek vermemesi. Sadece asker kıyafeti giymiş teröristler bu kalkışmayı yapmıştır. Türk askeri emre itaat etmiştir ve kültürümüzde emir demiri keser ama bu teröristlerin çağrılarına itibar etmemiştir. Ama kandırılan erler de var, bu da gerçek” (DK-E-48).

Genç bir katılımcı ise darbenin başarısız olmasındaki temel etkenin bizzat darbecilerin kendileri olduğunu belirtmiştir. Zira kendisini liberal olarak tanımlayan matematik mühendisi katılımcı darbecilerin henüz ülkenin önemli şahsiyetlerini kontrol altına almadan darbeyi duyurma hatasını yaptıklarını belirtmiştir. Bu erken davranış darbenin daha sonra başarısızlığa uğratılmasındaki temel sebep olarak değerlendirilmiştir.

Darbe girişiminin başarısızlığa uğratılmasındaki bir diğer önemli etken kuşkusuz sosyal medya olmuştur. Her ne kadar katılımcıların birçoğunun bu konuya –Türkiye’deki bulgularımıza kıyasla–³⁴ yeterince değindikleri söylenemese de genç bir katılımcı bu hususun altını çizerek televizyon ve diğer konvansiyonel medya araçları yerine sosyal medyadan faydalandığını vurgulamıştır:

“İnsanlar önceki darbelerden korktuğu için ve ülkeyi geriye götürdüğü için sokağa çıktılar ve darbeye direndiler. Sosyal medyanın da darbenin püskürtülmesindeki rolü çok önemliydi. Çoğu şeyi oradan bakıyorduk” (DK-E-23).

c) Darbe Girişiminde Dış Güçlerin Etkisi: ABD-FETÖ ve Almanya-FETÖ İlişkileri

Köln’deki darbe karşıtı mitinge katılan Türklerle yapılan görüşmelerde katılımcıların neredeyse tamamına yakını darbenin arkasında doğrudan Fetullah Gülen ve FETÖ’nün olduğunu vurgulamıştır. Bununla birlikte katılımcıların –bir kişi

34. Nebi Miş, Serdar Güler, İpek Coşkun, Hazal Duran ve M. Erkut Ayvaz, *Demokrasi Nöbetleri: Toplumsal Algıda 15 Temmuz Darbe Girişimi*, (SETA, İstanbul: 2016).

hariç- tamamı darbe öncesinde Gülen ve hareketine olumsuz baktığını ifade etmiş, söz konusu bir kişi ise “nötr” cevabını vermiştir. Darbe girişimi sonrasında ise Gülen ve hareketine yönelik bakış açısı tüm katılımcılar tarafından olumsuz olarak cevaplandırılmıştır. Bunun yanı sıra sınırlı sayıda katılımcı tarafından laik kesimin de darbe-ye destek vermiş olabileceği ihtimali üzerinde durulması gerektiği belirtilmiştir:

“Mevcut verilere bakarak söyleyecek olursak Fetullah Gülen ve laik kesim. Yani eski Atatürkçüler de cuntayı destekledi” (DK-E-36).

Darbe girişiminin arkasında FETÖ’nün olduğunu işaret eden tüm katılımcılar aynı zamanda bu darbenin bir de dış bağlantısı olduğu üzerinde durmuşlar ve ağırlıklı olarak ABD’nin varlığına değinmişlerdir. Bu bağlamda FETÖ’nün yalnızca işlevsel bir araç veya taşeron olarak kullanıldığı ve darbenin esas planlayıcısının başta ABD olmak üzere dış güçler olduğu öne sürülmüştür. Dolayısıyla FETÖ’nün ve TSK’nın içerisinde yuvalanmış olan darbeci askerlerin ABD güdümünde hareket ederek bu girişimi gerçekleştirdiklerinin altı çizilmiştir:

“FETÖ sadece bir kukla. Darbeyi FETÖ eliyle ABD yaptı. Yıllardır kurduğu FETÖ yapılanmasını Ortadoğu siyasetini daha kolay gerçekleştirmek için yaptı” (DK-E-36).

ABD haricinde de yabancı ülkelerin 15 Temmuz darbe girişimindeki rolü üzerinde duran bazı katılımcılar sıklıkla Avrupa ülkelerine işaret etmişler ve burada bilhassa Fransa, İngiltere ve en çok da Almanya’nın etkili olabileceği üzerinde durmuşlardır. Dış güçler bağlantısı hususunu daha da detaylandıranların ABD’nin istihbarat örgütü CIA’yi doğrudan darbeden sorumlu tutmaları ve benzer bir şekilde Alman dış istihbarat kurumu olan BND’yi de bu doğrultuda darbe ile ilişkilendirmeleri dikkat çekmiştir. İstihbarat örgütleri arasında gerçekleşen bir ittifakın üzerinde de durulması gerektiğini vurgulayan bazı genç yaştaki katılımcıların yanı sıra doğrudan darbe ile ilişkilendirilmese de ABD haricindeki ülkelerin de darbeden bir beklenti içerisine girdiklerine işaret edilmiştir.

Bulgular Almanya’daki Türklerin Almanya’nın da FETÖ darbe girişiminde en azından bir beklentisi olabileceğini düşündüklerini göstermektedir. FETÖ ve Almanya ilişkisi ile ilgili soruya verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların neredeyse tamamının Almanya devletinin FETÖ’yü koruduğunu düşündüğü öne çıkmıştır.

Katılımcıların “FETÖ’nün Almanya yapılanması hakkındaki görüşleri” ise bazı farklı eğilimleri belirginleştirmiştir. Öncelikle birçok katılımcı FETÖ mensuplarının Avrupa’da da son derece aktif olduklarını, sistematik bir şekilde uzun vadeli çalıştıklarını, siyaset-medya eğitim alanlarında var olduklarını ve yapılanmalarında çeşitliliğin olduğunu belirtmişlerdir. Bununla birlikte bu aşamaya hangi ara gelindiği karşısında katılımcılar şaşkınlıklarını da gizleyememişlerdir:

“Türkiye’deki FETÖ yapılanmasından sonra bana göre Avrupa’da en muazzam yapılanmadır Almanya’daki FETÖ yapılanması. Bundan 10 yıl önce ışık evlerine astsubaylar geliyordu ve teorik bilgiler ekseninde hocalık yapıyorlardı. Paderborn’daki bunların bir okulları var, orada da eğitim veriliyordu” (DK-E-32).

“Sohbetlerin falan olduğunu biliyoruz ve ilgili kişileri hoca olarak biliyorduk ama örgüt üyesi imiş” (DK-K-21).

FETÖ’nün Almanya’daki yapılanmasını Türkiye’deki yapılanma ile kıyaslayan bazı katılımcılar benzerliklerin bulunduğu ve stratejilerin her iki ülkede de mevcut olduğuna işaret etmiş ancak Almanya’daki temel hedefin devlet kurumlarını Türkiye’deki gibi ele geçirmek değil bu kurumlarda Alman devletiyle barışık bir şekilde var olmak olduğunu belirtmiştir:

“Türkiye’de olduğu gibi paralel bir oluşum. Ama amaç devlet organlarını Türkiye’deki gibi ele geçirmek değil kendi hedefleri için bu organlarla barışık şekilde yaşamaktır” (DK-E-37).

Almanya’daki FETÖ yapılanmasını örgütün 20 yıl önceki Türkiye yapılanması ile karşılaştıran bir katılımcı Türkiye örneğinin aslında

bir prototip olduğuna işaret etmiştir. Yine aynı katılımcı Türkiye’de olduğu gibi Almanya’da da FETÖ mensuplarının belli meslek dallarına –ileride bu kişileri arzu edilen mevkilere yerleştirmek maksadıyla– yönlendirildiğini vurgulamıştır:

“Şu an Almanya’daki halleri, Türkiye’deki yirmi sene önceki halleri gibidir. Sadece akıllı ve paralı olanları alıyorlar. Strateji aynı. Belli yönlere, hukuk gibi öğretmenliğe yönlendiriyorlardı. Son zamanlarda psikolojiye yönlendiriyorlardı” (DK-E-24).

FETÖ ile Almanya’nın ilişkisinin arkasında Almanya’nın kendi menfaatlerinin bulunduğu sıklıkla belirten katılımcılar bu sebepten ötürü örgüte ve mensuplarına devlet ve ilgili kurumlar tarafından kol kanat gerildiğini ifade etmişlerdir. FETÖ’nün Almanya’daki yapılanmasına ilişkin bir diğer önemli husus örgüt üyelerinin insanları maddi açıdan zor durumda bıraktıkları, sömürdükleri ve bununla birlikte Türklerin çocukları ve gençlerini hedef tahtasına koydukları yönündedir:

“Avrupa’ya modern bir İslam’ın demokrasi içinde yaşayacağını göstermeye çalışıyor FETÖ’cüler ama milletin paralarını sömürüyor. Ve en kötüsü milletin canından çok sevdiği çocuklarını alıyor. Onlar da aileye hitap ediyor sonra” (DK-E-48).

d) Darbe Girişimine Yönelik Almanya’nın Pozisyonu

Yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bulgular Almanya konusunda bir hayal kırıklığı yaşandığını ortaya koymuştur. Alman siyasetçileri ve genel olarak Alman medyasının darbe girişimine karşı yeterli derecede tepki koymadığı katılımcılar tarafından sıklıkla ifade edilmiştir. Yalnızca Almanya Şansölyesi Angela Merkel’in son aylarda Türkiye’ye yönelik –diğer Alman siyasetçilere kıyasla– ılımlı yaklaşımının da bir yansıması olarak daha dengeli bir pozisyon içerisinde olduğu savunulmuştur. Bununla birlikte katılımcılar Merkel haricindeki çoğunluğu teşkil eden

Alman kamuoyunun özellikle ilk başlarda ne yazık ki darbe girişiminin tiyatro olabileceği tezini dahi hararetle öne sürdüğüne, daha sonrasında ise bu darbenin Cumhurbaşkanı Erdoğan’a yara-yacağı endişesi içerisinde hareket ettiğine ve medyanın buna yönelik yayınlara imza attığına işaret etmişlerdir:

“Kesinlikle samimiyet dışı ve oportünist bir yaklaşım (Almanya’nın yaklaşımı). Almanya samimi davranmıyor. Medya bu konuda özellikle öne çıkmıştır. Şu an Alman medyasında darbenin mağdurlarını göstermiyorlar. Ne sağ ne de sol gazetelerde buna rastladım” (DK-E-36).

Her ne kadar Alman kamuoyunun Türkiye’deki darbe girişimi karşısında net bir tavır koyarak bir araya gelmesi mümkün olmamışsa da bir katılımcıya göre Almanya’daki farklı kesimler ilk defa Erdoğan karşıtlığında müşterek bir platformda buluşabilmişlerdir:

“3-4 milyon Müslüman ve Türk’ün de Erdoğan’a yakın olabilmek ihtimali Almanya tarafından tehdit olarak görülüyor. Darbe karşıtı olan Almanyalı Türkleri antidemokratik olarak nitelediler. Peygamber’e, Erdoğan’a hakareti demokratik hak olarak gören adamlar, darbeye karşıtlığı antidemokratik olarak görüyor. Bunun sebebi de popülist sağ seçmeni kendi partilerinde tutmaktır. Ama ilk defa Almanya’da aşırı sağdan aşırı sola kadar tüm siyasetçilerin bir araya gelmesini sağlayan şey Erdoğan olmuştur. Alman demokrasisi gözümde düştü. Kendi sistemlerine tehlike olan şeyleri gördüklerinde demokrasiye devre dışı bırakıyorlar” (DK-E-36).

Bazı katılımcılar ise darbenin Erdoğan’dan kurtulmak için Alman kamuoyu tarafından destek gördüğünü belirtmiş ve bunun için yanlış bir algı yönlendirmesini tercih ettiklerine işaret etmişlerdir:

“Siyaset mecburi bir şekilde darbeye karşı açıklama getirdi. Ama bu siyasetin iç yüzü değildi. Yani darbeye yönelik bir destek vardı. Erdoğan’dan kurtulmak için ve karşıtlığından dolayı darbenin yıkılmasından hoşnut olmadılar” (DK-E-37).

Katılımcıların ayrıca altını çizdiği husus darbe girişiminin sonrasındaki 24 saat içerisinde Alman kamuoyunda muğlak açıklamaların yapıldığı ve öncelikli olarak darbenin başarılı olup olmayacağı üzerinde bekle-gör mantalitesiyle hareket edildiğidir. Ancak darbenin tam anlamıyla püskürtülmesini müteakip daha fazla medya organı tarafından darbenin açıkça konu edilmeye başlandığı katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Burada da ağırlıklı olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın darbecilere karşı mücadelesinin demokratik olup olmadığı üzerinden tartışma başlatıldığı dile getirilmiştir. Katılımcılara göre hayatını kaybeden ve şehit olan insanlar neredeyse hiç konu edilmemiş ve yalnızca darbeci askerlere yapılan muamele ve bu yöndeki tutarsız eleştiriler öne çıkmıştır. Bu bağlamda bir katılımcıya göre Alman medyası ve siyaset çevrelerince “idam” konusu son derece ön planda tutulmaya gayret edilmiş ve bu toplumsal talep doğrudan Erdoğan'ın isteği olarak kamuoyu ve medyada takdim edilmiştir:

Alman siyasetçileri ve genel olarak Alman medyasının darbe girişimine karşı yeterli derecede tepki koymadığı katılımcılar tarafından sıklıkla ifade edilmiştir.

“Algı oluşturulmaya çalışılıyor. Almanya'nın milli duruşu değil bu, global bir amaca hizmet ediyorlar. Erdoğan'ı yalnız bırakmaya çalışıyorlar. Dolayısıyla tek taraflı bir yaklaşım söz konusu” (DK-E-32).

ALMANYA'DA ERDOĞAN KARŞITI EYLEMİN SONUÇLARI

DKDP'nin düzenlemiş olduğu mitinge ve doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı düzenlenen protestonun “demokrasileri tehdit eden tüm darbelere karşı” olacağı belirtilmiştir. SPD,

Yeşiller, Hür Liberaller (FDP) ve sol partilerin gençlik yapılanmaları tarafından düzenlenen bu eylemin başlığı “Erdowahn Stoppen” şeklinde tanıtılmıştır.³⁵ Eylemcilerin neredeyse yarısını terör örgütü PKK mensupları oluşturmuştur.³⁶ Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ı gösteren ve yine terör örgütü PYD'nin de simgelerini taşıyan pankartlarla “Rojava için özgürlük, Abdullah Öcalan için özgürlük!”, “Kahrolsun Tayyip Erdoğan, yaşasın Kürdistan!” şeklinde sloganlar atılmıştır.³⁷ Eylemin seyrinde sahneye PKK mensubu kişiler davet edilmiş; Türkiye'ye, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ve özellikle Türk halkına yönelik hakaretler edilmiştir.

Eylemcilerin neredeyse tamamının fikirlerinin örtüştüğü dikkat çekmektedir. Çoğunluğunun Alman medyasında oluşturulan algılardan dolayı aynı fikre sahip oldukları değerlendirilmektedir. Terör örgütü PKK lehine sloganların atıldığı bu etkinlikte Almanya'dan örgütün terör listesinden çıkarılmasının istenmesi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Hitler yakıştırması yapılması dikkat çekicidir. Başta Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ve demokrasileri tehdit eden tüm darbelere karşı bir eylem olacağı belirtilen etkinlikte 15 Temmuz darbe girişimine hiç değinilmemesi ise çok önemli bir detaydır.

Yapılan görüşmelerin değerlendirilmesi için dört ayrı başlık belirlenmiştir. Bununla birlikte genel olarak görüşme yapılan eylemcilerin 15 Temmuz darbe girişimi başta olmak üzere

35. “Erdowahn”, Erdoğan ve Wahn kelimelerinden oluşturulmuştur. Wahn kelimesinin bu durumda Türkçe karşılığı “çılgınlık” şeklindedir. Anlam olarak ifade edilmek istenilen şey ise “Erdoğan Çılgınlığı” kavramıdır.

36. Almanya'da iç istihbarattan sorumlu kurum Federal Anayasa'yı Koruma Teşkilatı (Bundesamt für Verfassungsschutz-BfV) kendi kaynaklarında PKK'nın 1993 yılından itibaren ülkede yasaklı örgüt olarak sınıflandırıldığını yazmaktadır. İleriki yıllarda birçok kez isim değişikliğine giren örgütün yasaklı statüsünün bu değişikliklerle değişmeyeceğini ifade eden teşkilat yapılanmaları yakından takip etse de, örgüt ülke genelinde rahatlıkla faaliyetlerini yürütmektedir. Terör örgütü PKK ve propagandasının yasak olmasına rağmen alanda bulunan emniyet mensupları herhangi bir müdahalede bulunmamıştır.

37. PKK'nın Suriye kolu olan PYD ile daha detaylı bilgi edinmek için bkz. Can Acun ve Bünyamin Keskin, *PKK'nın Kuzey Suriye Örgütlenmesi: PYD-YPG*, (SETA Rapor, İstanbul: 2016).

Türk-Alman ilişkilerinde önemli boyuta sahip bazı konular hakkındaki tutumları da tespit edilmiştir. Değerlendirmede kullanılmak üzere bazı dikkat çekici ifadeler ise kodlanmıştır. Kullanılan kodlama ise şu şekildedir.

ŞEKİL 2: ERDOĞAN KARŞITI EYLEMCİLERİN GÖRÜŞME KODLAMASI

EK-C-YY

(Örnek: EK-E-28. Açıklama: EK=Erdoğan Karşiti Eylem, C=Cinsiyet, YY=Yaş)

a) Eylemcilerin Katılım Nedenleri ve 15 Temmuz Algısı

Eylemin ana hedefinin Cumhurbaşkanı Erdoğan olması sebebiyle eylemcilerin yarısından fazlası bu faktörü katılım nedeni olarak belirtmiştir. Bu cevabı verenlerin büyük bir kısmı ise bununla birlikte ırkçılığa karşı olduklarını da ifade etmişlerdir. Almanya'da son zamanlarda sıklıkla dile getirilen bir başka tartışma mevzuu olan "Türkiye'deki sorunlar Almanya'ya taşınıyor" iddiasına da değinenler olmuştur:

"Ben bugün gittikçe otoriterleşen Erdoğan'ı ve Türkiye'deki siyasetinin Almanya'ya taşınmasını protesto etmek için buradayım" (EK-K-18).

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Hitler yakıştırması yapılmasının verilen cevaplarla da ilişkilendirilebileceği görülmektedir. Günümüzde Almanya gibi camilere, mülteci yurt ve kamplarına Nazi dönemi benzeri saldırıların yapıldığı bir ülkede böyle bir algı oluşması da daha detaylı bir şekilde araştırılmalıdır. Bu bağlamda dikkat çekici bir cevap ise aşağıdaki gibidir:

"Bugün Erdoğan siyasetini protesto etmek ve ırkçı nasyonal sosyalistlere karşı etkin olmak için buradayım" (EK-E-22).

Eylemcilerin bir kısmı Darbe Karşiti Demokrasi Mitingi'ne karşı eyleme katılmak adına alanda bulunduklarını ifade etmiştir. Burada dikkat çekici en önemli husus ise başta da aktarıldığı gibi özünde dünyadaki tüm darbelere karşı düzenlenen bir etkinlik olmasının aksine görüşme yapılan katılımcıların hiçbirinin dar-

beleri protesto etmek amaçlı alanda bulunmadıklarının anlaşılmasıdır.

Eylemciler yapılan görüşmeler çerçevesinde darbe kavramından ne anladıkları ve darbelere karşı tutumlarını ifade etmişlerdir. Yapmış oldukları açıklamalar doğrultusunda üç farklı cevap kategorisi ortaya çıkmaktadır:

1. Şiddet kullanımı ile yönetimi ele geçirme veya yıkma
2. Şiddet vurgusu yapılmadan yönetimi ele geçirme/yıkma veya değiştirme
3. Demokratik olmayan yöntemle yönetimi devirme veya demokratik yöntemle seçilmiş yönetimi devirme

Araştırmaya dahil olan eylemcilerin önemli bir çoğunluğu darbelere müsaade etmeyeceklerini aktarırken bir kısmı da belirli şartlar altında darbelere sıcak bakabileceklerini veya destekleyebileceklerini ifade etmişlerdir. Belirli şartlarda darbelere destek verebileceklerini ifade edenlerin çoğu ilgili ülkenin "İslamcılık"la³⁸ yönetilmesi şartını belirtmiştir.

b) Eylemcilerin Medya ve Siyaset Tutumu

Alman medya ve siyasetinin Türkiye'deki basın özgürlüğünü hedef alan genel tutumu göz önünde bulundurulduğu takdirde bu tavrın kendi yapmış oldukları çalışma ve söylemlerle bağdaşmadığı görülmektedir. Buna göre görüşme gerçekleştirilen eylemcilerin neredeyse yarısı Alman medyasının tek taraflı haberler yaptığını ve konjonktüre göre algı yarattığını kabul etmektedir. Yapılan görüşmeler çerçevesinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın neden Almanya'nın güncel siyasetinde merkezi bir yere sahip olduğu sorusuna verilen cevapların bazılarını aşağıda yer verilmektedir:

"Erdoğan çok rahatsız edici bir şahsiyettir. Almanya'da kimsenin söylemeye cesaret edemediği şeyleri söylüyor. Aynı zamanda muhafazakar ve İslamcı olması büyük bir sorun" (EK-E-25).

38. Buradaki İslamcılık kavramının Türk siyasi literatüründeki İslamcılık kavramıyla alakası olmadığının vurgusu yapılmalıdır. Kastedilen ise ülkedeki muhafazakarlığın ve dini yaşantının arttığı gerçektir.

“Türkiye’nin AB üyelik süreci ve mülteci meselesi Erdoğan gibi otoriter bir devlet başkanının elinde olmaması gereken bir koz. Kendisi aynı zamanda antidemokratik ve kadın düşmanıdır” (EK-K-50).

İfadelere bakıldığında başta mülteci meselesi ve Almanya’da yaşayan Türklerin sayısı eylemcilerin ana rahatsızlık noktası olarak dikkat çekmektedir.

c) Eylemcilerde 15 Temmuz Algısı

Yapılan görüşmeler sonucunda eylemcilerin yarısından fazlası Türkiye’nin demokrasi ile yönetilmediği iddiasını savunurken bu kanının doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan’la bağlantılı olduğunu belirtmiştir. Bunun dışında Türkiye’nin terör örgütü PKK’ya karşı yürüttüğü mücadele de eylemciler tarafından Türk demokrasisinin hedef alınmasında en önemli etkenlerden birisi olarak değerlendirilmektedir. PKK’nın bir terör örgütü olduğu gerçeği Batı’da –özellikle de Almanya’da– toplumda oluşturulan algılardan dolayı tam kavranmış değildir.³⁹

Eylemcilerin yarısından fazlası 15 Temmuz darbe girişiminin temel hedefinin Cumhurbaşkanı Erdoğan ve AK Parti hükümeti olduğu düşüncelerini paylaşmıştır. Önemli bir oran ise darbe girişiminin doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın talimatıyla kurgulanmış bir olay olduğunu ifade etmektedir. Darbenin başarılı olması durumunda ne gibi durumlarla karşılaşılacağı yönünde de bilgi almaya çalışılırken Alman toplumu ve demokrasisi adına gayet endişe verici cevaplar verilmiştir. Öyle ki eylemcilerin çoğu darbe girişiminin başarılı olması durumunda Türkiye’nin daha iyi bir ülke olacağına inanırken yaşanan sivil kayıplar hakkında kendilerini solcu ve liberal olarak tanımlayan iki eylemci aşağıdaki ifadelerde bulunmuştur:

“Tabii ki olmaması gereken bir durum. Ama böyle olaylarda sivil kayıpların yaşanması çok normal bence. Buna odaklanmak lazım” (EK-E-24).

“Elbette sivillerin ölmesi çok sorumsuzca bir şey. Ancak sokağa çıkanlar kendilerinin bir şeye alet edildiklerinin de farkında olmalıydılar” (EK-K-18).

15 Temmuz gecesinde sokağa çıkıp darbeye karşı duran halkın motivasyonu hakkında ne düşündükleri sorulan eylemcilerin çoğu insanların dışarı çıkmasını Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yaptığı çağrıya dayandırırken korku ve milliyetçilik faktörünün de bu nedenler arasında olabileceğine inanmaktadır. Türkiye’de daha önce yaşanan darbe tecrübelerinin de sokağa çıkma nedenlerinden olduğunu düşünen eylemciler demokrasi anlayışından dolayı insanların sokaklara dökülmesinin ihtimalini düşük tutmuştur. Görüşmeye katılan eylemciler Türkiye’deki nöbetlere katılanların çoğunun Erdoğan ve AK Parti destekçileri olduğuna inanmaktadır. Yine burada dikkat çekici bir ifade ise aşağıdaki gibidir:

“Meydanlardaki insanların çoğunun AK Parti, MHP ve CHP partilerine mensup ırkçı ve milliyetçi insanların olduğunu duydum. Bunun dışında radikal İslamcılar da katıldıklarını biliyorum” (EK-K-18).

Son olarak Türkiye’de ilan edilen olağanüstü halin (OHAL) Alman toplumu tarafından anlaşılıp anlaşılmaması konusunda yönlendirilen soruya eylemcilerin büyük bir çoğunluğu Türkiye’deki OHAL’in ne anlama geldiğini bildiklerini savunurken geri kalan kısmı bilmediklerini veya yorum yapamayacaklarını belirtmiştir. OHAL’i anladıklarını ifade edenlerin bir kısmı ise Anayasa’nın askıya alındığını düşünürken diğer kısmı Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın artık tam yetkiye sahip olduğunu iddia etmiştir.

39. Almanya’nın terörle mücadeledeki olumsuz tutumuyla alakalı bkz. Bünyamin Keskin, “Türkiye-Almanya İlişkilerinin Geleceği”, *Yeni Şafak*, 31 Mayıs 2016.

d) Eylemcilerin Terör Örgütlerine Yaklaşımı

Eylemcilerin büyük bir çoğunluğu daha önce FETÖ/Gülen Hareketi'nden haberdar olduklarını beyan etmiştir. Örgütün darbe yapabilecek kapasitesinin olmadığını düşünen eylemcilerin çoğu yapıyı sorunlu ancak dini anlayışlarının Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın anlayışından "daha ılımlı" olduğunu ifade etmiştir. FETÖ'yü radikal İslamcı ve antidemokratik olarak gören eylemciler olsa da sol-liberal görüşe sahip olduğunu aktaran bir eylemcinin aşağıdaki ifadesinin de dikkate alınması gerekmektedir:

"Çok iyi yapılanmışlar. Muhafazakar ve İslamcı olduklarını biliyorum. Demokrasi anlayışları da kesinlikle Erdoğan'dan daha demokratik" (EK-K-50).

Eylemcilerin çoğunluğu Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi'nin "Türkiye'deki siyasi sorunları ve çatışmaları Almanya'ya taşıdığı ve bunun kabul edilecek bir şey olmadığı"nı belirtmiştir. Hal böyleyken FETÖ'nün PKK ve DEAŞ gibi bir terör örgütü olup olmadığı hakkındaki düşünceleri sorulan eylemcilerin büyük bir çoğunluğu PKK'nın bir terör örgütü olmadığı kanaatinde bulunmuştur. FETÖ'yü de bir terör örgütü olarak görmeyen eylemciler olduğu gibi bu yapının sadece dini bir yapı olduğuna inananların da olduğu görülmüştür.

Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi'ni sorun ve çatışma ithali olarak gören eylemcilerin, terör örgütü PKK'nın Almanya'da sık sık yapmış olduğu eylemlere nasıl bir yaklaşım sergilediği de özellikle merak edilmemelidir.

DARBE KARŞITI DEMOKRASİ MİTINGİ'NİN MEDYA YANSIMALARI

Köln civarında günlük yayın yapan bulvar gazetesi *Express*, darbe karşıtı mitinge oldukça fazla yer vermiştir. Yaklaşık 45 bin kişinin katıldığı kendi internet sitelerinde yapmış oldukları ankette *Express* okuyucularının yüzde 85'i DKDP'nin düzenlemiş olduğu mitingin yasaklanıp yasaklanmaması yönündeki soruya mitin-

gin yasaklanmasından yana olduklarını belirtmiştir.⁴⁰ Bunun dışında bölgesel yayın yapan WDR televizyonunun internet portalında miting günü olan 31 Temmuz 2016 için özel bir dosya yayımlanmıştır.⁴¹ Dosyada hem Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi hem de diğer mitingler hakkında bilgiler yer almıştır. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın canlı bağlantısının yasaklanmasına da yer verilirken özellikle terör örgütü PKK'nın Almanya yapılanması sayılabilen Almanya Kürt Topluluğu'nun bu mitinge karşılık vermemesi kararı yönündeki haber de dikkat çekicidir.⁴² Bunun dışında WDR portalında Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Başbakanı Hannelore Kraft'ın Türklere "Türkiye'deki sorunları buraya taşımayın" mesajına da yer verilmiştir.⁴³

Bild gazetesinin yaptığı haberlerin arasında en dikkat çekicisi ise genel bir değerlendirmenin yapıldığı ve başlığı "Kalabalık slogan atıyor: İdam isteriz!" olan haber olarak kayda geçmiştir.⁴⁴ Mitingde dikkat çekilmek istenilen asıl konuyu işlemeyerek sadece sloganlara yer verilmesi, oluşturulması hedeflenen algının bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Nitekim haberin içeriğinde de "Erdoğanlılar Allahuekber sloganları atıyor", "İrkçi bozkurtlar da katılmış" ve "Spor Bakanı Kılıç, Erdoğan tarafından görevlendirilerek Köln'e geldi" gibi ilginç ifadeler kullanılmıştır.

Almanya'nın en önemli haftalık gazetelerinden *Die Zeit* "Mitinge 50 bin kişi bekleniyor" başlıklı haberin alt yazısında ise, "Tertipleyenler darbeye karşı ve demokrasi için miting düzenle-

40. "Das Müssen Sie zum Demo-Sonntag in Köln Wissen", *Express*, 30 Temmuz 2016.

41. "Dossier: Die Pro-Erdogan-Kundgebung und Gegendemos in Köln", WDR.

42. Haberde örgütün genel sekreterinin yapmış olduğu açıklamada mitinge başka bir eylemle karşılık verilmesinin mitinge katılanlar açısından Erdoğan'a değer vereceğinden böyle bir kararın alındığına vurgu yapılmıştır. Ayrıca Avrupa'da sıklıkla kullanılan özellikle PKK ve FETÖ mensuplarının dile getirdiği "Erdoğan diktatörlüğü" de yer almaktadır. "Pro-Erdogan-Demo: Kurden Verzicht auf Gegenveranstaltung", WDR, 28 Temmuz 2016.

43. "Kraft: Türkische Konflikte Nicht Nach NRW Tragen", WDR, 27 Temmuz 2016.

44. "Pro-Erdogan-Demo in Köln: Die Menge Skandiert: 'Wir Wollen die Todesstrafe'", *Bild*, 31 Temmuz 2016.

diklerini söyledi. Ancak etkinliğe aşırı sağcılar da katılacak” ifadelerine yer verdi.⁴⁵ Üç bölüme ayrılmış haberin bir bölümü tamamen mitinge katılacak olan ülkücüleri hedef almıştır. Bir başka *Die Zeit* haberinde ise miting öncesi tartışmalara ve Köln Emniyet Müdürü Mathies’in, “Eğer Türkiye’den üst düzey yetkililer gelirse güvenliği sağlama açısından sıkıntılarımız olabilir ve herhangi bir garanti veremeyiz. Bu noktada mitingin yasaklanması söz konusu olabilir” ifadelerine de yer verilmiştir.⁴⁶

Sosyal medyaya bakıldığında ise Cumhurbaşkanı Erdoğan’a karşı düzenlenen mitinge ve genellikle sağ-ırkçı ideolojiye bağlı grupların eylemlerine neredeyse hiç yer verilmezken DKDP’nin düzenlemiş olduğu Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi’ne yönelik ilgi oldukça yüksek görülmüştür. Bir paylaşımda Şansölye Merkel’in partisi olan CDU’lu siyasi Wolfgang Bosbach’ın açıklamalarına yer verilmiştir.⁴⁷

DKDP’nin mitingi ile ilgili açıklamasında doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı da hedef alan Bosbach’ın açıklaması şu şekildedir:

“Türkiye’yi otoriter rejime çevirmekte olan bir hükümdarı kutlamak için binlerce kişinin kendilerini mobilize etmelerine çok üzülüyorum.”

CDU’nun Genel Sekreteri Peter Tauber de kendi Facebook sayfası üzerinden konuyla ilgili bir paylaşımda bulunmuştur.⁴⁸ Paylaşımdaki görselde kendisine ait sözlerin yer aldığı görülürken eklediği yorumda mitinge katılanlarla terör örgütü PKK sempatisizlerini aynı seviyeye koyduğu ve örgütün terörist vasfını görmezden

geldiği görülmüştür. Tauber’in ifadelerinin Türkçesi aşağıdaki gibidir:

“Almanya’daki protestoların yasaklanması için çok sıkı engeller mevcut. Ama şu bellidir: Türk iç siyaseti Türkiye’de kalmalıdır. Biz burada yaşayan herkesten ülkemizin ve toplumumuzun değerlerini sahiplenmelerini bekliyoruz. Eski vatanlarında gerçekleşen çatışma ve sorunların burada yeri yok. Bu hem Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan yandaşları hem de Kürt İşçi Partisi (PKK) sempatisizleri için aynı şekilde geçerlidir. Türk sorunları şiddet kullanılarak bizim sokaklarımızda ve meydanlarımızda sürdürülemez.

Türk demokrasisinin yok oluşunu alkışlayanlar anayasamızın zemininde durmamaktadır. Almanya başka bölge ve ülkelerde yaşanan çatışmaların yansıtıldığı bir oyun parkı değildir. PKK veya Erdoğan yandaşlarının olsun, böyle protestolardan rahatsız olanları anlıyorum.”

Benzeri bir açıklama da SPD’li Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeier’den gelmiştir. Açıklamasını Alman Dışişleri Bakanlığı kendi Twitter hesabında görselleştirmiştir.⁴⁹

Açıklamada şu ifadeler yer almaktadır:

“Protesto özgürlüğü ifade ve düşünce özgürlüğü gibi her demokraside yüksek öneme sahip, tüm yurttaşlarımıza sunulmuş ve her zaman yüceltmemiz gereken bir değerdir. Ancak herkes bunun farkında olmalı: Türkiye iç siyasetindeki gerginliklerin Almanya’ya taşınması ve farklı siyasi düşünceye sahip insanların ürkütülmesi, hangi taraf yaparsa yapsın, olamaz.”

Hükümet partilerinin üst düzey siyasileri tarafından böyle yorumların yapılmasının Türk-Alman ilişkilerinin geleceğine zarar vermesi kuvvetle muhtemeldir. Bir yandan Şansölye Merkel Türkiye ile olan ilişkilerin zedelenmemesi için çaba sarf ederken özellikle kendi partisinden böyle seslerin yükselmesi partisinin üzerindeki etkisini sorgulatmaktadır.

45. “50.000 Demonstranten in Köln Erwartet”, *Die Zeit*, 31 Temmuz 2016.

46. “Erdoğan-Demonstration Setzt Polizei unter Stress”, *Die Zeit*, 29 Temmuz 2016.

47. Wolfgang Bosbach’ın açıklamaları için bkz. WDR5, Twitter, 29 Temmuz 2016, <https://twitter.com/wdr5/status/758938460900040704>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

48. Peter Tauber’in 30 Temmuz 2016 tarihli paylaşımı için bkz. Peter Tauber, Facebook, 30 Temmuz 2016, <https://www.facebook.com/tauber.peter/photos/a.157849984306667.36951.154308617994137/1060314467393543/?type=3&theater>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

49. Auswärtiges Amt, Twitter, 31 Temmuz 2016, <https://twitter.com/AuswaertigesAmt/status/759709212666507266>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

Mitinge katılan vatandaşları hedef alan bir diğer paylaşım da AfD partisi mensubu Daniel Buhl tarafından yapılmıştır. Paylaşımında harita üzerinde Köln'den Ankara'ya yaya olarak yol tarihi görselleştirilirken resmin üzerinde ise, "Erdoğan mitingi yürüyüşü için güncel rota açıklanmıştır" ifadeleri yer almaktadır.

Siyasilerin paylaşımları dışında şahısların yapmış oldukları paylaşımların da masum olmadıkları dikkat çekmektedir. Mitinge katılan insanların fotoğraflarının çekilip bir veri tabanı oluşturulmasını talep eden paylaşımlar yapılmıştır. Almanya'da yaşayan Türklerin belirli bir oranının Alman vatandaşlığına sahip olduğu bilinmektedir. Buna atıfta bulunarak mitinge katılan Alman vatandaşı Türklerin ülkeden sınır dışı edilememesine üzüldüğünü ifade eden paylaşımların yanı sıra mitinge katılan insanlara Türkiye'de aslında değer verilmediği yönünde hakaretimiz ifadeler de görülmüştür. Sosyal medyada yer alan tepkilerin en önemlileri ise önceki bölümlerde işlenen –Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtı eylemdeki sonuçlarda da görülen– Hitler benzetmesi içeren tepkilerdir. Buna göre İngilizce paylaşım yapan bir şahıs Hitler Nazilerinin⁵⁰ fotoğrafının yanına Köln'de gerçekleşen mitinge katılan insanların fotoğrafını koymuştur.⁵¹ Tüm bu tepkiler göz önünde bulundurulduğunda Almanya'da yasaklı olan terör örgütü PKK yandaş ve mensuplarının 3 Eylül Cumartesi Köln'de düzenlediği eyleme herhangi bir tepkinin gösterilmemesi örgüte gösterilen müsamahanın belirtisi olarak anlaşılmaktadır.⁵²

50. Burada "Hitler Nazileri" kavramı günümüzde faaliyet gösteren Neo-Nazilerden ayırt etmek için kullanılmıştır.

51. Ek-4'te farklı sosyal medya paylaşımlarını çevirileriyle birlikte inceleyebilirsiniz.

52. Nitekim Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi için güvenlik endişelerinin olduğunu ve gerektiği takdirde engellenebileceğini ifade eden Alman yetkililer terör örgütünün bu eylemi hakkında olumsuz yorum yapmamıştır. Buna ek olarak medyada güzeleme yapıp terörist Abdullah Öcalan'ı simgeleyen eşyalarla eylem yapanlar için, "30 bin Kürt Öcalan için barışçıl bir şekilde gösteri yaptı" ifadeleri kullanılmıştır. "30 000 Kurden Demonstrieren in Köln Friedrich für Öcalan", WAZ, 3 Eylül 2016.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

15 Temmuz darbe girişimine dair Almanya'daki STK'lar, Almanya'da yaşayan Türkler ve Almanlar nezdindeki toplumsal algıyı ölçmeyi hedefleyen bu çalışma Almanya'nın dördüncü büyük kenti olan Köln'de derinlemesine mülakat yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir:

Sivil Toplum Kuruluşları:

- Bazı STK temsilcilerine göre Köln mitingi sonrasında Almanya'da yaşayan Türkleri zor günler beklemektedir.
- Alman toplumunda farklı bir Erdoğan algısı oluşturulmaya çalışıldığı da STK temsilcileri tarafından özellikle vurgulanmaktadır. Son zamanlarda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı Hitler benzetmeleriyle diktatör olarak gösterme eğiliminin hız kazandığı da ayrıca dikkat çekmektedir.
- STK temsilcilerinin 15 Temmuz sonrası Almanya'da yaşayan Türklerle yönelik değerlendirmelerinde ise farklı görüşlerdeki Türklerin birlik ve beraberlik içinde hareket ettikleri değerlendirilmesi öne çıkmaktadır. Almanya'da yaşayan Türkler üzerinde ciddi anlamda bir baskının olduğu ve Almanların Türkleri –Almanya'ya yönelik– "sadakat testleri"ne tabi tuttukları STK temsilcileri tarafından sıklıkla belirtilmiştir.

Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi:

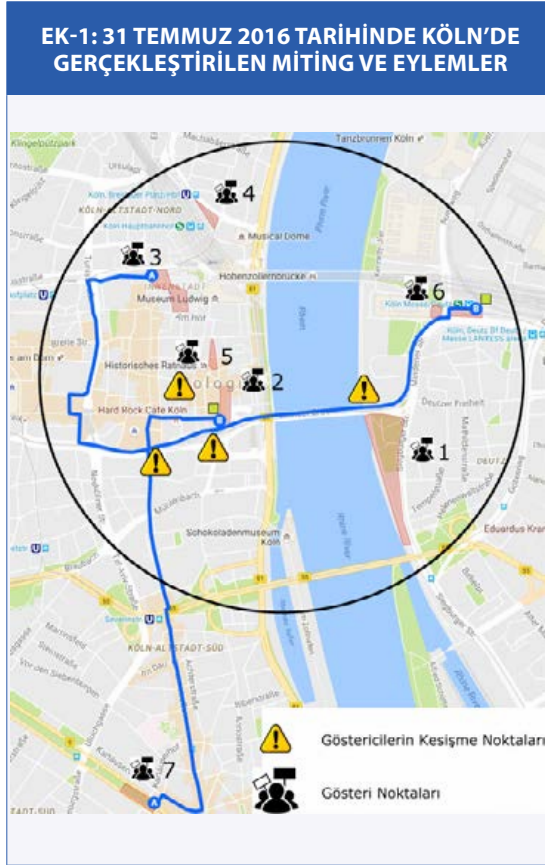
- 15 Temmuz darbe girişimi Almanya'da yaşayan Türkler tarafından ağırlıklı olarak televizyon ekranlarından öğrenilmiştir. Genç katılımcılar ise sosyal medya araçları vasıtasıyla haberdar olmuşlardır.
- Almanya'daki Türk gençlerinin darbecilere karşı şiddetli bir kin ile karşı durma içgüdüğü ve refleksine sahip oldukları öne çıkmıştır. Ağırlıklı olarak muhafazakar gençler de hızlı bir şekilde harekete geçmeyi istediklerini ifade etmişlerdir.

- Darbe bildirisinin TRT’de okunması sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Türkiye’deki insanlara sokaklara çıkmaları yönünde çağrıda bulunması Almanya’da yaşayan Türkleri de harekete geçirmiştir.
- Protestolar Türklerin yoğun olarak yaşadığı ve bilhassa Türk konsolosluklarının bulunduğu Alman büyük şehirleri veya merkez tren garları önünde gerçekleştirilmiştir.
- 15 Temmuz darbe girişiminin gerçekleştiği gece Almanya’da sokağa çıkan Türklerin üç temel motivasyonu vardır: Bunlardan ilki Türkiye’deki darbeye yönelik içselleştirilen tepkisel tutumdur. İkinci faktör Almanların tepkisizliğine karşı eylemlerin bir tepki mahiyeti taşıması olarak özetlenebilmektedir. Son olarak ise “çaresizlik” cevabı verilmiş ve “en azından bir şeyler yapmak” düşüncesiyle sokağa çıkmıştır.
- Darbe girişiminin neden başarısızlığa uğradığı sorusuna verilen cevaplar Erdoğan’ın insanları meydanlara davet etmesi ve halkın da buna karşılık vermesi olarak öne çıkmıştır. Bazı katılımcıların darbe için “şartlar”ın mevcut olmadığını ileri sürmesi ve darbenin “sosyolojik bir desteği olmadığı” açıklaması da dikkat çekmiştir. Bununla birlikte bazı katılımcılar tarafından TSK’nın tüm kadrolarının darbeye destek vermemiş olması, darbelerin beceriksiz olması ve halkın sokağa çıkmasındaki zamanlama uyumuna işaret edilmiştir.
- Darbenin arkasındaki güç olarak katılımcıların neredeyse tamamı FETÖ’yü işaret etmiştir. Yalnızca bazı katılımcılar FETÖ’yü işaret etmekle birlikte hukuki bir dil tercih ederek temkinli bir şekilde mevcut kanıtların söz konusu örgütü gösterdiğini belirtmişlerdir.
- “FETÖ ile dış güçler”in ortak hareket ettiğini savunan birçok katılımcı, darbe girişimini “FETÖ ve ABD”nin ortak gerçekleştirdiğini düşünmektedir. Avrupa ülkelerini de zikreden katılımcılar bilhassa Almanya’nın darbe girişimini desteklediğini belirtmiş, bazı katılımcılar ise desteklemese de darbeden oldukça memnun olacağını ifade etmişlerdir.
- Almanya’daki Türkler, FETÖ mensuplarının Avrupa’da da son derece aktif olduklarını, uzun vadeli çalıştıklarını, siyaset-medya-eğitim alanlarında var olduklarını ve yapılanmalarının çeşitliliğini belirtmişlerdir. Bununla birlikte FETÖ’nün Almanya’daki temel hedefinin devlet kurumlarını Türkiye’deki gibi ele geçirmek değil bu kurumlarda Alman devletiyle barışık bir şekilde var olmak olduğu belirtilmiştir.
- Çoğu katılımcı FETÖ’nün Almanya’dan destek gördüğünü ve darbe girişimine de Almanya tarafından yeterince tepki verilmediğini vurgulamıştır. Genel olarak tüm Alman siyasi partilerinin Türkiye’de yaşananlara yönelik neredeyse benzer oranda duyarsız kalmış olmaları veya en fazla “ama”lı darbe karşıtı pozisyonları benimsemeleri Almanya’daki Türklerin tepkisini çekmiştir.
- Darbe girişimi ile mücadelenin bir diğer boyutu hukuki düzlemde karşımıza çıkmaktadır. Türkiye’deki idam tartışmalarına kıyasla Avrupa’da yaşayan ve bilhassa Avrupa’da doğup büyümüş insanların idam konusunda vermiş oldukları cevapların daha soğukkanlı ve mevcut hukuki çerçeveye işaret eder mahiyette oldukları gözlenmiştir. Türkiye’deki araştırmalarımızla kıyaslandığında yargılamaların nasıl olması gerektiği sorusuna Köln’deki katılımcıların idam yerine daha çok mevcut yasalar gereği “en ağır ceza”ya işaret etmeleri ve duygusal kararlardan kaçınması gerektiği vurgusu dikkat çekmiştir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Karşısı Eylem:

- Her ne kadar Cumhurbaşkanı Erdoğan'a, demokrasiye ve tüm darbelere karşı bir eylem olacağı belirtilse de etkinlikte 15 Temmuz darbe girişimine hiç değinilmediği dikkat çekmiştir.
- Araştırma kapsamında görüşülen eylemcilerin neredeyse tamamının fikirlerinin örtüşmesi dikkat çekmiştir. Çoğu eylemcilerin Alman medyasında oluşturulan algılardan dolayı aynı fikre sahip oldukları değerlendirilmektedir. Özellikle Türkiye'de ilan edilen OHAL'in ne anlama geldiği yönündeki sorulara cevaplar genel anlamda olumsuz olmuş ve OHAL'in dışarı çıkma yasağı olduğu, anayasanın askıya alındığı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ülke üzerinde tam yetkiye sahip olduğu düşüncesinin oldukça yaygın olduğu gözlenmiştir.
- FETÖ'nün yasa dışı faaliyetleri hakkında habersiz olduğu görülen Alman eylemciler bu yapılanmayı bir terör örgütü olarak kabul etmemektedir. Eylemcilerin bir kısmı ise FETÖ'nün militan yapısının farkındadır. Aynı zamanda eylemciler PKK'yı da bir terör örgütü olarak değerlendirmemektedir.
- Eylemcilerin çoğu 15 Temmuz darbe girişiminin tamamen Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından planlandığını düşünmektedir.
- Eylemcilerin bir kısmı darbelere hiç müsaade etmeyeceklerini aktarırken önemli bir oran ise belirli şartlar altında darbelere sıcak bakabileceklerini veya destekleyebileceklerini ifade etmişlerdir.

EKLER

Haritada da görüleceği gibi 31 Temmuz 2016 tarihinde Köln şehir merkezinin farklı noktalarında toplamda 7 ayrı miting/eylem düzenlenmiştir. Yine dikkat çekilen yerler olarak farklı görüşlere sahip göstericilerin yollarının kesişebileceği noktalar belirtilmiştir. Toplamda yaklaşık iki kilometrekarelik bir bölgede farklı zihniyette olan bu kadar çok eyleme Köln polisi tarafından müsaade edilmesi ayrı bir tartışma konusudur. DKDP mitingine en yakın eylem sadece 450 metre uzaklıktaki 7 numaralı Uluslararası Krefeldliler (IKR) eylemidir. Partilerin gençlik yapılanmaları tarafından düzenlenen Cumhurbaşkanı Erdoğan karşıtı eylem ise sadece 650 metre yürüme mesafesi uzaklığında gerçekleşmiştir. 4 numaralı HoGeSa eylemi ise 1,5 kilometre ile DKDP mitingine en uzak eylem olarak tespit edilmiştir.

Köln Emniyet Müdürlüğü Basın Merkezi tarafından yapılan açıklamaya göre miting günü farklı eyaletlerden destek alınarak toplamda 2 bin 700 polis görev yapmıştır. DKDP mitinginin bitiş saati olarak 18.10'u belirleyen polis, farklı gösteriler devam ederken mitingi iptal ettiği duyurmuştur.⁵³

53. "POL-K: 160731-5-K Türkische Großkundgebung Ohne Größere Störungen Verlaufen - Polizei Köln Löst Rechte Gegenkundgebung Auf", Presseportal, 31 Temmuz 2016, <http://www.presseportal.de/blaulicht/pm/12415/3392148>, (Erişim tarihi: 14 Kasım 2016).

NO	MİTING BAŞLIĞI	AÇIKLAMA
1	Darbeye Karşı Demokrasi Mitingi	DKDP tarafından tertiplenen miting 15 Temmuz darbe girişimini kınayan on binlerce vatandaş ve destekçi katılmıştır. Miting Deutzer Werft Meydanı'nda gerçekleşmiştir.
2	Erdowahn-Stoppen Eylemi	Alman siyasi partilerinin gençlik yapılanmaları tarafından düzenlenen Cumhurbaşkanı Erdoğan'a karşı eylem Heumarkt Meydanı'nda gerçekleşmiştir.
3	ProNRW Eylemi	Sağ-popülistlerin oluşturduğu ProNRW grubunun eylemi. ProNRW İslam düşmanlığıyla da bilinmektedir. Eylemciler "Erdoğan'a müsamaha yok" sloganı altında toplanmıştır. ProNRW grubunun eylemi haritada hemen yanında gösterilen A noktasında başlamış ve darbe karşıtı mitingin yanından geçerek 6 numaralı eylemin düzenlendiği noktanın karşısında bulunan meydana yürünmek istenmiştir. Köln polisi yaptığı açıklamada gruba dahil olanların çoğunun yüksek oranda alkollü olmalarından dolayı bu yürüyüşe engel olmuştur.
4	HoGeSa Eylemi	HoGeSa "Hooligans Gegen Salafisten", yani "Holiganlar Selefilere Karşı" demektir. Bu yapılanmada birçok Neo-Nazi barınmaktadır.
5	Bürgerwehr Eylemi	Aşırı sağcıların düzenlemiş olduğu bir eylemdir. Herhangi bir başlık kullanılmamıştır.
6	IKR Eylemi	"Erdoğan'ın Uzanan Kolları" başlığı altında toplanan IKR DKDP'nin mitingine oldukça yakın bir noktada toplanmıştır. Grup daha çok sol ideolojiye sahip Türk kökenliler tarafından oluşturulmuştur.
7	Köln Gegen Rechts Eylemi	"Sağ'a Karşı Köln" grubu küçük bir eylemin ardından haritada gösterilen rota üzerinden 2 numaralı eyleme yürüyerek katılmıştır.

EK-2: 15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİNDEN SONRA BAZI GAZETELERİN MANŞETLERİ

"Türkiye Uçurumun Kenarında" (17 Temmuz)

Bild **TÜRKIE AM ABGRUND**
am Sonntag
17. Juli 2016 22.20 € 1,95 €

Militärputsch niedergeschlagen +++ Erdogan spricht von „Geschenk Gottes“ +++ Blutige Rache an Soldaten, viele Tote +++ Europa im Schock +++ Sorge um deutsche Urlauber +++ 8 Sonderseiten

Klassenreise in den Tod
Die deutschen Opfer des Anschlags von Nizza

"Türkiye'de 6 Bin Gözaltı" (18 Temmuz)

Berliner Morgenpost
Unheilig verabschieden sich von Berlin – jetzt aber wirklich!?
10.000 Fans kommen zu der Wahlfeier, am nächsten Abend wird es schief – das soll zunächst zum Leben auf Abstellgleisen sein. Seite 10

6000 Festnahmen in der Türkei
Präsident Erdogan gibt nach dem gescheiterten Putsch auf alle Harte gegen Militär und Justiz im Land vor

Notarzteinsatz in defektem Intercity
Tag nach Berlin-Niederlagen: Passagiere sitzen stundenlang ohne Klimaanlage fest

Deutsche Bank schließt jede zweite Filiale in Berlin

Kauzke sagt ...

"Darbe Sonrası Darbe" (18 Temmuz)

Eine andere Welt, ganz nah: Das Berliner Umland – Neue Serie Seite 18

Berliner Zeitung

Freitag, 18. Juli 2016, 10.00 Uhr, 12. Jahrgang
www.berliner-zeitung.de
1,00 € Berlin/Brandenburg, 1,05 € sonstwo

Der Putsch nach dem Putsch
Die Politik ist immer noch im Ausnahmezustand. In der Türkei herrscht Chaos. Die Erdogan-Regierung hat die Militär-Offiziere, die den Putsch versuchten, gefangen. Aber...

„Es ist ein andauernder Krieg“
Erdogan: Die Türkei befindet sich in einem andauernden Krieg. Die Regierung hat die Militär-Offiziere, die den Putsch versuchten, gefangen. Aber...

Ernest Politenen erschossen
Der Mann, der auf Menschen steht

"Erdogan Böyle İntikam Alıyor" (18 Temmuz)

MONTAG, 18. JULI 2016

Bild

Feuer-Drama um Andrea Berg!
Schwere Verbrennungen auf der Bühne

Erstmal zu Penny

ROBBEN KAPUTT!
Sane doch zu Bayern?

NEUE SERIE
Endlich gut schlafen!

SO SCHLÄGT ERDOGAN ZURÜCK!

RAHIL-TRIO
eroberte 600.000 Euro

RUHIG, BRAUNER!

EXPERTEN WARNT
Veganes Essen schädigt ungeborene Babys

"Darbe Sonrası Darbe"
(18 Temmuz)

MONTAG, 18. JULI 2016

RHEINISCHE POST

SEITE 1

SPANNUNG
Die Deutsche Bank schließt 188 Filialen – am stärksten ist NRW betroffen. Seite A 7

FAHRGASTFALLE
Das Elster-Motiv hat jetzt ein tragendes Element: 50000 Besucher waren dabei. Seite A 7

Putsch nach dem Putsch

Ein Unternehmenschef des türkischen Militärs ist blutig geschneit. Präsident Recep Tayyip Erdoğan setzt mit seiner Rede: "Tausende werden verurteilt, international wächst die Sorge, dass sich die Türkei von Erdogan einseitig..."

Regierung Täter von Nizza war Islamist
Drei Polizisten bei Schießerei in Louisiana getötet

Attentäter spähle Promenade aus
Ein Attentäter spähle Promenade aus... (Text continues with details of the attack and the suspect's movements).

Die Sommerferien der Eltern
Die Sommerferien der Eltern... (Text continues with details about the summer holidays and the challenges parents face).

Trainer Fußballklub
Trainer Fußballklub... (Text continues with details about a football club and its coach).

Leichter Meilen, leichter sein
Leichter Meilen, leichter sein... (Text continues with details about a travel agency or a similar service).

Leichter Meilen, leichter sein
Leichter Meilen, leichter sein... (Text continues with details about a travel agency or a similar service).

"Türkiye'de Binlerce Gözaltı"
(18 Temmuz)

Die Zukunft als Gegenwart: Star Trek ist wissenschaftlich korrekt • Wissen

Süddeutsche Zeitung

MEINER NEUESTEN NACHRICHTEN AUS POLITIK, KULTUR, WIRTSCHAFT UND SPORT

Der Streikführer
Ein Streikführer... (Text continues with details about a strike and its leader).

Tausende Festnahmen in der Türkei

Mit über hundert getöteten Soldaten nach dem Putschversuch gegen einen Tag der... (Text continues with details about the military coup attempt and the resulting deaths and arrests).

Wieder Polizisten in den USA getötet
Wieder Polizisten in den USA getötet... (Text continues with details about a police officer's death in the USA).

Attentäter spähle Promenade aus
Attentäter spähle Promenade aus... (Text continues with details about a suspect's movements before an attack).

Die Sommerferien der Eltern
Die Sommerferien der Eltern... (Text continues with details about the summer holidays and the challenges parents face).

Trainer Fußballklub
Trainer Fußballklub... (Text continues with details about a football club and its coach).

Leichter Meilen, leichter sein
Leichter Meilen, leichter sein... (Text continues with details about a travel agency or a similar service).

Leichter Meilen, leichter sein
Leichter Meilen, leichter sein... (Text continues with details about a travel agency or a similar service).

"Erdoğan Merhamet Tanımıyor" (18 Temmuz)

Warum das Patriarchat auch in der Türkei keine Zukunft hat – Kabir, Seite B 9

DER TAGESSPIEGEL

Familienrellen: Sarah Wimmers Clan
schwebt in Erinnerungen an legendäre „Lilli“ und mehr – Seite 9

Ab in den Urlaub: Tipps
um die Ferienkasse zu schonen – Seite B 5

Wenn Briten Schlange
schlagen: Die Folgen des Brexit – Seite 7-11

Erdogan kennt keine Gnade

Türkei Selbst erniedrigt

Frankreich fürchtet weitere Anschläge
Frankreich fürchtet weitere Anschläge... (Text continues with details about security concerns in France).

Wieder drei Polizisten in den USA erschossen
Wieder drei Polizisten in den USA erschossen... (Text continues with details about a police officer's death in the USA).

Was macht die Wido?
Was macht die Wido?... (Text continues with details about a person named Wido).

Wieder drei Polizisten in den USA erschossen
Wieder drei Polizisten in den USA erschossen... (Text continues with details about a police officer's death in the USA).

Was macht die Wido?
Was macht die Wido?... (Text continues with details about a person named Wido).

"Erdoğan İntikam Alıyor"
(18 Temmuz)

WESTDEUTSCHE ALLGEMEINE Zeitung für Essen

WAZ

„Olympia wäre ein Trauerfest“
WAZ-Interview mit Gerd Gerd... (Text continues with details about the Olympics and the interview).

700.000 strömen zu Bachem Festival
700.000 strömen zu Bachem Festival... (Text continues with details about a festival and the number of attendees).

Erdogan nimmt Rache

Türkischer Staatschef beginnt nach dem Militärputsch mit „Säuberungen“. Tausende Soldaten verhaftet. Rund 2000 Richter und Staatsanwälte abgesetzt

Frankreich fürchtet weitere Anschläge
Frankreich fürchtet weitere Anschläge... (Text continues with details about security concerns in France).

Wieder drei Polizisten in den USA erschossen
Wieder drei Polizisten in den USA erschossen... (Text continues with details about a police officer's death in the USA).

Was macht die Wido?
Was macht die Wido?... (Text continues with details about a person named Wido).

Wieder drei Polizisten in den USA erschossen
Wieder drei Polizisten in den USA erschossen... (Text continues with details about a police officer's death in the USA).

Was macht die Wido?
Was macht die Wido?... (Text continues with details about a person named Wido).

"Erdoğan Daha Da Güçleniyor" (18 Temmuz)

[illegible]

"Erdoğan İş Başında" (18 Temmuz)

DIE WELT

Vor uns
Die zwei
Demokratien
gegen internationalen
Unrechtschutz

sonntagsausgabe 24. JULI 2015 30.01

Montag, 18. Juli 2015

7.35 UHR 9.10

Zipperl opfert
A
ber nicht nur die
Anführer der
Islamisten werden
in der Türkei
verurteilt. Auch
die Zivilisten, die
ihnen beistehen,
werden in die
Schranken
gezwungen. Die
Türken sind
auf der Suche
nach einem
Ausweg aus
der Krise.

THEMEN

WELT
Reise nach dem
Blutbad in Istanbul
Schaut sich
den ersten Film an

WIRTSCHAFT
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

SONSTIGES
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

SONSTIGES
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

SONSTIGES
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

SONSTIGES
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

Recep Tayyip Erdoğan (Mitte) wird von seinen Anhängern umgeben. Er ist der Präsident der Türkei.

Erdogan greift durch

Türkischer Präsident nutzt den geschäftlichen Fehlschlag, um seine Macht auszubauen. 6000 Personen wurden festgenommen, 1500 Richter entlassen. Gegner sollen „jetzt sehr frohen Pfad“ sehen.

Nachdem der türkische Präsident Recep Tayyip Erdoğan am Montag seinen Anhängern die Macht über die Justiz und die Armee verleiht, wird die Türkei in eine neue Phase der autoritären Herrschaft übergehen. Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Justiz von verfassungswidrigen Urteilen entlastet

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

KONKRET

Der zweite Pfad

D
ie Türkei ist ein Land, das sich in einer Phase der autoritären Herrschaft befindet. Die Regierung will die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen. Die Justiz wird die Justiz und die Armee unter seine Kontrolle bringen.

7.35 UHR 9.10

WIRTSCHAFT
Die Türkei
kann sich nicht
auf den Ölmarkt
einlassen

WISSEN
Was ist ein
Kriegsgericht?

SPORT
FC Bayern wird
nicht mehr
in der Liga
spielen

"Erdoğan Darbe Girişiminin Ardından Rakiplerinden İntikam Alıyor" (18 Temmuz)

WESTFALENPOST

HADESEN ZEITUNG

STADT UND UMGEBUNG • REGIONAL • WELT

WESTFAL. BL. 40.000 DDM. 100.000 DDM. 20.000 DDM. 10.000 DDM. 5.000 DDM. 2.500 DDM. 1.250 DDM. 625 DDM. 312 DDM. 156 DDM. 78 DDM. 39 DDM. 19 DDM. 9 DDM. 4 DDM. 2 DDM. 1 DDM. 0,5 DDM. 0,25 DDM. 0,125 DDM. 0,0625 DDM. 0,03125 DDM. 0,015625 DDM. 0,0078125 DDM. 0,00390625 DDM. 0,001953125 DDM. 0,0009765625 DDM. 0,00048828125 DDM. 0,000244140625 DDM. 0,0001220703125 DDM. 0,00006103515625 DDM. 0,000030517578125 DDM. 0,0000152587890625 DDM. 0,00000762939453125 DDM. 0,000003814697265625 DDM. 0,0000019073486328125 DDM. 0,00000095367431640625 DDM. 0,000000476837158203125 DDM. 0,0000002384185791015625 DDM. 0,00000011920928955078125 DDM. 0,000000059604644775390625 DDM. 0,0000000298023223876953125 DDM. 0,00000001490116119384765625 DDM. 0,000000007450580596923828125 DDM. 0,0000000037252902984619140625 DDM. 0,00000000186264514923095703125 DDM. 0,000000000931322574615478515625 DDM. 0,0000000004656612873077392578125 DDM. 0,00000000023283064365386962890625 DDM. 0,000000000116415321826934814453125 DDM. 0,0000000000582076609134674071875 DDM. 0,00000000002910383045673370359375 DDM. 0,000000000014551915228366851796875 DDM. 0,0000000000072759576141834258984375 DDM. 0,00000000000363797880709171294921875 DDM. 0,000000000001818989403545856474609375 DDM. 0,0000000000009094947017729282373046875 DDM. 0,00000000000045474735088646141865234375 DDM. 0,000000000000227373675443230709326171875 DDM. 0,0000000000001136868377216153546630859375 DDM. 0,00000000000005684341886080767733154296875 DDM. 0,000000000000028421709430403838665771484375 DDM. 0,0000000000000142108547152019193328857421875 DDM. 0,00000000000000710542735760095966644287109375 DDM. 0,000000000000003552713678800479833222135546875 DDM. 0,0000000000000017763568394002399166110677734375 DDM. 0,00000000000000088817841970011995830553388671875 DDM. 0,000000000000000444089209850059979152766943359375 DDM. 0,0000000000000002220446049250299895763834716796875 DDM. 0,00000000000000011102230246251499478819173583984375 DDM. 0,000000000000000055511151231257497394095867919921875 DDM. 0,0000000000000000277555756156287486970479339599609375 DDM. 0,00000000000000001387778780781437434852396697998046875 DDM. 0,000000000000000006938893903907187174261983489990234375 DDM. 0,0000000000000000034694469519535935871309917449951171875 DDM. 0,00000000000000000173472347597679679356549587249755859375 DDM. 0,000000000000000000867361737988349346782747793748779296875 DDM. 0,0000000000000000004336808689941746733913738968743896484375 DDM. 0,00000000000000000021684043449708733669568694843719482421875 DDM. 0,000000000000000000108420217248543668347843474218597412109375 DDM. 0,0000000000000000000542101086242718341739217371092987060546875 DDM. 0,00000000000000000002710505431213591708696086855464935302734375 DDM. 0,000000000000000000013552527156067958543480434277324676513671875 DDM. 0,0000000000000000000067762635780339792717402171386623382568359375 DDM. 0,00000000000000000000338813178901698963587010856933116912841796875 DDM. 0,0000000000000000000016940658945084948179350542846655845642089375 DDM. 0,000000000000000000000847032947254247408967527142233279228210446875 DDM. 0,0000000000000000000004235164736271237044837635711166396141052234375 DDM. 0,00000000000000000000021175823681356185224188178555831980705261171875 DDM. 0,000000000000000000000105879118406780926120940892779159903526305859375 DDM. 0,0000000000000000000000529395592033904630604704463895799517631529296875 DDM. 0,00000000000000000000002646977960169523153023522319478997588157646484375 DDM. 0,000000000000000000000013234889800847615765117611597394987940788232421875 DDM. 0,0000000000000000000000066174449004238078825588057986974939703941162109375 DDM. 0,00000000000000000000000330872245021190394127940289934874698519705810546875 DDM. 0,000000000000000000000001654361225105951970639701449672373492598529052734375 DDM. 0,0000000000000000000000008271806125529759853198507248361867462594145263671875 DDM. 0,00000000000000000000000041359030627648799265992536241809337312970726318359375 DDM. 0,000000000000000000000000206795153138243996329962681209046686564853631591796875 DDM. 0,0000000000000

"Darbe Girişimi Sonrası İntikam Dalgası" (18 Temmuz)

[illegible]

"İdamla AB Katılımı Olmaz" (19 Temmuz)

Berlin und die Welt: Die Zukunft des Stadtmuseums – Seite 17

Berliner Zeitung

Donnerstag, 19. Juli 2012, 10.15 Uhr, 12. Jahrgang, www.berliner-zeitung.de, 1.000 Exemplare

Trauer in Nizza

Das 1.000fache Tote nach dem Terroranschlag am 14. Juli werden, aber was ist das für ein Tag?

Attacke im Zug bei Würzburg

Wiederholungsangriff: Täter erschossen

Mit Todesstrafe kein EU-Beitritt

Die Bundesregierung will die Todesstrafe als Bedingung für den EU-Beitritt nicht anerkennen

300 Euro für Teilzeit-Eltern

Ministerin Schwanig will neuen Vorschlag für Familienlohn / Kritik vom Koalitionspartner

Einmal in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

Staatliche Doping in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

"Diktator Böyle Olunur" (19 Temmuz)

"Näher an den Menschen" – Gerd Schwan über Bürgerbeteiligung, Europa und die AfD
Immer unter Strom – Wie Tamer Nis Karar die Frankfurter Rundschau zum Erfolg führen will

Frankfurter Rundschau

UNABHÄNGIGE TAGESZEITUNG

Donnerstag, 19. Juli 2012, 12. Jahrgang, 10. Jahrgang, 1.000 Exemplare

So wird man Diktator

Der türkische Präsident Erdogan hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

300 Euro für Teilzeit-Eltern

Ministerin Schwanig will neuen Vorschlag für Familienlohn / Kritik vom Koalitionspartner

Einmal in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

Staatliche Doping in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

"İdam Cezası Talepleri Avrupa'yı Endişelendiriyor" (19 Temmuz)

NRZ NEUE RUHR ZEITUNG

Mittwoch, 19. Juli 2012, 12. Jahrgang, 10. Jahrgang, 1.000 Exemplare

Mehr Strand geht nicht

Die Bundesregierung will die Todesstrafe als Bedingung für den EU-Beitritt nicht anerkennen

Ruf nach Todesstrafe empört Europa

Überlegungen von türkischer Regierung, Merkel: Dann ist kein Platz in der EU

Nizza: Noch 19 Verletzte in Lebensgefahr

71 Opfer werden in Lebensgefahr

188 verheiratete Flüchtlingskinder in NRW

Staatliche Doping in Russland

Staatliche Doping in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

"Berlin Türkiye'yi İdam Cezası İçin Uyarıyor" (19 Temmuz)

Rhein-Zeitung

Donnerstag, 19. Juli 2012, 12. Jahrgang, 10. Jahrgang, 1.000 Exemplare

Berlin warnt Türkei vor Todesstrafe

Die Bundesregierung will die Todesstrafe als Bedingung für den EU-Beitritt nicht anerkennen

Staatliche Doping in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

Staatliche Doping in Russland

Der russische Präsident Putin hat seine Herrschaft schon für sich selbst gesichert. Nun entwirft er die letzten Willensschritte, wie er es will

“Almanya'da Türk Çatışması Endişesi” (19 Temmuz)

DIENSTAG, 19. JULI 2016

RHEINISCHE POST

ZEITUNG FÜR RHEINLAND UND NORDRHEIN-WESTFALEN

MASS KÖRBER
Der Manager äußert sich zu den Gerüchten über seinen Wechsel zu Bayern. (Seite 1, 2)

1. UND 2. PRÄSIDENT
Das Ratschaffs-Entscheidungs-Gremium wählt den Präsidenten der Rheinischen Post. (Seite 1, 2)

Die größte Reise nach...
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Kurs halten
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Sorge vor Türkenkonflikt in Deutschland
Die Türkei fordert nach dem „Jahresbericht“ nach dem Parteichef immer weiter von westlichen Staaten. Die EU warnt vor einer Eskalation. Erdogan soll nach Deutschland einmündig einreisen.

300 Euro für Eltern in Teilzeit
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Russisches Staatsdoping
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

“Avrupa Erdoğan'ı İdam Cezası İçin Uyarıyor” (19 Temmuz)

Der Visionär: Eine Ausstellung feiert Edouard Manet • Feuilleton

Süddeutsche Zeitung

MÜNCHENER NEUESTE NACHRICHTEN AUS POLITIK, KULTUR, WIRTSCHAFT UND SPORT

Das Streiflicht
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Schwere Panne im Onlinebanking
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Europa warnt Erdoğan vor Todesstrafe
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Malteser des Nordens
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

IOC berät über Olympia-Ausschluss Russlands
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

“NRW Erdoğan'ın Nüfuzundan Korkuyor” (19 Temmuz) Not: NRW Kuzey Ren-Vestfalya'nın kısaltmasıdır.

WESTDEUTSCHE ALLGEMEINE
Zeitung für Essen

WAZ

Mein planmäßig großer Freund
Stellen Sieberg
Neuzeit Kultur

NRW fürchtet Erdogans Einfluss
Türkischer Präsident mobilisiert Tausende Anhänger, „Entfernung Steuermass“

Erdoğan's Imperium
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Merkel warnt vor Todesstrafe
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Doping-Bericht: Russland droht Olympia-Ausschluss
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

“Merkel: Türkiye'de İdam Cezası AB Katılımının Sonu Olur” (19 Temmuz)

Stadtneurotiker
Woody Allen über den Irden
Wahlkampf in den USA: Trump vs. Clinton

Londri
Norron Star Boyd Holbrook hat viele Toleranzen
in eine Großstadt zieht es ihn nicht (S. 10, 11)

DIE WELT kompakt

DIENSTAG, 19. JULI 2016 • 10.00 UHR • 1.000 SEITEN

NACHRICHTEN
Trump bringt sich in Stellung
Staatlich gelenktes Doping in Russland
Schwere Dopingfälle bei Comrades
IM INTERNET
Tausende des Tages
Der Präsidentenwahlkampf gegen Clinton und Trump
Der Präsidentenwahlkampf gegen Clinton und Trump

Trauertag
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

Merkel: Todesstrafe in der Türkei wäre Ende für EU-Beitritt
Die Rheinische Post ist die größte Reise nach...

“Erdoğan’ın Eli NRW’ye Kadar Uzanıyor” (19 Temmuz)

HÄGERER ZEITUNG
WESTFALENPOST
STRAßE DER FREIHEIT • 45129 DORTMUND
Gewinnspiel
Bullenfahrt bei Montgolfière zu gewinnen! Regeln
ABO VORTEIL

„Erdogans Arm reicht stark nach NRW herein“
Anhängen des türkischen Präsidenten werden sich schnell mobilisiert

Verleitet bei Attacke in Zug bei Wittenberg
Wittenberg. Die 11-jährige Elina ist im Zug bei Wittenberg von einem Mann angegriffen worden. Der Mann hat sie in den Zug geschoben und versucht, sie zu vergewaltigen. Die Polizei sucht nach dem Täter.

500 Millionen Euro für die Landwirte
Die Bundesregierung hat 500 Millionen Euro für die Landwirte zur Verfügung gestellt. Die Gelder sollen für die Modernisierung der Landwirtschaft und für die Förderung der Landwirtschaftlichen Betriebe verwendet werden.

Regenpause freut die Bauern
Die Bauern freuen sich über die Regenpause. Die Regenpause ist ein Zeichen dafür, dass die Landwirtschaft in der Region gut läuft.

Nizza stellt die Sicherheitsfrage
Nizza stellt die Sicherheitsfrage. Die Sicherheitsfrage ist ein Thema, das die Bürger in Nizza betrifft.

Filial-Aus ohne Kündigungen
Filial-Aus ohne Kündigungen. Die Filial-Aus ist ein Prozess, bei dem die Filialen eines Unternehmens geschlossen werden.

Ministerin bei WP-Projekt dabei
Ministerin bei WP-Projekt dabei. Die Ministerin ist an einem Projekt der Wissenschaftlichen Partei beteiligt.

BUCHTIPP
Die BUCHTIPP-Sektion enthält Informationen über neue Bücher und Autoren.

“Erdoğan’ın Nüfuzu NRW’ye Kadar Uzanıyor” (19 Temmuz)

General-Anzeiger
Zeitung für Dortmund
Preis 1,- €

WR RUNDSCHAU

Das Gekindredrama wird wiederholt
Der Film „Das Gekindredrama“ wird wiederholt. Der Film ist ein Drama über die Geschichte eines Mannes.

Asien ist ein Zielmarkt für den DVB
Asien ist ein Zielmarkt für den DVB. Die DVB plant, in Asien neue Märkte zu erschließen.

Andreas Berg ist hart im Nehmen
Andreas Berg ist hart im Nehmen. Andreas Berg ist ein bekannter Sportler.

Zurück in die Zukunft
Zurück in die Zukunft. Der Film „Zurück in die Zukunft“ wird wiederholt.

Riesig großes Familienkino
Riesig großes Familienkino. Das Kino zeigt ein großes Familienkino.

Erdogans Einfluss reicht bis nach NRW
Türkischer Präsident mobilisiert Tausende Anhänger - „Einflussreiche Stimmung“

Report bestätigt Staatsdoping in Russland
Report bestätigt Staatsdoping in Russland. Der Report bestätigt, dass es in Russland Staatsdoping gibt.

BUCHTIPP
Die BUCHTIPP-Sektion enthält Informationen über neue Bücher und Autoren.

“Diktatör Erdoğan ve Çaresiz Batı–Bir Zamanlar Demokrasi İdi” (23 Temmuz)

DER SPIEGEL
Nr. 30/23.7.2016
24.67

Diktatör Erdoğan und der hilflose Westen
Es war einmal eine Demokratie

Nato-leaks
Das geheime Netzwerk von General Breedlove

Berlin, München, Hamburg...
Kurzurlauber verdrängen (Ur)einwohner

Bestsellerautor Peter Wohlleben
„Das Elsternmännchen: ein Schwein wie du und ich“

EK-3: İNTERNET SİTELERİNDEKİ HABERLER VE SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARININ GÖRSELLERİ			
EK-3.1: İNTERNET SİTELERİNDEKİ HABERLERİN GÖRSELLERİ VE ÇEVİRİLERİ			
16 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Fethullah Gülen Puppenspieler oder Putschist? Er ist Erdoğan's Staatsfeind Nummer eins. Aber ist dem Prediger Fethullah Gülen tatsächlich ein Militärputsch zuzutrauen? Ein Blick auf seine Biographie gibt Aufschluss. Ein Gastbeitrag von Nikolaus Brauns 16. Juli 2016, 17:03 Uhr / 189 Kommentare	Fetullah Gülen Kuklacı mı, Darbeci mi? O, Erdoğan'ın bir numaralı devlet düşmanı. Ama vaiz Fetullah Gülen gerçekten bir askeri darbeye itham edilebilir mi? Biyografisi buna açıklık getirir.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/fethullah-guelen-tuerkei-recep-tayyip-erdogan-akp-militaer-putsch-komplettansicht	<i>Die Zeit</i>–Nikolaus Brauns
Chronik eines Putschversuchs So lief der gescheiterte Staatsstreich gegen Erdogan ab In der Nacht zum Samstag haben sich die Ereignisse in der Türkei überschlagen. Teile der Armee und Luftwaffe wollen die Macht im Land an sich reißen und Präsident Erdogan stürzen. Was, wann und wo geschah. 16.07.2016	Bir Darbe Girişiminin Seyri Erdoğan'a Karşı Başarısız Darbe Böyle Gerçekleşti Cumartesi gecesi Türkiye'de olaylar ardını kesmedi. Ordu ve hava kuvvetlerinin bazı unsurları yönetimi ele geçirerek Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı devirmek istedi. Ne, ne zaman ve nerede yaşandı.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/chronik-eines-putschversuchs-so-liefer-gescheiterte-staatsstreich-gegen-erdogan-ab-14343603.html	FAZ–Ajans
Verschwörungstheorie War der Aufstand inszeniert? Seit der Niederschlagung des Putsches in der Türkei macht der Verdacht die Runde, Präsident Erdogan habe womöglich seine Finger im Spiel gehabt. Kann das sein? Fragen und Antworten zu einer beliebigen Verschwörungstheorie. 16.07.2016	Komplo Teorisi Kalkışma Mizansen miydi? Darbenin püskürtülmesinin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu işte bir parmağının olduğu şüphesi ortada dolaşmaya başladı. Bu mümkün mü? Sevilen bir komplo teorisi hakkında soru ve cevaplar.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/verschwörungstheorie-war-der-putschversuch-inszeniert-14343839.html	FAZ–Ajans
Türkei Warum der Putsch scheiterte Die türkische Geschichte ist reich an erfolgreichen Coups der Armee. Diesmal machten die Putschisten aber eine Menge Fehler. Deshalb konnte ihr Versuch nur scheitern. 16.07.2016, von RAINER HERMANN	Türkiye Darbe Neden Başarısız Oldu Türk tarihi askeriyenin başarılı darbeleriyle dolu. Darbeciler bu sefer birçok hata yaptı. Bu nedenle girişimlerinin başarısız olacağı belliydi.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/militaerische-hintergruende-zum-putschversuch-14343716.html	FAZ–Rainer Hermann
Unruhen in der Türkei "Die Säuberungsaktionen werden weitergehen" Der Islamwissenschaftler Kristian Brakel erklärt, was den Militärputsch in der Türkei von vorhergehenden unterscheidet – und wer dahinterstecken könnte. Von Katharin Tal 16. Juli 2016, 19:28 Uhr / 276 Kommentare	Türkiye'de Kargaşa "Temizlik Faaliyetleri Devam Edecek" İslam bilimci Kristian Brakel bu darbeyi öncekilerden neyin ayırdığını ve arkasında kimin olabileceğini anlatıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/unruhen-tuerkei-putsch-guelen-kemal	<i>Die Zeit</i>–Nikolaus Brauns
Unruhen in der Türkei Ein Putsch, der Erdoğan stärkt Es ist nicht klar, wer hinter dem Putsch steckt. Doch nun gibt es einen ungewöhnlichen Konsens in der Türkei. Erdoğan könnte ihn für den Ausbau seiner Macht nutzen. Von Özlem Topçu 16. Juli 2016, 19:22 Uhr / 237 Kommentare	Türkiye'de Kargaşa Erdoğan'ı Güçlendiren Bir Darbe Darbenin arkasında kimin olduğu belirli değil. Ancak Türkiye'de şimdi sıra dışı bir uzlaşma var. Erdoğan bunu kendi gücünü çoğaltmak için kullanabilir.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/unruhen-tuerkei-istanbul-ankara-recep-tayyip-erdogan-akp-militaer-putsch-demonstranten	<i>Die Zeit</i>–Özlem Topçu

17 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİSİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
AUSLAND TÜRKİE Für Erdogan ist der Putsch ein Geschenk Allahs Von Deniz Yücel Stand: 17.07.2016 Lesedauer: 11 Minuten	Yurt Dışı/Türkiye Darbe Erdoğan için Allah'ın Bir Lütfu	https://www.welt.de/politik/ausland/article157099773/Fuer-Erdogan-ist-der-Putsch-ein-Geschenk-Allahs.html	Welt–Deniz Yücel
17. Juli 2016, 11:30 Uhr / #Putschin-Turkei Was über die angeblichen Drahtzieher bekannt ist Ein vier-Sterne-General soll eine zentrale Rolle gespielt haben. Türkische Medien berichten über seine Motivation – und wie er offenbar eine Hochkaräteren ausstufte.	Türkiye'de Askeri Darbe Sözde Darbeciler Hakkında Bilinenler Dört yıldızlı bir generalin merkezi bir rol üstlendiği söyleniyor. Türk medyası motivasyonu ve görünüşe göre bir düğünü nasıl kullandığını aktarıyor.	http://www.sueddeutsche.de/politik/militaerputsch-in-der-tuerkei-was-ueber-die-angeblichen-drahtzieher-bekannt-ist-1.3082483	Süddeutsche Zeitung–Ajans
Recep Tayyip Erdoğan So viel Unterstützung war nie Nach dem gescheiterten Putschversuch könnte Präsident Erdoğan die Türkei einen Staudamm nutzen, um die Situation, um seine Macht zu perfektionieren. Ein Kommentar von Michael Thumann 17. Juli 2016, 12:04 Uhr / 207 Kommentare	Recep Tayyip Erdoğan Bu Kadar Destek Hiç Olmamıştı Başarısız olan darbe girişiminin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ülkeyi birleştirebilirdi. Ancak durumu kendi gücünü mükemmelleştirmek için kullanıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/recep-tayyip-erdogan-tuerkei-putsch-militaer	Die Zeit–Michael Thumann
Türkei Eine Justiz nach Erdoğan's Vorstellungen Richter und Staatsanwälte sind seit Jahren ein Problem für den türkischen Präsidenten. Nun nutzt er den Putschversuch, um die Justiz endgültig auf seinen Kurs zu bringen. Von Çiğdem Akyol, Istanbul 17. Juli 2016, 7:45 Uhr / 307 Kommentare	Türkiye Erdoğan'ın Düşüncelerine Göre Bir Yargı Hakimler ve savcılar yıllardır Türk Cumhurbaşkanı için bir sorun teşkil ediyor. Şimdi ise darbe girişimini kullanarak yargıyı kesin bir şekilde kendi rotasına çevirmeye çalışıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-putschversuch-justiz-recep-erdogan	Die Zeit–Çiğdem Akyol

18 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Türkei Innenministerium entlässt mehr als 13.000 Beamte Der Putschversuch hat auch Auswirkungen auf die Polizei, Tausenden Staatsbediensteten wurde gekündigt. In Istanbul zieht die Regierung Spezialeinheiten zusammen. 18. Juli 2016, 9:08 Uhr / Aktualisiert am 18. Juli 2016, 15:07 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, dpa, Reuters, AFP, sah / 343 Kommentare	Türkiye İçişleri Bakanlığı 13 Binden Fazla Memuru İşten Çıkarttı Darbe girişimi polisi de etkiledi. Binlerce devlet görevlisinin işine son verildi. Hükümet İstanbul'da özel kuvvetleri bir araya getiriyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-putschversuch-regierung-polize-ikraefte-istanbul	Die Zeit–Ajans
Türkei "Todesstrafe würde Ende der Beitrittsverhandlungen bedeuten" Erdoğan erwägt nach dem Putschversuch die Rückkehr zur Todesstrafe. Der Westen warnt, dass damit die Mitgliedschaft in der EU und Nato infrage gestellt würde. 18. Juli 2016, 16:01 Uhr / Aktualisiert am 18. Juli 2016, 16:01 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, AFP, dpa, sah / 538 Kommentare	Türkiye "İdam Cezası Müzakerelerin Bitişi Demek Olur" Erdoğan darbe girişiminden sonra idam cezasını düşünmeye başladı. Batı, bu durumda AB ve NATO üyeliğinin sorgulanacağı yönünde uyarıyor.	http://www.zeit.de/politik/2016-07/tuerkei-eu-beitritt-todesstrafe-ende-beitrittsverhandlungen	Die Zeit–Ajans
Militäraufstand in der Türkei Der Plan der Putschisten Der Umsturzversuch in der Türkei wirkte überhastet und konfus. Wer waren die Soldaten, die Präsident Erdogan aus dem Amt putschen wollten? Aus Ankara berichtet Maximilian Popp	Türkiye'de Askeri Kalkışma Darbecilerin Planı Türkiye'deki yönetimi devirme girişimi aceleci ve karmaşık göründü. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı görevinden etmek isteyen askerler kimdi?	http://www.spiegel.de/politik/ausland/militaeraufstand-in-der-tuerkei-wer-sind-die-putschisten-a-1103389.html	Spiegel–Maximilian Popp

19 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Türkei Bildungsministerium suspendiert 15.000 Mitarbeiter Die türkische Regierung hat nach dem Putschversuch Tausende Beamte entlassen, die der Gülen-Bewegung angehören sollen. Zudem verloren 24 Rundfunksender ihre Lizenz. 19. Juli 2016, 16:02 Uhr / Aktualisiert am 19. Juli 2016, 17:17 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, rtr, dpa, afp, r / 220 Kommentare	Türkiye Eğitim Bakanlığı 15 Bin Çalışanını Görevden Uzaklaştırdı Türk hükümeti darbe girişiminin ardından sözde Gülen Hareketi'ne üye olduğu gerekçesiyle binlerce kişiyi işten çıkardı. Ayrıca 24 kanal yayın lisansını kaybetti.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-bildungsministerium-suspendiert-15-000-mitarbeiter	Die Zeit-Ajans
Türkei Türkei schickt USA vermeintliche Beweise gegen Prediger Gülen Die türkische Regierung macht Fetullah Gülen für den Putschversuch verantwortlich. Auch die USA wollen für einen Beitrag nicht ausschließen. Ankara erklärt (AP), dass keine Beweise vorliegen. Freitag, 18.07.2016, 20:20 Uhr / Artikel: Fotogalerie: Fetullah Gülen / Kommentare	İade Tartışması Türkiye ABD'ye Vaiz Gülen'e Karşı Sözde Delilleri Yolladı Türk hükümeti Fetullah Gülen'i darbe girişiminden sorumlu tutuyor – ancak ABD delilsiz kendisini iade etmek istemiyor. Ankara delillerin takdim edildiğini aktardı.	http://www.spiegel.de/politik/ausland/tuerkei-schickt-usa-dossiers-zu-fetullah-guelen-a-1103672.html	Spiegel-Ajans
Türkei Beim Putschen das Internet nicht vergessen Kurz vor dem Umsturzversuch in der Türkei wurde das berühmteste Handbuch für Putschisten aktualisiert – für das Internetzeitalter. Von Patrick Beuth 19. Juli 2016, 16:18 Uhr / 51 Kommentare	Türkiye Darbe Yaparken İnterneti Unutmayın Türkiye'deki darbe girişiminden hemen önce darbecilerin en ünlü kılavuzu güncellendi – internet çağına uygun.	http://www.zeit.de/digital/internet/2016-07/tuerkei-putsch-internet-facebook-whatsapp-twitter-facebook	Die Zeit-Patrick Beuth
20 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Versuchter Putsch Gehorsam aus Angst Der vereitelte Putschversuch in der Türkei festigt autoritäre Tendenzen, die lange vorher gewachsen sind. Der Umbau des Systems spiegelt die Psyche der Gesellschaft. Ein Gastbeitrag von Hacı-Halil Uslucan 20. Juli 2016, 10:18 Uhr / 139 Kommentare	Denenen Darbe Korkudan İtaat Türkiye'de engellenen darbe girişimi daha önce de büyümekte olan otoriter eğilimleri kuvvetlendiriyor	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/versuchter-putsch-tuerkei-erdogan-saeuberung-autokratie	Die Zeit-Hacı-Halil Uslucan
KULTUR SYMBOLPOLITIK So will Erdogan jetzt den Gezi-Park ausradieren Von Deniz Yücel Stand: 20.07.2016 Lesedauer: 6 Minuten	Kültür/Symbolik Siyaset Erdoğan Gezi Parkını Şimdi Böyle Silecek	https://www.welt.de/kultur/article157166377/So-will-Erdogan-jetzt-den-Gezi-Park-ausradieren.html	Welt-Deniz Yücel
Militärputsch Türkei verbietet Akademikern Auslandsaufenthalte Nach Soldaten, Polizisten, Richtern und Lehrern trifft der Umbau des Staatsapparats in der Türkei nun die Akademiker. Sie dürfen nicht mehr ins Ausland reisen. 20. Juli 2016, 11:18 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, Reuters, ks / 808 Kommentare	Askeri Darbe Türkiye Akademisyenlere Yurt Dışını Yasaklıyor Asker, polis, hakim ve öğretmenlerden sonra Türkiye'deki devlet unsurlarının değişimi şimdi de akademisyenleri vurdu. Artık yurt dışına çıkamayacaklar.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/militaerputsch-tuerkei-ausreiseverbot-akademiker	Die Zeit-Ajans

Türkei Erdoğan's ziviler Putsch Bürger und Politiker haben gegen den Putschversuch seitene Einigkeit gezeigt. Doch statt die Gesellschaft zu einen, beseligt Erdoğan unliebsame Gegner und Gesetze. Von Zia Weise, Istanbul 20. Juli 2016, 7:51 Uhr / 210 Kommentare	Türkiye Erdoğan'ın Sivil Darbesi Halk ve siyasiler darbe girişimine karşı nadir bir birlik sergilediler. Ancak toplumu birleştirmek yerine Erdoğan şimdi rakip ve kanunları ortadan kaldırıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-militaerputsch-erdogan-demokratie	<i>Die Zeit</i>–Zia Weise
Türkei Erdoğan's gefährliches Demokratieverständnis Von Luisa Seeling Für Erdoğan bedeutet Demokratie nur, dass eine Mehrheit der Menschen hinter ihm steht. Mit Gewaltenteilung und Rechtsstaatlichkeit hat das nichts zu tun – trotzdem funktioniert es für ihn jetzt besser denn je.	Türkiye Erdoğan'ın Tehlikeli Demokrasi Anlayışı Erdoğan için demokrasi sadece bir çoğunluğun onun arkasında durması demek. Kuvvetler ayrılığı ve hukuk devletiyle bunun bir alakası yok – şimdi yine de kendisi için öncekinden daha iyi işliyor.	http://www.sueddeutsche.de/politik/tuerkei-erdogans-gefaehrliches-demokratieverstaendnis-1.3086421	<i>Süddeutsche Zeitung</i>–Luisa Seeling
Türkei Erdoğan verhängt dreimonatigen Ausnahmezustand „Zum Schutz der Bevölkerung“: Künftig kann der Präsident per Dekret regieren und Grundrechte einschränken. Er kündigte neue Festnahmen an. Man sei noch nicht am Ende. 20. Juli 2016, 22:31 Uhr / Aktualisiert am 21. Juli 2016, 3:18 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, AFP, dpa, rtr, ndo, stü / 700 Kommentare	Türkiye Erdoğan Üç Aylık Olağanüstü Hal İlan Etti “Halkın korunması için”: Gelecekte Cumhurbaşkanı talimatla hükmedebilecek ve temel hakları kısıtlayabilecek. Yeni tutuklamaların işaretini verdi. Daha sonra gelinmemiş.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/erdo-an-verhaengt-ausnahmezustand-in-der-tuerkei	<i>Die Zeit</i>–Ajans
Nach dem gescheiterten Putsch „Die Türkei ist auf Geld aus dem Ausland angewiesen“ Gescheiterter Putsch, Anschläge, Bürgerkrieg im Südosten: Die Türkei steckt in einer gewaltigen Krise. Die Aktienkurse befinden sich seit Jahresbeginn dennoch im Plus. Wieso eigentlich? 20.07.2016, von ALEXANDER ARMBRUSTER	Başarısız Darbeden Sonra “Türkiye Yurt Dışından Gelen Paraya Muhtaç” Başarısız darbe, saldırılar, Güneydoğu'da iç savaş: Türkiye devasa bir krizin içerisinde. Hisseler sene başından beri yine de artıda. Ama neden?	http://www.faz.net/aktuell/finanzen/putschversuch-und-anschlaege-in-tuerkei-fuehren-zu-einer-krise-14347646.html	<i>FAZ</i>–Alexander Armbruster
Putsch-Vorwurf gegen Gülen Und wenn Erdogan recht hat? Selbst Gegner des türkischen Präsidenten Erdogan warnen: So harmlos, wie sie sich gibt, ist die Bewegung des islamischen Predigers Gülen nicht. 20.07.2016, von MICHAEL MARTENS	Gülen'e Darbe İthamı Ya Erdoğan Haklıysa? Türk Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın rakipleri bile uyarıyor: İslami vaiz Gülen'in hareketi kendini gösterdiği gibi masum değil.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/was-wenn-erdogan-mit-putsch-vorwurf-gegen-guelen-recht-hat-14348242.html	<i>FAZ</i>–Michael Martens
Türkische Medien Auf verlorenem Posten Nach dem Putschversuch sind die türkischen Medien in einer ausweglosen Lage. Sie waren gegen den Umsturz, weil sie für Demokratie eintreten. So verhalten sie Erdogan zum Machterhalt. Nutzen wird es ihnen nichts: Der Staatspräsident will die freie Presse auflösen. 20.07.2016, von KAREN KRÜGER	Türk Medyası Kaybedilmiş Bir Durumda Darbe girişiminin ardından Türk medyası çıkışı olmayan bir durumda. Darbeye karşıydılar çünkü demokrasi için mücadele ediyorlardı. Böylelikle Erdoğan'ın gücünü muhafaza etmesini sağladılar. İşlerine yaramayacak: Cumhurbaşkanı özgür basını silmek istiyor.	http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/debatten/tuerkische-medien-nach-putsch-versuch-in-auswegloser-lage-14347879.html	<i>FAZ</i>–Karen Krüger
20. Juli 2016, 17:26 Uhr / Nach dem Putschversuch Wer nicht für den Präsidenten ist, verschanzt sich und schweigt In der Türkei herrscht nach dem Putschversuch Angst. Wenige sprechen noch frei und offen – wenn, dann berichten sie von einer „panischen Atmosphäre“. Von Deniz Aykanat und Lars Langenau	Darbe Girişiminden Sonra Cumhurbaşkanı Lehine Olmayan, Saklanıyor ve Susuyor Darbe girişiminin ardından Türkiye'de korku hakim. Çok az insan serbestçe ve açıkça konuşuyor – konuşuyorlarsa “panik bir atmosfer”den bahsediyorlar.	http://www.sueddeutsche.de/politik/nach-dem-putschversuch-der-nicht-fuer-erdoan-ist-verschanzt-sich-und-schweigt-1.3087113	<i>Süddeutsche Zeitung</i>–Deniz Aykanat ve Lars Langenau

21 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
AUSLAND TÜRKISCHES FERNSEHEN Video zeigt gnadenlose Demütigung von Putschisten Von Deniz Yücel Stand: 21.07.2016 Lesedauer: 3 Minuten Ein Erdogan-freundlicher Sender zeigt ein Video, in dem ein Offizier mutmaßliche Putsch-Beteiligte demütigt. Eine Warnung an Erdogan-Kritiker. Parallel läuft eine Denunziations-Offensive auf Facebook.	Yurt Dışı/Türk Televizyonu Video Darbecilerin Acımasızca Aşağılanmasını Gösteriyor Erdogan yandaşı bir kanal, bir subayın darbeye katılan şüphelilerin bir subay tarafından aşağılandığını gösteriyor. Erdogan'ı eleştirenlere bir uyarı. Facebook'ta eş zamanlı olarak ihbar hareketi sürüyor.	https://www.welt.de/politik/ausland/article157149902/Video-zeigt-gnadenlose-Demuetigung-von-Putschisten.html	Welt-Deniz Yücel
AUSLAND MASSENENTLASSUNGEN Die gefährliche Schwäche der türkischen Armee Von Boris Kalnoky Stand: 21.07.2016 Lesedauer: 3 Minuten	Yurt Dışı/Toplu İşten Çıkarmalar Türk Askeriyesinin Tehlikeli Zaafı	https://www.welt.de/politik/ausland/article157170148/Die-gefaehrliche-Schwaeche-der-tuerkischen-Armee.html	Welt-Boris Kalnoky
Ausnahmezustand in der Türkei Ausgangssperren, Versammlungsverbote und Zensur Der Ausnahmezustand und das Aussetzen der Menschenrechtskonvention eröffnen der türkischen Regierung große Eingriffe. Was Präsident Erdogan nun tun kann – und was nicht. 21. Juli 2016, 11:42 Uhr / Aktualisiert am 21. Juli 2016, 13:17 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, dpa, tat / 270 Kommentare	Türkiye'de Olağanüstü Hal Sokağa Çıkma Yasakları, Gösteri Yasakları ve Sansür OHAL ve insan hakları sözleşmesinin askıya alınması Türk hükümetine büyük müdahaleler için yol açıyor. Cumhurbaşkanı Erdogan'ın ne yapabileceği ve yapamayacağı.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/ausnahmezustand-tuerkei-recep-tayyip-erdogan-putschversuch	Die Zeit-Ajans
Ausnahmezustand Alle Macht für Erdogan Erdogan hat, was er angestrebt hat: Alle Macht in seinen Händen. Wer ihn bisher noch kontrolliert hat, ist endgültig ausgeschaltet. Das Ende der Stabilität der Türkei steht bevor. Eine Analyse. 21.07.2016, von RAINER HERMANN	Olağanüstü Hal Tüm Güç Erdoğan'a Erdogan istediğini aldı: Tüm güç ellerinde. Kim onu elinde tuttuysa artık tamamen ortadan kaldırıldı. Türkiye'nin istikrarının sonu geldi. Bir analiz.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/alle-macht-in-erdogans-hand-nach-putschversuch-in-tuerkei-14350621.html	FAZ-Rainer Hermann
Türkei im Ausnahmezustand Wer von Erdogans „Säuberungen“ betroffen ist Seit dem gescheiterten Putschversuch wurden in der Türkei Zehntausende festgenommen, entlassen oder suspendiert. Wer sind diese Menschen? Eine Übersicht. 21.07.2016	Türkiye'de Olağanüstü Hal Erdogan'ın "Temizliği"nden Kimler Nasibini Alacak Başarısız darbe girişiminin ardından Türkiye'de binlerce kişi tutuklandı, görevden atıldı veya uzaklaştırıldı. Bu insanlar kim? Genel bir bakış.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/tuerkei-im-ausnahmezustand-wer-von-erdogans-saeuberungen-betroffen-ist-14351106.html	FAZ-Ajans
Türkei nach dem Putschversuch Der Tod ist nicht Strafe genug Der Ausnahmezustand ist zum neuen Normalzustand in der Türkei geworden. Das Regime kämpft mit allen Mitteln der Einschüchterung gegen Erdogans Gegner – und glaubt damit tatsächlich die Demokratie zu retten. 21.07.2016, von MICHAEL MARTENS	Darbe Girişimi Sonrası Türkiye Ölüm Yeterli Ceza Değil Türkiye'deki OHAL normal durum haline geldi. Rejim tüm imkanlarıyla Erdogan rakiplerine gözdağı veriyor – ve gerçekten böylelikle demokrasiyi kurtarmaya çalışıyor.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/nach-dem-putschversuch-ist-in-der-tuerkei-der-tod-nicht-strafe-genug-14351555.html?printPagedArticle=true#pageIndex_2	FAZ-Michael Martens
Türkei „Tausende junge Menschen werden versuchen, zu fliehen“ Die Türkei durchlebe gerade einen Zivilputsch, sagt Savaş Genç, Türkei-Experte und früher Professor an der Fatih-Universität in Istanbul im Interview. Wenn die Lage weiter eskaliere, halte er einen zweiten Putschversuch für möglich. 21.07.2016, von RAINER HERMANN	Türkiye „Binlerce Genç İnsan Kaçmaya Çalışacak“ Türkiye uzmanı ve İstanbul Fatih Üniversitesi eski profesörü Savaş Genç, röportajda Türkiye'nin şu an sivil bir darbe yaşadığını söyledi. Durum daha da kötüleşirse ikinci bir darbe girişimi ihtimali üzerine duruyor.	http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/europa/tuerkei/sava-genc-im-interview-ueber-putschversuch-in-tuerkei-14350566.html	FAZ-Rainer Hermann

22 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Start-ups in der Türkei Es ist Zeit, zu gehen Die türkische Start-up-Szene ist erfolgreich, risikobereit und innovativ. Doch immer mehr junge Türken verlassen ihr Land. Erdoğan und die AKP zerstören ein Ökosystem. Von Bastian Brauns 22. Juli 2016, 19:50 Uhr / 201 Kommentare	Türkiye'deki Yeni Girişimcilik Gitmenin Zamanı Türk girişimcilik sektörü başarılı, riskli ve yenilikçi. Ancak genç Türkler gittikçe ülkelerini terk ediyor. Erdoğan ve AKP bir ekosistemi yok ediyor.	http://www.zeit.de/wirtschaft/unternehmen/2016-07/startups-tuerkei-istanbul-recep-tayyip-erdogan-investoren	<i>Die Zeit</i>–Bastian Brauns
MEINUNG TÜRKİE Die Angst vor der Rückkehr der Folter Von Deniz Yücel Stand: 22.07.2016 Lesedauer: 4 Minuten	Görüş/Türkiye İşkencenin Geri Dönmesinin Korkusu	https://www.welt.de/debatte/kommentare/article157198242/Die-Angst-vor-der-Rueckkehr-der-Folter.html	<i>Welt</i>–Deniz Yücel
22. Juli 2016, 11:20 Uhr Türkisches Tagebuch (IV) "Die Verhaftungswellen hören nicht auf" Journalisten, die sorgfältig recherchieren, fürchten in der Türkei um ihre berufliche Existenz - oder werden gleich verhaftet. Unabhängige Berichterstattung wird Tag für Tag schwieriger. Gastbeitrag von Yavuz Baydar	"Gözü Dalgaları Bitmiyor" Düzgün araştırma yapan gazeteciler Türkiye'deki mesleki varlıklarından endişeleniyorlar – ya da tutuklanıyorlar. Bağımsız habercilik gün geçtikçe daha da zorlaşıyor.	http://www.sueddeutsche.de/medien/tuerkisches-tagebuch-iv-die-verhaftungswellen-hoeren-nicht-auf-1.3088971	<i>Süddeutsche Zeitung</i>–Yavuz Baydar
Putschversuch Türkei verschärft Ausreisekontrollen Die Regierung will die Flucht möglicher Putschisten verhindern: Bei ihrer Ausreise müssen Türken neben dem Pass nun auch einen Nachweis ihrer Tätigkeit vorlegen. 22. Juli 2016, 18:03 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, AFP, dpa, sk / 155 Kommentare	Darbe Girişimi Türkiye Yurt Dışına Çıkış Kontrollerini Sıkılaştırıyor Hükümet şüpheli darbecilerin kaçmalarını engellemek istiyor: Türkler artık yurt dışına çıkmak istediklerinde pasaportlarının yanında ne iş yaptıklarını da belirtmeliler.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/putschversuch-tuerkei-ausreisekontrollen-verschaerfung	<i>Die Zeit</i>–Ajans
AUSLAND TÜRKİE „Eine Art Islam, dessen Hauptmerkmal Dummheit ist“ Von Boris Kalnoky, Budapest Stand: 22.07.2016 Lesedauer: 4 Minuten	Yurt Dışı/Türkiye “Başlıca Özelliği Ahmaklık Olan Bir İslam Türü” Norman Stone ile röportaj	https://www.welt.de/politik/ausland/article157216126/Eine-Art-Islam-desen-Hauptmerkmal-Dummheit-ist.html	<i>Welt</i>–Boris Kalnoky

23 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
Sabahattin Demirtaş "Wir erleben seit einem Jahr einen zivilen Putsch" Der Putschversuch in der Türkei habe ihn nicht überrascht, sagt der kurdische Politiker Demirtaş. Solange keine richtige Demokratie herrsche, bestehe die Gefahr weiter. Interview: Özlem Topçu 23. Juli 2016, 17:08 Uhr / Aktualisiert am 23. Juli 2016, 17:38 Uhr / 91 Kommentare	Selahattin Demirtaş “Biz Bir Yıldır Sivil Darbe Yaşıyoruz” Kürt politikacı Demirtaş, darbe girişiminin kendisini şaşırtmadığını söyledi. Gerçek bir demokrasi yaşanmadığı takdirde tehlike devam ediyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/selahattin-demirtas-tuerkei-demokratie-putsch-interview	<i>Die Zeit</i>–Özlem Topçu
Ausnahmestand in der Türkei Türkei weitet Polizeigewahrsam aus Per Dekret ordnet die Regierung in Ankara an, dass Verdächtige länger festgehalten werden dürfen. Zudem werden Tausende Einrichtungen der Gülen-Bewegung geschlossen. 23. Juli 2016, 11:34 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, afp, rtr, dpa, lu / 100 Kommentare	Türkiye'de OHAL Türkiye Polisler Tarafından Gözaltına Almalarını Genişletiyor Ankara'da hükümet kararname ile şüphelilerin daha uzun süre gözaltında kalabileceklerini emretti. Ayrıca Gülen Hareketi'ne bağlı binlerce yapı kapatılıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-ausnahmestand-gewahrsam-hoehstdauer-30-tage	<i>Die Zeit</i>–Ajans

Ankara Türkische Präsidentengarde soll aufgelöst werden Regierungschef Yıldırım hat das Aus für die Elitetruppe bekannt gegeben. Sie soll in Verbindung zu dem Putschversuch stehen. Fast 300 Mitglieder wurden festgenommen. 23. Juli 2016, 23:37 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, AFP, dpa, rtr, ndo / 66 Kommentare	Ankara Türk Muhafız Alayı Feshedilecekmiş Başbakan Yıldırım özel birliğin sonunu duyurdu. Birlik darbe girişimiyle bağlantılıymış. 300'e yakın mensubu gözaltına alındı.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-binali-yildirim-praesidentengarde	Die Zeit–Ajans
Türkei Offenbar Neffe von Fethullah Gülen festgenommen Nach dem Putschversuch in der Türkei erhöht Präsident Erdoğan den Druck auf seinen Erzfeind, den Prediger Gülen. Sein Neffe soll in Gewahrsam genommen worden sein. 23. Juli 2016, 18:30 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, dpa, mfh / 93 Kommentare	Türkiye Fetullah Gülen'in Yeğeni Tutuklanmış Olabilir Türkiye'deki darbe girişiminin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan ezeli rakibi olan Vaiz Gülen'e baskıyı yükseltiyor. Yeğenin gözaltına alındığı söyleniyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-ausnahmezustand-repressionen-fethullah-gulen-putschversuch-festnahmen	Die Zeit–Ajans

	24 TEMMUZ		
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
24. JUL 2016, 16:22 Uhr - Türkei Kurden, Konservative, Kemalisten: Das sind die Akteure in Erdogans Reich Die türkische Bevölkerung besteht aus verschiedenen Ethnien, Glaubensrichtungen und politischen Lagern - die Grenzen fließen. Eine Übersicht. Von Deniz Akyol, Mind The Trap und Markur Mayr	Kürtler, Muhafazakarlar, Kemalistler: Erdoğan'ın İmparatorluğundaki Aktörler Türk halkı çeşitli etnik, dini ve siyasi bloklardan oluşuyor- sınırlar belli. Genel bir bakış.	http://www.sueddeutsche.de/politik/tuerkei-kurden-konservative-kemalisten-das-sind-die-akteure-in-erdoans-reich-1.3090314	Süddeutsche Zeitung–Deniz Aykanat, Minh Thu Tran ve Markus Mayr
Erdogan Die Türkei zerstört ihr Wirtschaftswunder Präsident Erdogan hat die Wirtschaft angekurbelt wie keiner zuvor. Jetzt stürzt er sein Land ins Chaos – und könnte in eine ökonomische Falle laufen. 24.07.2016, von DYRK SCHERFF	Erdogan Türkiye Ekonomi Mucizesini Yıkıyor Cumhurbaşkanı Erdoğan kimsenin yapamadığı kadar ekonomiyi değerlendirmişti. Şimdi ise ülkesini kaosa itiyor – ve ekonomik bir tuzağa düşebilir.	http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/recep-tayyip-erdogan-zerstoert-wirtschaftswunder-der-tuerkei-14354387.html	FAZ–Dyrk Scherff
Türkei Amnesty International hat Hinweise auf Folter Die Menschenrechtsorganisation spricht von extrem alarmierenden Berichten: Menschen, die nach dem gescheiterten Putschversuch in Haft saßen, würden schwer misshandelt. 24. Juli 2016, 19:59 Uhr / Aktualisiert am 24. Juli 2016, 19:59 Uhr / Quelle: ZEIT ONLINE, dpa, AFP, ndo, sc / 251 Kommentare	Türkiye Uluslararası Af Örgütü'nün Elinde İşkenceye Dair Bilgiler Var İnsan hakları kuruluşu son derece endişe verici raporlardan bahsediyor: Başarısız olan darbe girişiminden sonra gözaltına alınan insanlara ağır bir şekilde kötü muamele yapılıyor.	http://www.zeit.de/politik/ausland/2016-07/tuerkei-folter-hinweise-amnesty-international	Die Zeit–Ajans
24. Juli 2016, 20:06 Uhr - Türkei Istanbul feiert Verbrüderung auf dem Taksim - Die größte Oppositionspartei in der Türkei, die CHP, feiert auf dem zentralen Taksim-Platz in Istanbul ein Demokratiefest. - Auch die AKP von Präsident Erdoğan ist eingeladen. Dass er die CHP auf den Platz lässt, ist eine kleine Sensation. - Die Regierung macht derzeit weiter Zugst auf mutmaßliche Verfechter. Von Mike Szemanski, Istanbul	Istanbul Taksim'de Kardeşliği Kutluyor - Türkiye'nin en büyük muhafazet partisi CHP, İstanbul'un merkezi Taksim Meydanı'nda demokrasi bayramı kutluyor. - Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın AKP'si de davetli. CHP'nin meydana çıkmasına müsaade etmesi ise küçük bir heyecan. - Hükümet bu arada hain zanlılarını avlamaya devam ediyor.	http://www.sueddeutsche.de/politik/tuerkei-istanbul-feiert-verbruederung-auf-dem-taksim-1.3092486	Süddeutsche Zeitung–Mike Szemanski

25 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
AUSLAND DEMONSTRATION IN ISTANBUL „Die Türken verdienen eine erstklassige Demokratie“ Von Deniz Yücel Stand: 25.07.2016 Lesedauer: 5 Minuten	Yurt Dışı/İstanbul'da Protesto “Türkler Birinci Sınıf Demokrasiyi Hak Ediyor”	https://www.welt.de/politik/ausland/article157265171/Die-Tuerken-verdienen-eine-erstklassige-Demokratie.html	Welt-Deniz Yücel
WIRTSCHAFT VON F-16-JETS VERFOLGT Warum ist Erdogan im türkischen Luftraum nichts passiert? Von Clara Ott, Gerhard Hegmann Stand: 25.07.2016 Lesedauer: 4 Minuten	Ekonomi/F-16'lar Tarafından Takip Edilmek Türk Hava Sahasında Erdoğan'a Neden Bir Şey Olmadı?	https://www.welt.de/wirtschaft/article157219599/Warum-ist-Erdogan-im-tuerkischen-Luftraum-nichts-passiert.html	Welt-Clara Ott ve Gerhard Hegmann
Erdogan und Gülen Blutiger Rosenkrieg in der Türkei Eine Musterehe endet im Desaster: Wie Erdogan mit seinem alten Geschäftspartner Fethullah Gülen brach und sein Land dabei in den Abgrund riss. Ein Gastbeitrag. 25.07.2016, von CAN DÜNDAR	Erdoğan ve Gülen Güllerin Kanlı Savaşı Örnek evlilik felaketle sonuçlandı: Erdoğan'ın eski iş ortağı Fetullah Gülen'i nasıl çizdiği ve ülkesini nasıl uçuruma sürüklediğine dair.	http://www.faz.net/aktuell/feuilleton/wie-erdogan-mit-seinem-alten-geschaeftpartner-fetullah-guelen-brach-14355383.html	FAZ-Can Dündar

26 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
AUSLAND TÜRKİE „Das ist der Preis für Journalismus in diesem Land“ Von Deniz Yücel Stand: 26.07.2016 Lesedauer: 5 Minuten	Yurt Dışı/Türkiye “Bu Ülkede Gazetecilik İçin Ödenen Bedel Budur”	https://www.welt.de/politik/ausland/article157278023/Das-ist-der-Preis-fuer-Journalismus-in-diesem-Land.html	Welt-Deniz Yücel

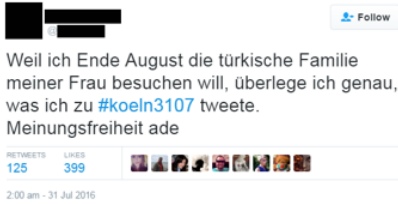
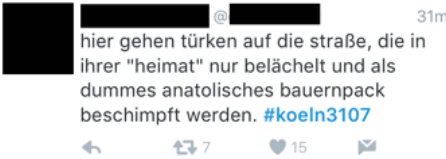
28 TEMMUZ			
GÖRSEL	ÇEVİRİ	BAĞLANTI	GAZETE-YAZAR/AJANS
28. Juli 2016, 13:01 Uhr Nach Putschversuch in der Türkei Fast 16 000 Festnahmen, Zehntausende Entlassungen, Foltterwürfe Die “Säuberungen” des türkischen Präsidenten Erdoğan nehmen kein Ende. Fast 70 000 Menschen wurden inzwischen entlassen oder festgenommen. Von <u>Deniz Aykanat</u> und <u>Markus C. Schulte von Drach</u>	Türkiye'deki Darbe Girişiminin Ardından 16 Bin Tutuklama, On Binlerce İşten Atılma ve İşkence Suçlamaları Türk Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın “temizliği” sona ermiyor. Şimdiye kadar yaklaşık 70 bin insan ya işten atıldı ya da tutuklandı.	http://www.sueddeutsche.de/politik/nach-putschversuch-festnahmen-in-der-tuerkei-zehntausende-entlassungen-inhaftierte-ohne-rechte-1.3085149#1	Süddeutsche Zeitung-Deniz Aykanat ve Markus C. Schulte von Drach

EK-3.2: DARBE GİRİŞİMİYLE ALAKALI DİKKAT ÇEKEN SOSYAL MEDYA PAYLAŞIMLARI			
PAYLAŞIM	ÇEVİRİ	PAYLAŞAN	PAYLAŞILAN YER/TARİH
	"Batı'ya yüzünü dönmüş askeriye, Atatürk Türkiye'si'nin koruyucusu olarak sayılmaktaydı. İslamcı-muhafazakar AKP ise bu gelişmeyi tersine çevirerek 14 yılda askeriye'yi güçsüzleştirdi. Askeriyenin darbe yapmak için yeteri kadar güce sahip olup olmadığını görmek lazım."	Tagesschau	Facebook/16 Temmuz 2016
	"İnsanlar askerleri öldürdü, kafalarını kesti. Bunlar 'İslam devleti'nin kullandığı barbar yöntemlerinin aynısıdır."	SWRinfo-@SWRinfo	Twitter/18 Temmuz 2016
	Eski AKP milletvekili ve hükümet eleştirmeni @feyzi_isbasaran Erdoğan'ı, darbe girişiminin arkasında kendisinin olmasıyla suçluyor.	Spiegel Online-@SPIEGELONLINE	Twitter/16 Temmuz 2016

Frankfurter Rundschau @fr Allabendlich treffen sich in #Istanbul #Erdogan-Anhänger und Nationalisten zum Volksfest. fr-online.de/tuerkei/tuerke... #Türkei Türkei: Erdogan raubt Linken den Taksim-Platz fr-online.de 20.07.16, 12:45	Her akşam İstanbul'da Erdoğancılar ve ırkçılar halk eğlencesi için buluşuyor.	Frankfurter Rundschau-@fr	Twitter/20 Temmuz 2016
SZ Süddeutsche Zeitung hat ein neues Foto hinzugefügt. 25 Min. · »Es ist möglich, dass der Putsch inszeniert war« Fethullah Gülen	“Darbenin mizansen olma ihtimali var” – Fetullah Gülen	Süddeutsche Zeitung	Facebook/17 Temmuz 2016
 Neuer SPIEGEL-Titel zur Türkei Die brutale Konterrevolution des türkischen Präsidenten Recep Tayyip Erdogan erschüttert die Welt. Aus dem Nato-Staat Türkei wird endgültig eine Diktatur, Europa muss sich sorgen, dass an seiner Südostflanke ein neuer Unruheherd entsteht. Der SPIEGEL beleuchtet die dramatischen Ereignisse in einer Titelgeschichte. Reporter des Magazins waren in Ankara und Istanbul unterwegs, sie sprachen mit Vertrauten und Widersachern Erdogans und gingen Hinweisen nach, dass der Militärputsch wohl anders abläuft als bislang bekannt. Eigentlich wollten die Militärs erst am frühen Samstagmorgen losschlagen, wo die Straßen menschenleer gewesen wären. Erdogans Leute jedoch hatten entsprechende Hinweise erhalten, und so ließen die Rebellen die Panzer bereits am Freitagabend rollen - eine fatale Fehlentscheidung. Erdogans Gegenspieler, der islamische Prediger Fethullah Gülen, erkennt in der Politik des Autokraten krankhafte Züge, wie er meinen Kollegen Roland Nelles und Veit Medick anvertraute: "Der Erfolg und die Macht haben ihn vergiftet."	Özet: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın vahşi karşı devrimi dünyayı sarstı. NATO ülkesi Türkiye artık tamamen bir diktatörlük oluyor. Avrupa, kendi güneydoğu cephesinde yeni bir kaynayan kazanın oluşmasından endişe duymalı. [...] Askeriye aslında sabahları sokakların boş olduğu Cumartesi sabahı başlayacaktı ancak Erdoğan'ın adamları daha önceden bilgi almıştı. İsyancılar tankları Cuma akşamından yürüttü -alınan ölümcül yanlış karar. Erdoğan'ın rakibi, İslami vaiz Fethullah Gülen, otokratın siyasetinde hastalıklı çizgiler görüyor. [...] "Başarı ve güç kendisini zehirledi."	Spiegel	Günlük e-posta yoluyla gündem bilgilendirmesi/22 Temmuz 2016

EK-4: 31 TEMMUZ TARİHİNDE KÖLN'DE DÜZENLENEN MİTINGLERLE ALAKALI İNTERNET, SOSYAL MEDYA VE BASILI YAYINDA YER ALAN GÖRSEL, HABER VE PAYLAŞIMLAR

DARBE KARŞITI MITİNGLE ALAKALI GÖRSELLER

GÖRSEL	AÇIKLAMA
 tagesschau Freitag um 16:35 · 🌐 Eine deutliche Botschaft an die Erdogan-Aktivistin in Österreich. „Wer sich in der türkischen Innenpolitik engagieren will, dem steht es frei, unser Land zu verlassen.“ Sebastian Kurz Außenminister Österreich [Quelle: APA]	ARD'nin Tagesschau programı, Facebook hesabı üzerinden 24 Temmuz 2016 tarihinde yan tarafta görülen paylaşımı yapmıştır. Paylaşımında Avusturya Dışişleri Bakanı Sebastian Kurz tarafından sarf edilen sözlerle yer verilmiştir. Kurz'un sözleri, "Türk iç siyasetiyle ilgilenmek isteyenlerin ülkemizi terk etmeleri serbesttir" şeklindedir. Tagesschau hesap yöneticileri ise bu sözleri "Erdogan aktivistlerine açık bir mesaj" olarak nitelendirmiştir.
 Ich hoffe die Edowahn-Fans werden fotografisch registriert und bei der kleinsten Gelegenheit inhaftiert und abgeschoben. #koeln3107 Translate from German 31/07/16 12:27	Twitter üzerinden paylaşılan bu iletide mitinge katılan Türklerin fotoğraflarının çekilerek kayıt altına alınması, en küçük fırsatta da tutuklanıp sınır dışı edilmesi talebi görünmektedir.
 Weil ich Ende August die türkische Familie meiner Frau besuchen will, überlege ich genau, was ich zu #koeln3107 tweete. Meinungsfreiheit ade RETWEETS 125 LIKES 399 2:00 am - 31 Jul 2016	Bu Twitter kullanıcısı eşinin Türkiye'de yaşayan ailesini ziyaret etmek istediğini, başına ne geleceğinden emin olmadığı için paylaşımında bulunmayacağını belirtmektedir. Şahıs böylelikle ifade özgürlüğünün olmadığını ima etmeye çalışmıştır.
 Jetzt haben türkische Nazis deutsche Pässe und keiner kann sie abschieben weil sie deutsche Pässe haben. #DankeSPD #koeln3107 Translate from German 31/07/16 11:23	Şimdi ise Türk Nazilerinin Alman pasaportları var ve kimse bundan dolayı onları sınır dışı edemiyor. #Te-sekkürlerSPD #koeln3107"
 hier gehen türken auf die straße, die in ihrer "heimat" nur belächelt und als dummes anatolisches bauernpack beschimpft werden. #koeln3107 7 15	Burada sokağa çıkan Türklere "memleketleri"nde sadece gülüyorlar ve Anadolu'nun aptal çiftçileri olarak görülüyorlar. #koeln3107

56m Für einen Despoten demonstrieren, der Meinungsfreiheit & Demonstrationsrecht in seinem Land quasi abgeschafft hat. Macht Sinn. #koeln3107 51 128 @ [redacted] es ist mies rassistisch was ich jetzt sage: aber aus meiner erfahrung heraus sind manche türken nicht die hellsten.	Birinci kullanıcı: Kendi ülkesinde ifade özgürlüğünü ve gösteri hakkını bir nevi askıya alan bir despot için miting yapmak. Mantıklı. #koeln3107 İkinci kullanıcı: @-----şimdi söyleyeceğim şey fena ırkçı: Ama kendi tecrübelerime göre bazı Türkler en akıllı insanlar değil.
Whether it's Nazis or Islamists, fascists in Germany have always loved their flags. #koeln3107 31/07/16 17:09	Çalışmamızda belirttiğimiz Erdoğan-Hitler benzetmesinin bir başka boyutu da doğrudan darbe karşıtı pozisyon sergileyen Türkleri hedef almaktadır. Yan tarafta görüldüğü üzere bir kullanıcı "Naziler olsun, İslamcılar olsun, Almanya'daki faşistler her zaman bayraklarını sevmişlerdir. #koeln3107" şeklinde bir paylaşım yapmıştır. Paylaşımında hem bir tören esnasında Hitler zamanı Nazileri gösteren bir fotoğraf koyarken diğer tarafta mitinge katılan Türkleri gösteren bir fotoğraf eklemiştir.
2m #koeln3107 Feels so good - der Kreis schliesst sich! Deutschland hat endl wieder einen kleinen Adi! #Merkelmussweg 	Bu kullanıcı ise şu şekilde bir paylaşım yapmıştır: "#koeln3107 Çok iyi bir his – artık anlaşıldı! Almanya'nın nihayet yeni bir küçük Adi'si var! #Merkelmussweg" Adi, Adolf isminin kısaltılmış şeklidir. Kullanılan #Merkelmussweg hashtagi ise "Merkel gitmeli/gitsin" anlamına gelmektedir. Kullanıcı bu paylaşımına ek olarak yanda görülen görseli eklemiştir. Görselde Cumhurbaşkanı Erdoğan, Hitler'e benzetilmeye çalışılmıştır. Yazıda ise Erdoğan ve Adolf kelimelerinden bir derleme yapıp altına "yine geldi" yazılmıştır.

Bu paylaşım da bir vatandaş tarafından bizlere ulaştırılmıştır. Haritada Köln'de gerçekleştirilen bazı mitinglerin yeri gösterilirken, DKDP'nin düzenlemiş olduğu mitinge Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı terör örgütü DEAŞ mensubuymuş gibi gösteren bir görüntü eklenmiştir.

Bundan sonraki görsellerde, Köln Emniyetinin almış olduğu güvenlik önlemlerinden örnekler gösterilmektedir. Görüldüğü üzere su tankerleri, TOMA, zırhlı mücadele araçları ve keskin nişancılar kullanılmıştır.

DARBE KARŞITI MİTİNG SONRASI BAZI GAZETELERİN KAPAKLARI (1 AĞUSTOS 2016)

"Türkler Köln'de Erdoğan İçin Gösteri Yaptı"

"Erdoğan İçin Büyük Miting"

"Erdowahn!"

- 40 bin Türk Cumhurbaşkanlarını Köln'de kutladı.
- Göstericiler darbecilere idam cezası istedi.
- Konuşmacı: Almanlar Türk demokrasisinden ders çıkarsın

"Ankara Mülteci Anlaşmasıyla Tehdit Ediyor"
"Köln'de Binlerce İnsan Erdoğan İçin Gösteri Yaptı"

"Köln'de On Binlerce İnsan Erdoğan İçin Gösteri Yaptı"

„Gegen Wähler“: David Van Reybrouck über Demokratiemündigkeit – Seite 19

DER TAGESSPIEGEL

Macht es wie LeFloch!
Zahl der **Youtube-Millionäre**
in Deutschland steigt – Seite 23

Gesund braun werden:
Worauf Sie in der Sonne
achten sollten – Seite 12

Zehn Themen für Berlin:
Unsere neue **Wahl-Serie**
Folge 1: Wohnen – Seite 7

Zehntausende demonstrieren in Köln für Erdogan

Gründer der Fiktion: Stimmung ergötzt, 1 Tag aber brüchig. Letzte vollst. Zuschaltung des Staatspräsidenten per Video

Wahlkampf in Berlin: Achtung, Wahlwechsel

Die Wahlkampfzeit in Berlin ist eine Zeit der großen Veränderungen. Die Parteien haben sich positioniert, die Kandidaten sind bekannt, und die Wähler sind in der Lage, ihre Stimme abzugeben. Die Wahlkampfzeit ist eine Zeit der großen Veränderungen. Die Parteien haben sich positioniert, die Kandidaten sind bekannt, und die Wähler sind in der Lage, ihre Stimme abzugeben.

Schüler schießt Spitzekandidatur nicht aus

Die Schüler schießen die Spitzekandidatur nicht aus. Die Schüler schießen die Spitzekandidatur nicht aus. Die Schüler schießen die Spitzekandidatur nicht aus.

Bundeswahlkampf: Einmal mehr im neuen Gewand

Der Bundeswahlkampf ist einmal mehr im neuen Gewand. Der Bundeswahlkampf ist einmal mehr im neuen Gewand. Der Bundeswahlkampf ist einmal mehr im neuen Gewand.

Proteste in Rio gegen Olympische Spiele

Die Proteste in Rio gegen die Olympischen Spiele. Die Proteste in Rio gegen die Olympischen Spiele. Die Proteste in Rio gegen die Olympischen Spiele.

14 Tage bei Altkleider von Westfalen in Tunesien

Die 14 Tage bei Altkleider von Westfalen in Tunesien. Die 14 Tage bei Altkleider von Westfalen in Tunesien. Die 14 Tage bei Altkleider von Westfalen in Tunesien.

Papst feiert in Krakau mit 1,6 Millionen Pilgern

Der Papst feiert in Krakau mit 1,6 Millionen Pilgern. Der Papst feiert in Krakau mit 1,6 Millionen Pilgern. Der Papst feiert in Krakau mit 1,6 Millionen Pilgern.

Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium

Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium. Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium. Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium.

Platz für Flüchtlinge?

Der Platz für Flüchtlinge. Der Platz für Flüchtlinge. Der Platz für Flüchtlinge.

„Schlafen“

Das Thema „Schlafen“. Das Thema „Schlafen“. Das Thema „Schlafen“.

CAMP4 DIE OUTDOOR INSIDER

Das Thema CAMP4 DIE OUTDOOR INSIDER. Das Thema CAMP4 DIE OUTDOOR INSIDER. Das Thema CAMP4 DIE OUTDOOR INSIDER.

"On Binlerce İnsan Erdoğan İçin Haykırdı"

WESTDEUTSCHE ALLGEMEINE Zeitung für Essen

WAZ

„Wir zahlen nicht jeden Preis“
BVB-Chef Hans-Joachim Watzke im Interview

Viel mehr als nur Barmen
Auch Mülheim wird 60 Jahre

Zehntausende jubeln für Erdogan

Türkei verlängert über unteren Video-Zuschaltung des Präsidenten in Köln

Die Zehntausende jubeln für Erdogan. Die Zehntausende jubeln für Erdogan. Die Zehntausende jubeln für Erdogan.

Die Qualität eines Rücktritts

Die Qualität eines Rücktritts. Die Qualität eines Rücktritts. Die Qualität eines Rücktritts.

Wahl-Serie 70 Jahre WDR

Die Wahl-Serie 70 Jahre WDR. Die Wahl-Serie 70 Jahre WDR. Die Wahl-Serie 70 Jahre WDR.

Platz für Flüchtlinge?

Der Platz für Flüchtlinge. Der Platz für Flüchtlinge. Der Platz für Flüchtlinge.

Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium

Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium. Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium. Die Massenbeförderung im NRW-Finanzministerium.

„Schlafen“

Das Thema „Schlafen“. Das Thema „Schlafen“. Das Thema „Schlafen“.

GOLD FUNKE

Das Thema GOLD FUNKE. Das Thema GOLD FUNKE. Das Thema GOLD FUNKE.

"Erdoğan'sız Miting"

DIE WELT

MONDAG, 1. AUGUST 2016

Demo ohne Erdogan

Die Demo ohne Erdogan. Die Demo ohne Erdogan. Die Demo ohne Erdogan.

Bundespolizei weist jeden zweiten Migrant zurück

Die Bundespolizei weist jeden zweiten Migrant zurück. Die Bundespolizei weist jeden zweiten Migrant zurück. Die Bundespolizei weist jeden zweiten Migrant zurück.

Gesundheitsliste braucht neuen Namen

Die Gesundheitsliste braucht einen neuen Namen. Die Gesundheitsliste braucht einen neuen Namen. Die Gesundheitsliste braucht einen neuen Namen.

10% RABATT

Das Thema 10% RABATT. Das Thema 10% RABATT. Das Thema 10% RABATT.

"On Binlerce İnsan Erdoğan'ı Kutladı"

WESTFÄLISCHE RUNDSCHAU

General-Anzeiger Zeitung für Dortmund

Zehntausende bejubeln Erdogan

Gründer in Köln verläßt weitgehend friedlich, 2700 Polizisten im Einsatz

Die Zehntausenden bejubeln Erdogan. Die Zehntausenden bejubeln Erdogan. Die Zehntausenden bejubeln Erdogan.

Papst-Appeal: Runter vom Sofa!

Der Papst-Appeal: Runter vom Sofa! Der Papst-Appeal: Runter vom Sofa! Der Papst-Appeal: Runter vom Sofa!

50 000 Musikkons

Die 50 000 Musikkons. Die 50 000 Musikkons. Die 50 000 Musikkons.

400 000 Jüdische Waffensysteme

Die 400 000 jüdischen Waffensysteme. Die 400 000 jüdischen Waffensysteme. Die 400 000 jüdischen Waffensysteme.

Laurens Massentreffen

Die Laurens Massentreffen. Die Laurens Massentreffen. Die Laurens Massentreffen.

Alger will Prävention deutlich verstärken

Alger will die Prävention deutlich verstärken. Alger will die Prävention deutlich verstärken. Alger will die Prävention deutlich verstärken.

Seehofer lehnt Merkel Kurs ab

Seehofer lehnt den Kurs von Merkel ab. Seehofer lehnt den Kurs von Merkel ab. Seehofer lehnt den Kurs von Merkel ab.

Beförderungswille im Finanzministerium

Der Beförderungswille im Finanzministerium. Der Beförderungswille im Finanzministerium. Der Beförderungswille im Finanzministerium.

“On Binlerce İnsan Erdoğan İçin Haykırdı”

HABERER ZEITUNG

WESTFALENPOST

STIMME DER HEIMAT • SINCE 1898 WOLF

Watzke: Aubameyang bleibt
Exklusiv-Interview mit dem
BVB-Boss - Sport

Sané (fast) weg
Schalke und Manchester so gut
wie harschebeinig - Sport

MITTELWOCHE, 1. AUGUST 2018, 10.07 UHR, 17. JAHRGANG www.westfalenpost.de MEDIEN: 100.000 • 16.000.000

ELTERN WOLLEN VERFAHREN AN KINDESWELTGEFÜHRUNG

Ein Elternteil hat sich in der vergangenen Woche mit dem Jugendamt in der Stadt Hamm über die Betreuung seines Kindes auseinandergesetzt. Der Elternteil hat sich mit dem Jugendamt über die Betreuung seines Kindes auseinandergesetzt. Der Elternteil hat sich mit dem Jugendamt über die Betreuung seines Kindes auseinandergesetzt.

DEINER PARTY IM PARADIS

Am Wochenende gibt es eine große Party im Paradies. Die Party wird von der Stadt Hamm organisiert. Die Party wird von der Stadt Hamm organisiert. Die Party wird von der Stadt Hamm organisiert.

RENN-REKORD

Ein Reiter hat einen neuen Rekord aufgestellt. Der Reiter hat einen neuen Rekord aufgestellt. Der Reiter hat einen neuen Rekord aufgestellt. Der Reiter hat einen neuen Rekord aufgestellt.

Zehntausende jubeln für Erdogan

Groß-Demo in Köln verläuft friedlich. Anhänger feiern den türkischen Staatspräsidenten als „Streiter für die Menschenrechte“.

Die Großdemonstration am Sonntag in Köln verlief friedlich. Zehntausende Anhänger des türkischen Staatspräsidenten Erdogan feierten den türkischen Staatspräsidenten Erdogan als „Streiter für die Menschenrechte“. Die Großdemonstration am Sonntag in Köln verlief friedlich. Zehntausende Anhänger des türkischen Staatspräsidenten Erdogan feierten den türkischen Staatspräsidenten Erdogan als „Streiter für die Menschenrechte“.

Seehefer stiehlt gegen Merkel

Steck in Tiszen geht weiter

„Menschlichkeit nicht verlieren“

Trauerfeier in München

NRW befördert mehr als 1500 Finanzbeamte

Wahl: Erdogan siegt

„Auftraggeber der Mordanschläge“

Die Bundesregierung hat die Auftraggeber der Mordanschläge in Istanbul identifiziert. Die Bundesregierung hat die Auftraggeber der Mordanschläge in Istanbul identifiziert. Die Bundesregierung hat die Auftraggeber der Mordanschläge in Istanbul identifiziert.

Millionen-Messe mit dem Paps

Wahlkampf beendet

MAGAZIN FÜR KIDS

Das Magazin für Kinder ist jetzt online. Das Magazin für Kinder ist jetzt online. Das Magazin für Kinder ist jetzt online. Das Magazin für Kinder ist jetzt online.

Türkiye özellikle Suriye krizi, mülteci meselesi ve ülke içindeki terör sorunları gibi yakın geçmişinde karşı karşıya kaldığı meydan okumalarla mücadele ederken dünya siyasetinde eleştiri ve çeşitli saldırılara maruz kalmıştır. 2013 yılındaki Gezi Parkı Şiddet Eylemleri ve 17-25 Aralık yargı darbe girişimi göz önünde bulundurulduğunda bu tarz sorunların tamamıyla ülke içi dinamikler tarafından tetiklenmediği görülmüştür. Son olarak FETÖ'nün 15 Temmuz tarihinde gerçekleştirdiği başarısız darbe girişimi de bu çerçevede değerlendirilmekte ve bu girişimin iç yankıları kadar dış etkileri de önem arz etmektedir. 15 Temmuz darbe girişimi yalnızca Türkiye'de geniş yankı uyandırmadı başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın farklı bölgelerinde de çeşitli tepkilere yol açtı. Bu bağlamda Türklerin bilhassa yoğun olarak yaşadığı ülkelerin başında gelen Almanya Federal Cumhuriyeti'nde de darbe karşıtı tutum oluşmuş ancak basında yeterli ilgiyi görmemiştir.

ANKARA • İSTANBUL • WASHINGTON D.C. • KAHİRE

www.setav.org